

Utgiftsområde 24 Näringsliv

Sammanfattning

Utskottet tillstyrker de av regeringen föreslagna anslagen för budgetåret 2006 inom utgiftsområde 24 Näringsliv (totalt ca 4,2 miljarder kronor). Motioner med förslag om andra anslagsbelopp än vad regeringen föreslagit avstyrks av utskottet. Företrädarna i utskottet för Moderata samlingspartiet, Folkpartiet, Kristdemokraterna och Centerpartiet har avstått från att delta i beslutet om anslag. De erinrar i särskilda yttranden om de budgetförslag som framlagts av respektive parti.

Vidare tillstyrker utskottet den förändring av målet för näringspolitiken som föreslås i propositionen och som innebär att en hållbar tillväxt och en ökad sysselsättning skall främjas inte bara genom fler och växande företag utan även genom insatser för ökad konkurrenskraft. Utskottet redogör för sin syn på näringspolitikens inriktning, vilken överensstämmer med den som redovisas i budgetpropositionen och med vad som har överenskommits i överläggningar mellan regeringen, Vänsterpartiet och Miljöpartiet. I en reservation (m, fp, kd, c) presenteras dessa partiers gemensamma uppfattning i frågan.

Ett förslag om att riksdagen skall ge regeringen bemyndigande att föra över ett belopp som motsvarar större delen av Patent- och registreringsverkets (PRV) balanserade överskott till Bolagsverket tillstyrks. Överföringen skall ske för att delvis kompensera Bolagsverket för det underskott som uppstod i den tidigare verksamheten inom ramen för det då sammanhållna PRV. Regeringens förslag avstyrks i en reservation (m, fp, kd).

Ett annat förslag i budgetpropositionen gäller godkännande av att regeringen under år 2006 skall få vidta åtgärder för en förbättrad kapitalstruktur i statligt ägda företag. Förslaget tillstyrks av utskottet, med hänvisning till tidigare beslut av riksdagen i frågan, medan det avvisas i en reservation (m, fp, kd, c), i linje med tidigare ställningstaganden i riksdagen av företrädarna för de fyra nämnda partierna. Slutligen tillstyrker utskottet också att regeringen skall ges ett bemyndigande att besluta om låneramar i Riksgäldskontoret för SJ AB, Jernhusen AB och AB Swedcarrier. I en reservation (m, fp, kd, c) avvisas förslaget om bemyndigande.

Innehållsförteckning

Sammanfattning.....	1
Utskottets förslag till riksdagsbeslut.....	6
Redogörelse för ärendet.....	9
Ärendet och dess beredning.....	9
Utskottets överväganden.....	10
Inledning.....	10
Näringspolitikens inriktning.....	11
Propositionen.....	11
Motionerna.....	14
Vissa kompletterande uppgifter.....	18
Utskottets ställningstagande.....	18
Finansiering av Bolagsverkets underskott.....	21
Propositionen.....	21
Motionen.....	22
Vissa kompletterande uppgifter.....	22
Utskottets ställningstagande.....	23
Låneramar till järnvägsrelaterade bolag.....	23
Propositionen.....	23
Motionerna.....	24
Utskottets ställningstagande.....	24
Anslag m.m. inom utgiftsområde 24 Näringsliv.....	25
Inledning.....	25
Näringspolitik.....	25
Verket för innovationssystem: Förvaltningskostnader (26:1).....	25
Propositionen.....	25
Motionerna.....	25
Verket för innovationssystem: Forskning och utveckling (26:2).....	26
Propositionen.....	26
Motionen.....	26
Vissa kompletterande uppgifter.....	26
Verket för näringslivsutveckling: Förvaltningskostnader (38:1).....	27
Propositionen.....	27
Motionerna.....	27
Näringslivsutveckling m.m. (38:2).....	27
Propositionen.....	27
Motionerna.....	28
Vissa kompletterande uppgifter.....	29
Institutet för tillväxtpolitiska studier: Förvaltningskostnader (38:3).....	31
Propositionen.....	31
Motionerna.....	32
Turistfrämjande (38:4).....	32
Propositionen.....	32
Motionerna.....	33
Sveriges geologiska undersökning: Geologisk undersökningsverksamhet m.m. (38:5).....	34
Propositionen.....	34

Motionen.....	34
Sveriges geologiska undersökning: Geovetenskaplig forskning (38:6).....	35
Propositionen.....	35
Sveriges geologiska undersökning: Miljösäkring av oljelagringsanläggningar, m.m. (38:7).....	35
Propositionen.....	35
Patent- och registreringsverket.....	35
Propositionen.....	35
Patentbesvärslagen.....	36
Propositionen.....	36
Bolagsverket.....	36
Propositionen.....	36
Bolagsverket: Finansiering av likvidatorer (38:9).....	36
Propositionen.....	36
Upprätthållande av nationell metrologi m.m. (38:10).....	37
Propositionen.....	37
Elsäkerhetsverket (38:11).....	37
Propositionen.....	37
Bidrag till FoU inom experimentell teknik m.m. (38:12).....	38
Propositionen.....	38
Rymdstyrelsen: Förvaltningskostnader (38:13).....	38
Propositionen.....	38
Rymdverksamhet (38:14).....	38
Propositionen.....	38
Motionerna.....	39
Vissa kompletterande uppgifter.....	39
Bidrag till Ingenjörsvetenskapsakademien (38:15).....	40
Propositionen.....	40
Konkurrensverket (38:16).....	41
Propositionen.....	41
Motionerna.....	41
Vissa kompletterande uppgifter.....	42
Konkurrensforskning (38:17).....	42
Propositionen.....	42
Motionerna.....	42
Medel till AB Göta kanalbolag för upprustning och drift av kanalen (38:18).....	43
Propositionen.....	43
Kostnader för omstrukturering och genomlysning av statligt ägda företag m.m. (38:19).....	43
Propositionen.....	43
Motionerna.....	44
Kapitalinsatser i statliga bolag (38:20).....	44
Propositionen.....	44
Motionerna.....	45
Vissa kompletterande uppgifter.....	46
Avgifter till vissa internationella organisationer (38:21).....	48
Propositionen.....	48

Finansiering av rättegångskostnader (38:22).....	48
Propositionen.....	48
Utvecklingsprogram för ökad konkurrenskraft (38:23).....	48
Propositionen.....	48
Motionerna.....	49
Revisorsnämnden.....	50
Propositionen.....	50
Utrikeshandel, export- och investeringsfrämjande.....	50
Styrelsen för ackreditering och teknisk kontroll: Myndighetsverksamhet (39:1).....	50
Propositionen.....	50
Kommerskollegium (39:2).....	51
Propositionen.....	51
Exportfrämjande verksamhet (39:3).....	51
Propositionen.....	51
Motionerna.....	51
Investeringsfrämjande (39:4).....	52
Propositionen.....	52
Avgifter till internationella handelsorganisationer (39:5).....	52
Propositionen.....	52
Bidrag till standardiseringen (39:6).....	52
Propositionen.....	52
Motionerna.....	53
Vissa kompletterande uppgifter.....	53
Exportkreditnämnden.....	57
Propositionen.....	57
Vissa kompletterande uppgifter.....	57
Konsumentpolitiken.....	58
Marknadsdomstolen (40:1).....	58
Propositionen.....	58
Konsumentverket (40:2).....	58
Propositionen.....	58
Motionerna.....	58
Vissa kompletterande uppgifter.....	59
Allmänna reklamationsnämnden (40:3).....	59
Propositionen.....	59
Fastighetsmäklarnämnden (40:4).....	59
Propositionen.....	59
Åtgärder på konsumentområdet (40:5).....	60
Propositionen.....	60
Motionerna.....	60
Bidrag till miljömärkning av produkter (40:6).....	61
Propositionen.....	61
Motionen.....	61
Utskottets ställningstagande.....	61
Inledning.....	61
Anslag m.m. inom utgiftsområde 24 Näringsliv.....	61
Förbättrad kapitalstruktur i statligt ägda företag.....	64
Standardisering.....	64

Reservationer.....	66
1. Näringspolitikens inriktning, punkt 1 (m, fp, kd, c).....	66
2. Finansiering av Bolagsverkets underskott, punkt 2 (m, fp, kd).....	68
3. Låneramar till järnvägsrelaterade bolag, punkt 3 (m, fp, kd, c).....	69
4. Förbättrad kapitalstruktur i statligt ägda företag, punkt 5 (m, fp, kd, c).....	70
Särskilda yttranden.....	72
1. Anslag m.m. inom utgiftsområde 24 Näringsliv, punkt 4 (m).....	72
2. Anslag m.m. inom utgiftsområde 24 Näringsliv, punkt 4 (fp).....	74
3. Anslag m.m. inom utgiftsområde 24 Näringsliv, punkt 4 (kd).....	76
4. Anslag m.m. inom utgiftsområde 24 Näringsliv, punkt 4 (c).....	79
<i>Bilaga 1</i>	
Förteckning över behandlade förslag.....	81
Propositionen.....	81
Motioner från allmänna motionstiden hösten 2005.....	82
<i>Bilaga 2</i>	
Regeringens och oppositionspartiernas förslag till anslag för år 2006 inom utgiftsområde 24 Näringsliv.....	87

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

1. Näringspolitikens inriktning

Riksdagen godkänner det mål för politikområde Näringspolitik som föreslås i propositionen. Därmed bifaller riksdagen proposition 2005/06:1 Utgiftsområde 24 punkt 1 och avslår motionerna 2005/06: MJ532 yrkande 1, 2005/06:N224 yrkande 1, 2005/06:N306 yrkandena 1 och 2, 2005/06:N308 yrkande 1, 2005/06:N309 yrkande 5, 2005/06:N317, 2005/06:N380 yrkande 5, 2005/06:N384 yrkande 1, 2005/06:N393, 2005/06:N437 yrkandena 1 och 2, 2005/06:N478 yrkande 1, 2005/06:N480 yrkandena 1–3 och 31 samt 2005/06:A309 yrkandena 1 och 2.

Reservation 1 (m, fp, kd, c)

2. Finansiering av Bolagsverkets underskott

Riksdagen bemyndigar regeringen att föra över ett belopp som motsvarar större delen av Patent- och registreringsverkets balanserade överskott till Bolagsverket i enlighet med vad som föreslås i propositionen. Därmed bifaller riksdagen proposition 2005/06:1 Utgiftsområde 24 punkt 2 och avslår motion 2005/06:N477 yrkande 1.

Reservation 2 (m, fp, kd)

3. Låneramar till järnvägsrelaterade bolag

Riksdagen bemyndigar regeringen att för år 2006 besluta om låneramar i Riksgäldskontoret för SJ AB, Jernhusen AB och AB Swedcarrier på sammanlagt 3 300 000 000 kr. Därmed bifaller riksdagen proposition 2005/06:1 Utgiftsområde 24 punkt 10 och avslår motionerna 2005/06:N386 yrkande 23 och 2005/06:N477 yrkande 3.

Reservation 3 (m, fp, kd, c)

4. Anslag m.m. inom utgiftsområde 24 Näringsliv

a) Bemyndigande för anslaget 26:2

Riksdagen bemyndigar regeringen att under år 2006 för ramanslaget 26:2 Verket för innovationssystem: Forskning och utveckling ingå ekonomiska förpliktelser, som inklusive tidigare gjorda åtaganden, medför utgifter på högst 850 000 000 kr under år 2007 och 650 000 000 kr under åren 2008–2010. Därmed bifaller riksdagen delvis proposition 2005/06:1 Utgiftsområde 24 punkt 16.

b) Bemyndigande för anslaget 38:14

Riksdagen bemyndigar regeringen att under år 2006 för ramanslaget 38:14 Rymdverksamhet ingå ekonomiska förpliktelser som inklusive tidigare gjorda åtaganden medför utgifter på högst 626 000 000 kr

under år 2007 och 974 000 000 kr under åren 2008–2013. Därmed bifaller riksdagen delvis proposition 2005/06:1 Utgiftsområde 24 punkt 11.

c) Bemyndigande avseende exportkreditgarantier

Riksdagen bemyndigar regeringen att under år 2006 ikläda staten betalningsansvar intill ett belopp av högst 200 000 000 000 kr för exportkreditgarantier. Därmed bifaller riksdagen proposition 2005/06:1 Utgiftsområde 24 punkt 13.

d) Bemyndigande avseende investeringsgarantier

Riksdagen bemyndigar regeringen att under år 2006 ikläda staten betalningsansvar intill ett belopp av högst 10 000 000 000 kr för investeringsgarantier. Därmed bifaller riksdagen proposition 2005/06:1 Utgiftsområde 24 punkt 14.

e) Bemyndigande avseende upplåningsrätt

Riksdagen bemyndigar regeringen att under år 2006 besluta att Exportkreditnämnden får obegränsad upplåningsrätt i Riksgäldskontoret för skadeutbetalningar. Därmed bifaller riksdagen proposition 2005/06:1 Utgiftsområde 24 punkt 15.

f) Anslagen under utgiftsområde 24 Näringsliv

Riksdagen anvisar för budgetåret 2006 anslagen under utgiftsområde 24 Näringsliv enligt regeringens förslag i bilaga 2. Därmed bifaller riksdagen proposition 2005/06:1 Utgiftsområde 24 punkt 17.

g) Motioner rörande anslagen m.m.

Riksdagen avslår motionerna 2005/06:L310 yrkande 6, 2005/06:T499 yrkande 1, 2005/06:MJ395 yrkande 9, 2005/06:N211, 2005/06:N255, 2005/06:N287, 2005/06:N321, 2005/06:N405, 2005/06:N412, 2005/06:N437 yrkande 8, 2005/06:N440 yrkande 1, 2005/06:N445 yrkande 2, 2005/06:N457, 2005/06:N467 i denna del, 2005/06:N477 yrkande 6, 2005/06:N479 yrkande 8 och 2005/06:N480 yrkandena 27 och 32 i denna del.

5. Förbättrad kapitalstruktur i statligt ägda företag

Riksdagen godkänner att regeringen under år 2006 vidtar åtgärder för en förbättrad kapitalstruktur i statligt ägda företag enligt de villkor som förordas i propositionen. Därmed bifaller riksdagen proposition 2005/06:1 Utgiftsområde 24 punkt 12 och avslår motionerna 2005/06:N319 yrkande 2, 2005/06:N467 i denna del, 2005/06:N477 yrkande 5 och 2005/06:N480 yrkande 32 i denna del.

Reservation 4 (m, fp, kd, c)

6. Standardisering

Riksdagen avslår motionerna 2005/06:N331 yrkandena 1 och 2 samt 2005/06:N333.

Stockholm den 29 november 2005

På näringsutskottets vägnar

Marie Granlund

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Marie Granlund (s), Per Bill (m)¹, Ingegerd Saarinen (mp), Nils-Göran Holmqvist (s), Eva Flyborg (fp)², Sylvia Lindgren (s), Berit Högman (s), Maria Larsson (kd)³, Lennart Beijer (v), Karl Gustav Abramsson (s), Ulla Löfgren (m)⁴, Yvonne Ångström (fp)⁵, Anne Ludvigsson (s), Anne-Marie Pålsson (m)⁶, Lars Johansson (s), Reynoldh Furustrand (s) och Håkan Larsson (c)⁷.

¹ Avstår från ställningstagande under punkt 4

² Avstår från ställningstagande under punkt 4

³ Avstår från ställningstagande under punkt 4

⁴ Avstår från ställningstagande under punkt 4

⁵ Avstår från ställningstagande under punkt 4

⁶ Avstår från ställningstagande under punkt 4

⁷ Avstår från ställningstagande under punkt 4

Redogörelse för ärendet

Ärendet och dess beredning

I detta betänkande behandlas

dels proposition 2005/06:1 (budgetpropositionen) såvitt gäller utgiftsområde 24 Näringsliv med undantag av punkterna 3–9,

dels 32 motioner från allmänna motionstiden.

Upplysningar och synpunkter i ärendet har inför utskottet lämnats av företrädare för Sveriges standardiseringsråds konsumentråd.

Utskottets överväganden

Inledning

Riksdagen har den 23 november 2005 fattat beslut om ramarna för de olika utgiftsområdena för år 2006 och en preliminär fördelning av utgifter på utgiftsområden för åren 2007 och 2008 och därvid ställt sig bakom de ramar för utgiftsområde 24 Näringsliv som angivits i budgetpropositionen (prop. 2005/06:1, bet. 2005/06:FiU1). I reservationer (m; fp; kd; c) förordades avvikelser från dessa ramar. Av följande tabell framgår regeringens och de olika partiernas förslag. Ramen för utgiftsområde 24 för år 2006 är ca 4,2 miljarder kronor.

Tabell Utgiftsområde 24 Näringsliv

År	Ram/Utgifts- beräkning	Avvikelser från ramen			
		m	fp	kd	c
2006 (föresl. utgiftsram)	4 199	- 297	- 418	- 368	- 104
2007 (prel. utgiftsram)	4 008	- 230	- 419	- 212	- 228
2008 (utgifts- beräkning)	4 398	- 230	- 419	- 213	- 231

Efter inledande avsnitt om näringspolitikens inriktning och om förslag i budgetpropositionen rörande finansiering av Bolagsverkets underskott respektive låneramar till järnvägsrelaterade bolag redovisas i det följande regeringens förslag avseende de olika verksamheter som ingår i utgiftsområde 24 och motsvarande förslag i aktuella motioner. De förslag som framlagts i motionerna (m; fp; kd; c) har dock som utgångspunkt en annan ram för utgiftsområdet än vad regeringen har föreslagit och vad riksdagen har ställt sig bakom. Beslut om anslag inom ett utgiftsområde skall, enligt budgetprocessens regler, fattas genom *ett* beslut. De olika anslagen skall alltså fastställas i ett och samma beslut.

Näringspolitikens inriktning

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen bör godkänna det mål för näringspolitiken som föreslås i propositionen och som innebär att en hållbar tillväxt och en ökad sysselsättning skall främjas inte bara genom fler och växande företag utan även genom insatser för ökad konkurrenskraft. Utskottet redogör för sin syn på näringspolitikens inriktning, vilken överensstämmer med den som redovisas i budgetpropositionen och med vad som har överenskommit i överläggningar mellan regeringen, Vänsterpartiet och Miljöpartiet.

Jämför reservation 1 (m, fp, kd, c).

Propositionen

Det nuvarande målet för politikområdet Näringspolitik är att främja en hållbar tillväxt och en ökad sysselsättning genom fler och växande företag.

Regeringen begär nu riksdagens godkännande av en ändring av detta mål, så att målet skall vara att främja en hållbar tillväxt och en ökad sysselsättning genom insatser för ökad konkurrenskraft och fler och växande företag. Som en motivering till förslaget om ändrat mål sägs i propositionen att en ökad ekonomisk aktivitet genom fler och växande företag är grundläggande för att främja tillväxten, men att den alltmer tilltagande globaliseringen kräver att faktorer som är viktiga för Sveriges konkurrenskraft också uppmärksammas i mycket större omfattning än hittills, detta för att Sverige även i fortsättningen skall kunna vara ett framstående produktionsland och att Sveriges ledande positioner skall kunna bibehållas och utvecklas.

Politikområdet *Näringspolitik* omfattar följande fem verksamhetsområden: entreprenörskap och företagande; innovation och förnyelse; konkurrens; regler, tillstånd och tillsyn; omvärldsanalys, utvärdering och statistik. I propositionen redovisas utvecklingen av bl.a. antalet företag, antalet nystartade företag och utvecklingen av antalet sysselsatta i privat sektor i syfte att ge en uppskattning av måluppfyllelse för politikområdet. Omkring 583 000 företag var under år 2003 verksamma inom industri-, bygg- eller tjänstenäringarna, vilket är en ökning med drygt 25 % i förhållande till år 1997. Under perioden 1997–2003 ökade företagsstocken i Sverige med i genomsnitt 4 % per år. Under samma period har antalet företag inom tjänsteproducerande branscher ökat mer än inom de varuproducerande branscherna. Tjänstesektorn stod för 79,7 % av antalet företag år 2003, vilket var 1,6 procentenheter högre än år 1997. Antalet nystartade företag uppgick år 2004 till 41 600 företag, vilket är en nivåhöjning från den stabila nivå om ca 36 600 nya företag per år som gällt sedan år 1994. Av de företag som startades år 2004 var 83 % tjänsteproducerande och 17 % varuproducerande. Av de nystartade företagen leddes 30 % av enbart kvinnor

och 62 % av enbart män. I 6 % av de nystartade företagen bestod ledningen av både kvinnor och män. (För resterande 2 % av företagen fanns ingen uppgift om huruvida ledningen utgjordes av kvinnor och/eller män.) Antalet av tingsrätt beslutade företagskonkurser var ca 7 600 år 2004, vilket innebar en minskning med 7 % jämfört med år 2003. Antalet konkurser inom företagsformen handelsbolag etc. minskade med 9 %, medan antalet konkurser i aktiebolag och enskilda firmor minskade med 7 % vardera. Antalet anställda personer som berördes av en företagskonkurs under år 2004 uppgick till drygt 21 000 personer, vilket var en minskning med 21 % jämfört med år 2003.

År 2004 uppgick antalet verksamma företagare till 356 300, vilket motsvarar 8 % av arbetskraften. Fördelningen mellan manliga och kvinnliga företagare har under perioden 1990–2004 varit relativt konstant med ca 74 % män och 26 % kvinnor. Antalet utlandsfödda företagare uppgick år 2004 till 44 600 personer. De utgör därmed 12,5 % av det totala antalet företagare, en andel som har ökat marginellt jämfört med år 2003. Detta år hade nära 98 % av alla företag färre än 20 anställda, vilket är oförändrat jämfört med år 2002. Majoriteten av dessa företag är s.k. enmansföretag, dvs. företagaren hade inga anställda. Stora företag med fler än 250 anställda utgör endast 0,14 % av alla företag men står för nästan 40 % av antalet anställda i den privata sektorn. I genomsnitt uppgick antalet anställda per företag till knappt 4 personer under år 2003. Under perioden 1997–2004 ökade antalet anställda i den privata sektorn med 377 000 personer eller 18 %, medan antalet anställda i den offentliga sektorn minskade med drygt 59 000 eller 4 %. Flertalet indikatorer visar att utvecklingen går i positiv riktning i förhållande till målet för näringspolitiken, sägs det i propositionen. Antalet företag och antalet anställda i den privata sektorn har ökat sedan år 1997. Antalet nystartade företag har sedan år 1994 legat på en stabil nivå, men ökade under år 2004.

Regeringen bejakar konkurrens, öppenhet och frihandel, sägs det i propositionen. Sverige skall konkurrera med kunskap och kompetens, inte med låga löner. En näringspolitik som främjar företagens konkurrenskraft och bidrar till fler och växande företag är en viktig del i regeringens arbete för ökad tillväxt och en förutsättning för utvecklad välfärd i Sverige. Sverige har ett gott utgångsläge för att möta globaliseringens utmaningar, vilket beror bl.a. på satsningar på utbildning och forskning, arbetskraftens höga kompetens, en internationaliserad ekonomi, ett högt kunskapsinnehåll i näringslivet, en stark offentlig sektor ett gott samverkans klimat mellan näringsliv, fackliga organisationer och staten. Inom EU har ministerråden för industri, inre marknad och forskning lagts samman till ett konkurrenskraftsråd. Kommissionen har lagt fram ett förslag till ett nytt ramprogram för konkurrenskraft och innovation. Lissabonprocessen sätter konkurrenskraftsfrågorna i fokus. I juni 2004 presenterade regeringen skriften *Innovativa Sverige – en strategi för tillväxt genom förnyelse* (Ds 2004:36), vilken är en plattform för regeringens utformning av en till-

växt- och sysselsättningsinriktad politik. Utifrån denna plattform redovisar regeringen i propositionen en ny näringspolitik för ökad tillväxt och sysselsättning.

Näringspolitiken föreslås, som tidigare nämnts, få följande två huvudinriktningar: åtgärder för att stärka Sveriges konkurrenskraft samt åtgärder som medverkar till fler och växande företag. Beträffande den första huvudinriktningen – stärkt konkurrenskraft – redovisar regeringen sin syn på åtgärder som bör vidtas under följanden sju underrubriker: Aktivt arbete för en friare handel, Förstärkt konkurrens i Sverige, Vål utformade regelverk, Miljöteknik ett styrkeområde, Statligt ägda bolag skall bidra till innovation, Gemensamma program med industrin och Stärkt innovativ förmåga i småföretag.

Den andra huvudinriktningen – fler och växande företag – innefattar åtgärder under följande sju rubriker: Positiva attityder till entreprenörskap och nyföretagande, Ökad tillgång till riskkapital, Sänkt skatt för småföretagen, Förbättrad service och administration, Tryggare som företagare, Underlätta generationsskiften i småföretag och Satsning på exportstöd till små och medelstora företag.

Politikområdet *Utrikeshandel, handels- och investeringsfrämjande* består av följande två verksamhetsområden: handels- och investeringsfrämjande samt internationell handelspolitik och inre marknaden. Politikområdets verksamhet syftar till att skapa tillväxt och sysselsättning i Sverige genom att främja öppen handel och avveckla handelshinder på ett sätt som överensstämmer med målet om en rättvis och hållbar global utveckling. Det sker genom att göra EU:s inre marknad mer effektiv, vilket också förbättrar EU-ländernas konkurrenskraft. Även globalt värnas och utvecklas öppna, enkla, rättvisa och legitima ramvillkor för internationell handel och investeringar inom ramen för WTO och genom EU:s handelsavtal med andra länder. OECD är ett viktigt forum för att skapa tydliga regler och riktlinjer för internationell samverkan, erfarenhetsutbyte mellan länder och kvalificerad analys. I verksamheten ingår insatser som syftar till att företag skall ta ökat etiskt, socialt och miljömässigt ansvar och motverka korruption. Målet med politikområdet uppnås genom att bl.a. främja export, import och utländska investeringar i Sverige samt stärka profileringen av Sverige i utlandet.

Målet för politikområdet är en effektiv inre marknad och en öppen handelspolitik i EU, ett förstärkt multilateralt handelssystem inom WTO, ökad svensk export och ökade utländska direktinvesteringar i Sverige. Målet för verksamhetsområdet Handels- och investeringsfrämjande är ökad export och ökade direktinvesteringar i Sverige. Under rubriken Politikens inriktning sägs att handels- och investeringsfrämjandet är en viktig del av regeringens program för fler jobb och uthållig tillväxt samt arbetet med att stärka svensk konkurrenskraft. Visionen för det långsiktiga tillväxtarbetet är att Sverige skall vara Europas mest konkurrenskraftiga, dynamiska och kunskapsbaserade ekonomi. Detta mål sattes också upp i den tidigare

nämnda skriften *Innovativa Sverige – en strategi för tillväxt genom förnyelse* (Ds 2004:36), och där handels- och investeringsfrämjandet utgör en viktig del.

Målet för verksamhetsområdet internationell handelspolitik och inre marknaden är att bidra till en effektiv inre marknad och öppen handelspolitik i EU samt ett förstärkt multilateralt handelssystem inom WTO. När det gäller den internationella handelspolitiken sägs att denna syftar till att värna och utveckla öppna, enkla, rättvisa och legitima ramvillkor för internationell handel och investeringar. Handelspolitiken rymmer en stor potential och kan bidra till regeringens övergripande mål om tillväxt och sysselsättning, en hållbar utveckling, ett öppet Europa, ekonomisk utveckling i fattiga länder samt demokrati och säkerhet. Beträffande EU:s inre marknad sägs att regeringens politik för denna syftar till att bidra till en effektiv inre marknad genom öppen handel på lika villkor, undanröja handelshinder samt främja fri konkurrens och regelförbättring. Svenska företags och konsumenters intressen står därvid i fokus.

Beträffande politikområdet *Konsumentpolitiken*, som tillhör utgiftsområde 24 Näringsliv och därmed näringsutskottets beredningsområde vad avser anslagsfrågor, sägs i propositionen att konsumentpolitiken är en viktig del av välfärdspolitiken och samtidigt ett verktyg för att uppnå målet om en hållbar utveckling. Konsumenträttsliga frågor tillhör lagutskottets beredningsområde. De nuvarande målen för konsumentpolitiken fastställdes av riksdagen hösten 2001 i enlighet med propositionen om en handlingsplan för konsumentpolitiken 2001–2005 (prop. 2000/01:135, bet. 2001/02:LU2). De övergripande målen för konsumentpolitiken är följande:

- Konsumenternas ställning och inflytande på marknaden skall stärkas – inflytandemålet.
- Hushållen skall ha goda möjligheter att utnyttja sina ekonomiska och andra resurser effektivt – hushållningsmålet.
- Konsumenternas hälsa och säkerhet skall skyddas – säkerhetsmålet.
- Sådana konsumtions- och produktionsmönster skall utvecklas som minskar påfrestningarna på miljön och bidrar till en långsiktigt hållbar utveckling – miljömålet.
- Konsumenterna skall ha tillgång till god vägledning, information och utbildning – kunskapsmålet.

Målen skall vara styrande för såväl det nationella konsumentpolitiska arbetet som Sveriges arbete i EU och andra internationella forum. Regeringen avser att återkomma med en proposition om en ny konsumentpolitisk strategi.

Motionerna

I motion 2005/06:N434 (m), med rubriken *Företagande, redovisas Moderata samlingspartiets syn i frågan om näringspolitikens inriktning, dock utan något förslag till riksdagsbeslut.*

Ett tillkännagivande om bättre företagarvillkor begärs i motion 2005/06:N309 (m). Att starta företag i Sverige är ofta förknippat med en negativ klang – att det är svårt, dyrt och krångligt, påstår motionärerna. De framhåller att en ny attityd inte kan lagstiftas fram men menar att det finns hinder som måste tas bort. Till exempel måste den småföretagarfientliga attityd som motionärerna hävdar att regeringen hittills visat och som smittar av sig på myndigheter och andra tas bort. Vidare måste förenklingar och regeländringar för framför allt småföretag prioriteras.

Även i motion 2005/06:N380 (m) – med rubriken Skaraborg – begärs ett tillkännagivande om företagandets villkor.

I motion 2005/06:N437 (fp) begärs två tillkännagivanden, nämligen om att förändra attityderna till företagande och att stödja uppfinningar och patent samt att på olika sätt underlätta för en framväxande tjänstesektor. Motionärerna hänvisar till beräkningar av Verket för näringslivsutveckling (Nutek) om att det behöver startas minst 10 000 fler företag varje år för att få en rimlig återväxt av småföretagande och för att kompensera för de arbetstillfällena som försvinner från de större industriföretagen. I en jämförelse av EG-kommissionen av attityderna till eget företagande i de olika medlemsländerna hamnade Sverige långt ned, säger motionärerna. De anser att kunskaper om entreprenörskap och eget företagande måste integreras i skolutbildningen och att elever skall få möjlighet att prova på eget företagande. Det är viktigt att stödja uppfinnare både på idéstadiet och vid realiserandet av idén, sägs det vidare i motionen och där redovisas olika åtgärder som Folkpartiet anser måste vidtas. Tjänstesektorn utgör en stor del av den svenska ekonomin och drygt 40 % av alla sysselsatta arbetar inom den privata tjänstesektorn, påpekar motionärerna. De menar att en politik för fler och växande företag måste vara inriktad på att öppna nya affärsmöjligheter för tjänsteföretag och föreslår i motionen åtgärder under följande rubriker: Underlätta tjänsteexporten, Öppna en vit marknad för hushållstjänster och Öppna de offentliga monopolerna.

Det bör tillsättas en utredningsgrupp med representanter från näringsliv och offentlig förvaltning med uppgift att ta fram ett åtgärdsprogram för ökat entreprenörskap och nyföretagande, ökad tillväxt och fler småföretag, anförs det i motion 2005/06:N306 (fp). Vidare begärs ett tillkännagivande om behovet av forskning kring förutsättningarna för nyföretagande och hur samhället bäst skapar förutsättningar för människors iderikedom, kreativitet och nyskapande att blomstra.

I motion 2005/06:N384 (fp) begärs ett tillkännagivande om opinionsbildning för att höja entreprenörers status – en sådan bör drivas kontinuerligt av såväl regeringen och näringsministern som näringslivet. Motionärerna anser att det måste bli lättare att starta och driva företag.

Tillkännagivanden i fyra avseenden begärs i motion 2005/06:N480 (kd), nämligen om grundläggande principer för ett gott näringslivsklimat, om statens roll i näringspolitiken, om etikens betydelse för en fungerande marknad och om näringspolitikens mål. I motionen redovisas principer för ett

gott näringslivsklimat under följande fyra rubriker: Det gemensamma bästa; Förvaltareprincipen; Stärk äganderätten; Gemensamt etiskt handlingssätt och stärkt personligt ansvar. Kristdemokraternas förslag till mål för näringspolitiken formuleras på följande sätt: ”Att främja en hållbar ekonomisk tillväxt och ökad sysselsättning genom fler och växande företag. Politikens roll är att skapa en god jordmån för företagande. Arbete och välfärd åt alla uppnås genom att ansvarstagande individer, familjer och företag tillsammans tillåts växa med goda och stabila regler.” Statens roll i samhällsekonomin skall vara att sätta ramar och övervaka spelreglerna på marknaden, ansvara för samhällsplanering och infrastruktur samt att skapa förutsättningar för långsiktig tillväxt, sägs det vidare i motionen. När staten agerar såväl domare som spelare på marknaden är risken stor att konkurrensen snedvrids och att investeringar inte görs på ett optimalt sätt i de företag som har de bästa förutsättningarna. Etiken är en förutsättning för att samhället skall fungera, och en väl förankrad etik minskar behovet av en omfattande lagstiftning och kostsamma och komplicerade affärskontrakt, anser motionärerna. De hänvisar till att det svenska samhället har byggts upp av den etik som kännetecknar den kristna traditionen – bl.a. hederlighet, rättvisa, personligt ansvarstagande, solidaritet med medmänniskor och respekt för andras egendom.

I motion 2005/06:N478 (kd) begärs ett tillkännagivande om attityder till företagande. Företagare har från socialdemokratiskt håll under alltför lång tid betraktats enbart som ett skattekollektiv, och inte sällan har attityden varit att de flesta företagare är potentiella skattesmitare som behöver kontrolleras genom hårda regler, hävdar motionärerna. De menar att om Sverige skall klara framtidens välfärd krävs fler nya företag som vågar anställa och vidareutvecklas.

Ett tillkännagivande om betydelsen av ett gott företagsklimat så att företagen stannar kvar i Sverige begärs i motion 2005/06:N224 (kd). Det är viktigt med gynnsamma villkor för små och medelstora företag, men inte mindre viktiga är de betingelser under vilka storföretagen arbetar, säger motionärerna. De konstaterar att små företag ofta är underleverantörer till större företag. Det är av stor vikt att svenska storföretag får likvärdiga villkor som sina konkurrenter i andra länder, anför motionärerna.

I motion 2005/06:N308 (kd, m, c, fp) – med rubriken En ny tillväxtpolitik för Jönköpings län – begärs ett tillkännagivande om att det bör göras mer lönsamt att anställa personal och driva företag.

Ett tekniskifte är nödvändigt för att nå målet om ett hållbart samhälle och för att öka tillväxten för Sverige, anför det i motion 2005/06:MJ532 (c). Traditionell miljöpolitik har i stor utsträckning sysslat med att lösa enskilda frågor, men miljöpolitiken behöver en systemsyn, anser motionärerna. De ser stora möjligheter för Sverige att skapa tillväxt med en strategi i riktning mot ett tekniskifte. Sverige kan spela en roll genom att skapa riktlinjer och styrmedel med långsiktig och tydlig inriktning, menar

motionärerna. De framhåller att det är möjligt att tjäna pengar på att förbättra miljön och att det är den starkaste drivkraften för en omställning, ett tekniksifte, mot ett hållbart samhälle.

I motion 2005/06:A309 (c) begärs två tillkännagivanden – om ett öppet och företagsamt Sverige där människors kreativitet och skaparkraft tas till vara för att ge Sverige en stark position i den globala konkurrensen samt om tydliga, mätbara mål för fler riktiga jobb. Motionärerna vill att Sverige skall vara ett land där det lönar sig att arbeta, där alla människor har ett jobb att gå till varje dag, där människors kreativitet och skaparkraft tas till vara, där nya invånare välkomnas, där unga uppmuntras att förverkliga sina drömmar och där kvinnor och män ges lika möjligheter att utveckla sina idéer och sina kunskaper. På motsvarande sätt som det finns 16 miljömål som följs upp och utvärderas föreslår motionärerna mätbara mål för fler jobb, med tre huvudmål och med respektive tre delmål enligt följande: 1. Fler livskraftiga företag, med delmålen a) Bättre ekonomiska villkor för företagen, b) Mer forskning och utveckling för tillväxt, c) Sverige skall bli världsbäst på miljödriven tillväxt; 2. Hela Sverige skall jobba, med delmålen a) Korta tiden utan jobb, b) Bättre infrastruktur och service, c) Nolltolerans mot diskriminering; 3. Stärk människan, med delmålen a) Det skall alltid löna sig att jobba b) Mer utbildning under hela livet, c) Förbättrad hälsa i arbetslivet.

Det behövs en bättre och mer strategisk näringspolitik för tjänstesektorn för nya jobb inom t.ex. utbildning, sociala tjänster och hälso- och sjukvård, anför det i motion 2005/06:N393 (c). Konjunkturinstitutet har i en forskningsrapport nyligen visat att ett skatteavdrag på hushållsnära tjänster av den typ Centerpartiet och övriga partier i Allians för Sverige vill införa skulle skapa upp till 19 000 nya jobb och besparingar för statskassan på upp till 815 miljoner kronor, säger motionärerna. De påpekar att det i budgetpropositionen anges de sex branscher som anses som mest centrala för näringslivets utveckling och där alla, förutom IT-sektorn, är traditionella industrier. Avsaknaden av en ny näringspolitik för tjänstesektorn är, enligt motionärerna, anmärkningsvärd, eftersom Lissabonstrategin tydligt visar på vikten av en näringspolitik som stimulerar tjänstesektorns potential att skapa nya jobb.

I motion 2005/06:N317 (c) begärs ett tillkännagivande om en politik för svensk industris framtid. För att säkra svensk basindustri och därmed tillväxt och sysselsättning krävs en politik som gynnar forskning och utveckling, samtidigt som det är viktigt att basindustrin också i framtiden ser motiv för att investera i produktion i Sverige samt erbjuds goda villkor för sin fortsatta tillväxt och möjligheter att konkurrera internationellt, anför motionärerna.

Vissa kompletterande uppgifter

Frågan om näringspolitikens inriktning behandlades under föregående riksmöte i anslagsbetänkande 2004/05:NU1. Utskottet redovisade sin syn i frågan och noterade att den låg i linje med den som redovisades i den då aktuella budgetpropositionen och med vad som hade överenskommit i överläggningar mellan regeringen, Vänsterpartiet och Miljöpartiet. I en reservation (m, fp, kd, c) redovisades dessa partiers gemensamma syn på näringspolitikens inriktning. Riksdagen följde utskottet.

Beträffande frågan om regelförenkling som tas upp i flera motioner kan noteras att regeringen har aviserat att en skrivelse med redogörelse för regelförbättringsarbetet skall lämnas till riksdagen i december 2005. Utskottet planerar att behandla denna skrivelse, tillsammans med de motioner som kan komma att väckas med anledning av skrivelsen och ca 25 motioner i ämnet från allmänna motionstiden, i ett betänkande våren 2006.

Utskottets ställningstagande

Utskottets syn på näringspolitikens inriktning ligger i linje med den som redovisas i budgetpropositionen och med vad som har överenskommit i överläggningar mellan regeringen, Vänsterpartiet och Miljöpartiet.

Vägledande för den näringspolitik som skall bedrivas är att den skall bidra till att skapa förutsättningar för tillväxt, sysselsättning och välfärd i hela Sverige. Det är viktigt att understryka att tillväxten skall vara ekonomiskt, ekologiskt och socialt hållbar.

En ökad ekonomisk aktivitet genom fler och växande företag är grundläggande för att främja tillväxten. Denna är i sin tur en förutsättning för att arbetstillfällen, välfärd och jämställdhet skall kunna värnas och utvecklas.

Som redovisats har det nuvarande målet för näringspolitiken formulerats så att en hållbar tillväxt och en ökad sysselsättning skall främjas genom fler och växande företag. För att upprätthålla sysselsättningen är det emellertid också av stor vikt att konkurrenskraften i det svenska näringslivet värnas och utvecklas. Som sägs i propositionen kräver den alltmer tilltagande globaliseringen att faktorer som är viktiga för Sveriges konkurrenskraft uppmärksammas i mycket större omfattning än hittills. Utskottet anser mot denna bakgrund att den förändring av målet för näringspolitiken som föreslås i propositionen – och som innebär att en hållbar tillväxt och en ökad sysselsättning skall främjas inte bara genom fler och växande företag utan även genom insatser för ökad konkurrenskraft – är välmotiverad.

Näringspolitiken är inriktad på att antalet nystartade företag, liksom antalet personer som är företagare, skall öka. Ökat företagande är av stor betydelse för den svenska tillväxten och sysselsättningen. Regeringen arbetar, i samarbete med Vänsterpartiet och Miljöpartiet, med att utveckla gynnsamma förutsättningar för företagandet, både för att öka nyföretagandet och för att få redan etablerade företag att växa. Ett långsiktigt tillväxtarbete kräver ökad samverkan mellan många aktörer. Sveriges förmåga att

skapa kunskap och omsätta den till en hållbar tillväxt och nya jobb behöver stärkas och för detta krävs det insatser på olika områden. Kunskapsbasen i akademi och näringsliv behöver vidgas för att bl.a. utveckla svenska profilmråden. Innovationsförmågan i näringslivet behöver stärkas, både i befintliga företag och genom att det skapas goda villkor för kunskapsintensivt entreprenörskap bl.a. genom snabbare flöden från idé till marknad. Den offentliga sektorn bör samtidigt som den löser angelägna samhällsproblem kunna vara drivkraft för förnyelse och hållbar tillväxt.

I detta sammanhang vill utskottet erinra om de beslut som riksdagen fattade under förra riksmötet rörande innovationsfrämjande åtgärder (prop. 2004/05:1 utg.omr. 24, bet. 2004/05:NU1) och forskning (prop. 2004/05:80, bet. 2004/05:UbU15). Det förstnämnda beslutet innebar att riksdagen bemyndigade regeringen att vidta åtgärder för bildandet av och verksamheten i ett holdingbolag för innovationsfrämjande åtgärder – Innovationsbron AB. Syftet med satsningen är att öka kommersialisering av forskning och högteknologiska uppfinningar från universitet, högskolor och näringsliv. Bakgrunden till satsningen var att strukturerna för att ta hand om affärsidéer, avknoppningar och uppfinningar behöver utvecklas och att de statliga insatserna inte var samordnade i tillräcklig omfattning. Tillgång till kapital och kompetens i tidiga skeden understeg behovet. Både kapital och kompetens är en kritisk faktor för tillkomsten av nya företag med hög utvecklingspotential, särskilt vad gäller projekt i de tidigaste skedena som ofta har svårt att attrahera riskvilligt kapital. Det andra riksdagsbeslutet – om forskning våren 2005 – avsåg olika initiativ för att förbättra kommersialisering av forskningsresultat från offentlig forskning och insatser som syftar till förbättrade möjligheter till tekniköverföring mellan offentligt finansierad forskning och näringslivet.

Trots att det således finns behov av åtgärder på olika områden vill utskottet framhålla att Sverige i det stora hela är ett bra land att vara företagare i. Detta framgår av olika internationella jämförelser. Utskottet anser generellt sett att man bör inta en kritisk och försiktig hållning till rankingslistor, men vill ändå peka på några sådana. En är den granskning (Global Competitiveness Report) som den internationella näringslivsorganisationen World Economic Forum publicerar årligen och som redovisar tillväxtutsikterna i ett antal länder. I den senaste rapporten, som publicerades i september 2005 och omfattade 117 länder, redovisades ett jämförelseindex (Growth Competitive Index), som avser att analysera ländernas potential att uppnå hållbar ekonomisk tillväxt på både medellång och lång sikt och är baserat på tre huvudfaktorer, nämligen teknologisk tillväxt, makroekonomiska villkor och kvaliteten på offentliga institutioner. Sverige behöll där sin tredjeplats från år 2004 efter Finland och Förenta staterna. Världsbanken har vidare i en rapport (Doing business in 2006) jämfört företagsklimatet i 155 länder på basis av följande tio kvantitativa indikatorer: start av ett företag, hantering av tillstånd, anställning och uppsägning av anställda, registrering av egendom, tillgång till kredit, skydd för investerare, betal-

ning av skatt, handel med utlandet, upprätthållande av respekten för kontrakt och nedläggning av ett företag. Sverige ligger på 14:e plats i denna mätning av företagsklimat. Ytterligare en mätning har gjorts av FN:s konferens för handel och utveckling (United Nations Conference on Trade and Development, Unctad). I en rapport som publicerades i september 2005 (World Investment Report) presenterade Unctad ett innovationsindex, vilket är ett nytt index baserat på en sammanvägning av två index – teknologiskt aktivitetsindex, med de tre komponenterna andel universitets- och högskoleutbildade och forskare, antal publicerade vetenskapliga artiklar och antal patent som tas ut i Förenta staterna, och ett index för mänskligt kapital, med de tre komponenterna läskunnighet, sekundär och tertiär utbildning. Sverige placerar sig enligt detta index på första plats.

Den svenska ekonomin utvecklas sålunda väl. Sverige har under de senaste tio åren haft en tillväxt som har varit högre än genomsnittet i EU och OECD, och produktivitetstillväxten har varit god. Samtidigt har levnadsstandarden, mätt som real bruttonationalinkomst per capita, ökat lika snabbt som i Förenta staterna. Sedan år 1994 har också sysselsättningen i Sverige ökat med 290 000 personer, men arbetslösheten är trots detta fortfarande för hög. Utskottet vill i anslutning härtill erinra om den skrivelse som regeringen nyligen presenterat om Sveriges handlingsprogram för tillväxt och sysselsättning inom ramen för EU:s Lissabonstrategi (skr. 2005/06:23). I handlingsprogrammet presenteras de politiska initiativ som har påbörjats eller planeras för perioden 2005–2008. Utskottet kommer att behandla skrivelsen i ett betänkande våren 2006.

Avslutningsvis vill utskottet framhålla att Sverige totalt sett har ett modernt och bra företagsklimat, som dock kan bli bättre, speciellt för de små företagen. Sverige skall inte konkurrera med låga löner och okvalificerade arbeten utan med kunnande, kompetens och ett högt tekniskt innehåll i tjänste- och varuproduktionen. I den näringspolitik som krävs för framtiden ingår olika delar som berörs i vissa av de här aktuella motionerna. Ett område avser olika åtgärder för att främja förnyelse av näringslivet. Det rör sig om teknikspridning, kompetensutveckling och innovationsfrämjande åtgärder. Vidare måste lönsamheten för investeringar i företag ligga på en rimlig nivå och hinder för en tillfredsställande kapitalförsörjning till framför allt små, växande företag undanröjas. En effektiv konkurrens är också av stor betydelse, såväl för de små företagen som för konsumenterna. Frågan om regelförbättringar för företagen kommer utskottet att ta upp i ett särskilt betänkande under våren 2006 i anslutning till behandlingen av den aviserade tidigare nämnda skrivelsen från regeringen och motioner i frågan.

Med det anförda tillstyrker utskottet förslaget i propositionen om ändrat mål för näringspolitiken och avstyrker samtliga här aktuella motioner i berörda delar.

Finansiering av Bolagsverkets underskott

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen bör bemyndiga regeringen att föra över ett belopp som motsvarar större delen av Patent- och registreringsverkets (PRV) balanserade överskott till Bolagsverket för att delvis kompensera Bolagsverket för det underskott som uppstod i den tidigare verksamheten inom ramen för det då sammanhållna PRV. Jämför reservation 2 (m, fp, kd).

Propositionen

Regeringen begär riksdagens bemyndigande att föra över ett belopp som motsvarar större delen av Patent- och registreringsverkets balanserade överskott till Bolagsverket.

Bolagsverket bildades den 1 juli 2004 genom att bolagsavdelningen bröts ut ur Patent- och Registreringsverket (PRV). I samband med delningen fördes hela myndighetens balanserade underskott till Bolagsverket. Vid utgången av år 2004 hade Bolagsverket ett balanserat underskott på mer än 260 miljoner kronor, medan PRV hade ett balanserat överskott på mer än 110 miljoner kronor. Bolagsverkets underskott beror huvudsakligen på IT-satsningen Bolit som gjordes under 1990-talet. Bolagsverket kan inte inom rimlig tid och med rimliga åtgärder täcka hela det balanserade underskottet. Regeringen anser därför att medel bör föras över från PRV till Bolagsverket för att delvis kompensera Bolagsverket för det underskott som uppstod i verksamheten i det tidigare sammanhållna PRV. Regeringen anser att 90 miljoner kronor bör föras över till Bolagsverket och att PRV bör behålla återstoden av sitt balanserade överskott, ca 20 miljoner kronor.

För att helt komma till rätta med Bolagsverkets underskott krävs emellertid ytterligare åtgärder, bl.a. planeras en höjning av avgifterna inom uppdragsverksamheten, framför allt för de bevis som beställs från Bolagsverket och för sökningar i näringslivsregistret via Internet. Avgiftshöjningarna ger ökade intäkter samtidigt som kostnadsminskningar förväntas bli följden av lagförslag som bereds inom Regeringskansliet – bl.a. förslag till ändrat kungörelseförfarande som förväntas gälla från år 2007 och förslag till ny firmalag – samt de besparingar som elektronisk inlämning av årsredovisningar och aktiebolagsärenden beräknas ge. En höjning av registreringsavgifterna är inte aktuell, eftersom den skulle få negativa konsekvenser för de företag som nyregistreras eller gör ändringar i redan registrerade uppgifter. Bolagsverket täcker för närvarande sina kostnader och uppvisar ett mindre överskott på 17,6 miljoner kronor för första halvåret 2005. Regeringen räknar med att de nyssnämnda åtgärderna kommer att minska Bolagsverkets underskott successivt under de närmaste åren.

Motionen

Riksdagen bör avslå regeringens förslag om finansiering av Bolagsverkets underskott, anförs det i motion 2005/06:N477 (m). PRV:s överskott har uppkommit inom verksamhetsområdet patent, främst genom fluktuationer i de internationella systemen som legat utanför PRV:s styrning, säger motionärerna. I motionen hänvisas till olika händelser som framöver kommer att påverka PRV:s ekonomi och som förväntas komma att leda till bl.a. en kraftig nedgång i årsavgifter för s.k. europeiska patent uppgående till flera tiotal miljoner kronor. Motionärerna säger vidare att antalet ansökningar inom patentområdet har fortsatt att minska, varför PRV vill använda delar av överskottet till informationsattsningar för att öka medvetenheten hos svenskt näringsliv om värdet av immateriellt rättsskydd.

Vissa kompletterande uppgifter

Myndigheter som har ett överskott på mer än 10 % av den avgiftsbelagda verksamhetens omsättning skall, enligt 23 § kapitalförsörjningsförordningen (1996:1188), ge in ett förslag till regeringen om hur överskottet skall disponeras. PRV lämnade i februari 2005 en sådan redogörelse till regeringen, eftersom överskottet år 2004 var 110 miljoner kronor, att jämföra med omsättningen på 394 miljoner kronor. Likartade argument som de som framförs i motion 2005/06:N477 (m) har också, enligt uppgift från Näringsdepartementet, framförts av PRV i verkets redogörelse till departementet.

Frågan om huruvida regeringens förslag är förenligt med bestämmelserna i lagen (1996:1059) om statsbudgeten (den s.k. budgetlagen) har tagits upp under utskottsbehandlingen. Finansmakten regleras i 9 kap. regeringsformen. Enligt 2 § första stycket får statens medel inte användas på annat sätt än riksdagen har bestämt. Genom budgetreglering bestämmer riksdagen om användningen av statens medel för skilda behov (2 § andra stycket första meningen). Riksdagen får dock bestämma att medel tas i anspråk i annan ordning (2 § andra stycket andra meningen). Den sistnämnda bestämmelsen är tillämplig i det här aktuella fallet med användningen av PRV:s överskott. Relevant bestämmelse i budgetlagen återfinns i 23 §, där det sägs att riksdagen för en viss myndighet eller för viss anskaffning kan besluta att finansiering skall ske på annat sätt än som anges i 20–22 §§, i vilka anges hur finansiering av investeringar skall ske. Det här aktuella fallet med överföring av medel för att bidra till täckningen av Bolagsverkets underskott innebär att riksdagen beslutar om att i efterhand finansiera den misslyckade investeringen i IT-satsningen Bolit.

Utskottets ställningstagande

Utskottet tillstyrker att riksdagen ger regeringen bemyndigande att föra över ett belopp som motsvarar större delen av PRV:s balanserade överskott till Bolagsverket.

I motion 2005/06:N477 (m) förordas att PRV skall få behålla överskottet, med hänvisning till främst den framtida utvecklingen på området. Näringsdepartementet är, enligt uppgift, väl medvetet om de händelser som kan komma att påverka framför allt patentområdet. Dessa händelser ligger dock långt fram i tiden, t.ex. är det osäkert när ett gemenskapspatent kan bli verklighet. Utskottet vill också erinra om att PRV får behålla 20 miljoner kronor av sitt överskott för att kunna möta framtida händelser. Prognoserna rörande PRV:s budget för år 2005 pekar vidare, enligt Näringsdepartementet, på ett överskott i storleksordningen 15 miljoner kronor. Antalet varumärkesansökningar har varit rekordstort under hösten 2005. Näringsdepartementet kommer att följa utvecklingen inom de immaterialrättsliga områdena och vilka konsekvenser denna kan komma att få för PRV i framtiden. Det åligger dock PRV att i möjligaste mån anpassa sig efter de omvärldsförändringar som kan inträffa och anpassa sina utgifter efter intäkterna.

När det gäller förenligheten med gällande bestämmelser noterar utskottet att förslaget inte står i strid med vare sig regeringsformen eller budgetlagen.

Med det anförda tillstyrker utskottet regeringens förslag och avstyrker motionen i berörd del.

Låneramar till järnvägsrelaterade bolag

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen bör ge regeringen det begärda bemyndigandet avseende låneramar i Riksgäldskontoret för SJ AB, Jernhusen AB och AB Swedcarrier.

Jämför reservation 3 (m, fp, kd, c).

Propositionen

Regeringen begär riksdagens bemyndigande att för år 2006 besluta om låneramar i Riksgäldskontoret för SJ AB, Jernhusen AB och AB Swedcarrier på sammanlagt 3,3 miljarder kronor.

Våren 2003 bemyndigade riksdagen regeringen att ge SJ en låneram i Riksgäldskontoret om 2 miljarder kronor för perioden 2004–2007 (prop. 2002/03:86, bet. 2002/03:NU13). Hösten 2003 beslöt riksdagen om låneramar i Riksgäldskontoret för Euromaint AB, Green Cargo AB, Jernhusen AB och AB Swedcarrier om sammanlagt ca 6,6 miljarder kronor under år

2004 (prop. 2003/04:1, bet. 2003/04:TU1). Våren 2004 beslöt riksdagen vidare om låneramar i Riksgäldskontoret under åren 2005 och 2006 för dessa bolag om sammantaget 2,3 miljarder kronor (prop. 2003/04:100, bet. 2003/04:FiU21). Syftet var att skapa stabilitet i finansieringsförutsättningarna och därmed en rimlig förhandlingsposition vid upptagande av lån i dessa bolag på den öppna kreditmarknaden. Beloppet om 2,3 miljarder kronor inbegrep de medelfristiga kreditbehoven fram till slutet av år 2006. Hösten 2004 beslöt riksdagen att de fyra angivna företagen och Swemaint AB behövde en ytterligare kreditmöjlighet i Riksgäldskontoret om 800 miljoner kronor, d.v.s. en samlad låneram om 3,1 miljarder kronor (prop. 2004/05:1 utg.omr. 24, bet. 2004/05:NU1).

Låneramen för SJ på 2 miljarder kronor kvarstår. För Jernhusen och Swedcarrier anser regeringen att kreditmöjligheten i Riksgäldskontoret kan reduceras till en samlad låneram om 1,3 miljarder kronor. Låneramen för Euromaint och Green Cargo tas bort. De föreslagna totala låneramarna år 2006 på 3,3 miljarder kronor är en reduktion med 1,8 miljarder kronor från beloppet på 5,1 miljarder kronor som gällde för år 2005. Skälet till denna minskning är att Euromaint, Green Cargo och Jernhusen har flyttat över hela eller delar av sin finansiering till den reguljära lånemarknaden.

Motionerna

I de två motionerna 2005/06:N477 (m) och 2005/06:N386 (kd) föreslås att riksdagen skall avslå regeringens förslag om bemyndigande avseende låneramar till järnvägsrelaterade bolag. I den sistnämnda motionen sägs att Kristdemokraterna anser att regeringen genom att utfärda låneramar utan föregående kreditprövning åt bolag som agerar på en konkurrensutsatt marknad förbigår den s.k. marknadsinvesterarprincipen som ligger till grund för att avgöra vad som utgör statsstöd enligt EU:s regelverk. Kristdemokraterna anser att statliga bolag som agerar på en konkurrensutsatt marknad också skall finna sin finansiering på den öppna kreditmarknaden. Motionärerna noterar att de bolag som nu föreslås få en fortsatt låneram tillsammans endast hade lån om 1 210 miljoner kronor i Riksgäldskontoret den 30 juni 2005 och att de i stället har funnit finansiering på den öppna kreditmarknaden. Låneramarna i Riksgäldskontoret utgör enbart en säkerhet som kan bidra till att reducera bolagens kreditkostnader på ett sätt som snedvrider konkurrensen, anför motionärerna.

Utskottets ställningstagande

Utskottet anser att regeringen bör ges det begärda bemyndigandet avseende låneramar till järnvägsrelaterade bolag. Regeringens förslag tillstyrks alltså av utskottet. Samtidigt avstyrks i berörda delar motionerna 2005/06:N477 (m) och 2005/06:N386 (kd), i vilka bl.a. yrkas avslag på regeringens förslag.

Anslag m.m. inom utgiftsområde 24 Näringsliv

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen bör anvisa anslag under utgiftsområde 24 Näringsliv i enlighet med vad som föreslagits i budgetpropositionen och som framgår av bilaga 2. Vidare bör riksdagen – med vissa modifieringar – besluta enligt de förslag rörande bemyndiganden som läggs fram i propositionen under detta utgiftsområde. Riksdagen bör vidare godkänna att regeringen under år 2006 skall få vidta åtgärder för en förbättrad kapitalstruktur i statligt ägda företag enligt de villkor som redovisas i propositionen. Utskottet hänvisar härvid till tidigare beslut av riksdagen i frågan. Riksdagen bör också avslå samtliga här aktuella motionsyrkanden.

Jämför reservation 4 (m, fp, kd, c) och särskilda yttrandena 1 (m), 2 (fp), 3 (kd) och 4 (c).

Inledning

Utskottet redogör i det följande – avseende de anslag som ingår i utgiftsområde 24 Näringsliv – för regeringens förslag och motsvarande förslag i motioner (se bilaga 2). Därefter redovisar utskottet sitt ställningstagande i ett sammanhang.

Näringspolitik

Verket för innovationssystem: Förvaltningskostnader (26:1)

Propositionen

Anslaget finansierar förvaltningskostnader vid Verket för innovationssystem (Vinnova). Myndighetens uppgift är att främja hållbar tillväxt för näringsliv, samhälle och arbetsliv genom finansiering av behovsmotiverad forskning och utveckling samt utveckling av effektiva innovationssystem. Anslaget föreslås minska med 695 000 kr fr.o.m. år 2006 som en del av en generell reduktion med 0,6 % av företrädesvis anslag avsedda för förvaltnings- eller investeringsändamål.

Regeringen beräknar anslaget för år 2006 till 117,7 miljoner kronor.

Motionerna

I motion 2005/06:N437 (fp) föreslås en minskning av anslaget med 40 miljoner kronor i en allmän strävan att minska riktade samt allmänt ökande anslag till olika myndigheter.

Även i motion 2005/06:N480 (kd) föreslås en besparing – med 5 miljoner kronor – med hänvisning till en bedömning att Vinnova kan göra administrativa effektiviseringar.

För Vinnova har motionärerna bakom motion 2005/06:N467 (c) upprättat effektiviserings- och besparingsmål om 3 miljoner kronor för år 2006.

Verket för innovationssystem: Forskning och utveckling (26:2)

Propositionen

Anslaget finansierar behovsmotiverad forsknings- och utvecklingsverksamhet, utveckling av innovationssystemet och liknande. Inriktningen för de närmaste årens verksamhet beskrivs i propositionen om forskning för ett bättre liv (prop. 2004/05:80) och i propositionen om FoU och samverkan i innovationssystemet (prop. 2001/02:2). Anslaget föreslås minska med 2 miljoner kronor fr.o.m. år 2006 för att bidra till finansieringen av ett förbättrat system för marknadskompletterande kapital i tidiga skeden. I enlighet med riksdagens beslut om den nyssnämnda forskningspropositionen (bet. 2004/05:ÜbU15) tillförs anslaget 151,2 miljoner kronor år 2006 för olika insatser för att främja behovsmotiverad forskning. För åren 2007 och 2008 beräknas anslaget öka med 274,5 miljoner kronor respektive 585,1 miljoner kronor för samma ändamål. Vidare föreslås att anslaget tillförs 100 miljoner kronor under år 2006 för att stödja små och medelstora företags forskning och utveckling. Anslaget föreslås minska med 6,7 miljoner kronor fr.o.m. år 2006 som en del av en generell reduktion med 0,6 % av företrädesvis anslag avsedda för förvaltnings- eller investeringsändamål.

Regeringen beräknar sammantaget anslaget till 1 375,8 miljoner kronor. Regeringen begär vidare riksdagens bemyndigande att under år 2006 ingå ekonomiska förpliktelser som, inklusive tidigare gjorda åtaganden, medför utgifter på högst 850 miljoner kronor under år 2007 och 650 miljoner kronor efter år 2007.

Motionen

I motion 2005/06:N480 (kd) föreslås en besparing på anslaget med 100 miljoner kronor.

Vissa kompletterande uppgifter

Det bemyndigande som regeringen begär avseende anslaget innebär, som redovisats, åtaganden dels avseende år 2007, dels avseende tid efter år 2007. När det gäller tiden efter år 2007 anges inget slutår. För att det skall vara möjligt att överblicka de framtida åtaganden som staten gör bör emellertid ett slutår anges. Efter kontakt med Näringsdepartementet har klarlagts att slutåret bör anges till 2010.

Verket för näringslivsutveckling: Förvaltningskostnader (38:1)

Propositionen

Anslaget täcker förvaltningskostnader för Verket för näringslivsutveckling (Nutek) och används för driftsbidrag till Almi Företagspartner AB. Omlokaliseringen av 38 årsarbetsplatser till Östersund kommer att innebära vissa omställningskostnader. Regeringen avser att kompensera myndigheten för den engångspremie som en särskild pensionsersättning medför. Anslaget undantas från den generella reduktionen med 0,6 % som företrädesvis genomförs på anslag avsedda för förvaltnings- eller investeringsändamål. Om myndighetens kostnader ökar med anledning av flytten kommer regeringen senare att ta ställning till disposition av eventuellt anslagssparande och till behov av en ökad anslagskredit. Regeringen avser att noga följa utvecklingen av myndighetens ekonomiska situation, så att verksamheten långsiktigt kan fungera med bibehållen kvalitet. Anslaget föreslås minska med 600 000 kr för år 2006 och därefter med 300 000 kr per år, till följd av att ansvaret för uppföljning och rapportering av offentligt stöd till näringslivet överförts från Nutek till Institutet för tillväxtpolitiska studier (ITPS) under år 2005. Anslaget föreslås vidare minska med ytterligare 5,2 miljoner kronor fr.o.m. år 2006, vilket motsvarar den tillfälliga ökningen år 2005 till följd av en retroaktiv pris- och löneomräkning.

Regeringen beräknar anslaget för år 2006 till 216,2 miljoner kronor.

Motionerna

I motion 2005/06:N437 (fp) föreslås en minskning av anslaget med 105 miljoner kronor i en allmän strävan att minska riktade samt allmänt ökande anslag till olika myndigheter.

Kristdemokraterna avvisar uppbyggnad av ärendesystem inom de regionala stöden och föreslår med hänvisning därtill en minskning av anslaget med 15 miljoner kronor, sägs det i motion 2005/06:N480 (kd).

Även i motion 2005/06:N467 (c) föreslås en minskning av anslaget – med 3 miljoner kronor – med hänvisning till upprättade effektiviserings- och besparingsmål för Nutek.

Näringslivsutveckling m.m. (38:2)

Propositionen

Anslaget skall användas för näringslivsfrämjande åtgärder. I enlighet med regeringens förslag på tilläggsbudget i budgetpropositionen skall 12,5 miljoner kronor föras till anslaget Vaghållning och statsbidrag inom utgiftsområde 22 Kommunikationer. Anslaget föreslås öka med 20 miljoner kronor per år fr.o.m. år 2006 t.o.m. år 2008 för stöd och utveckling av verksamheten vid industriella utvecklingscentrum (IUC). Vidare föreslås anslaget minska med 20 miljoner kronor fr.o.m. år 2006 som en del av att den temporära satsningen på design upphör. Anslaget föreslås också minska med

1,7 miljoner kronor fr.o.m. år 2006 som en del av en generell reduktion med 0,6 % av företrädesvis anslag avsedda för förvaltnings- eller investeringsändamål.

Regeringen beräknar anslaget för år 2006 till 273,9 miljoner kronor.

Motionerna

Frågan om statens stöd till den verksamhet som bedrivs av industriella utvecklingscentrum (IUC) tas – från olika utgångspunkter – upp i fyra motioner. I en av motionerna, 2005/06:N457 (m), begärs att riksdagen skall uttala sig för att IUC-nätverket skall användas i satsningen på små och medelstora företag. Motionären anser att regeringen genom sina regleringsbrev till myndigheterna tydligt måste definiera uppdrag där IUC-nätverkets alla delägare engageras i genomförande av industriella utvecklingsuppdrag.

En minskning av anslaget Näringslivsutveckling med 75 miljoner kronor föreslås i motion 2005/06:N437 (fp).

Frågan om IUC:s verksamhet är föremål för yrkande även i motion 2005/06:N480 (kd). Satsningen på industriella utvecklingscentrum med UPA-uppdrag (uppsökande verksamhet, produktutveckling och avknoppning) är tyvärr ett exempel på att regeringen lanserar nya satsningar utan att sedan ta ansvar för att rimliga villkor tillhandahålls. IUC-verksamheten är ett underifrån initierat och kostnadseffektivt instrument för att stödja i första hand små och medelstora företags utveckling, framhåller motionärerna. De förordar att IUC-verksamheten, med ett fortsatt UPA-uppdrag, får ett årligt anslag direkt över statsbudgeten, varvid varje IUC bör kunna räkna med bibehållet UPA-uppdrag i sju år förutsatt att resultat redovisas. Motionärerna anser vidare att en extra satsning på såddfinansiering bör göras och föreslår därför en ökning av anslaget med 30 miljoner kronor per år under perioden 2006–2008.

I motion 2005/06:N467 (c) föreslås att 100 miljoner kronor skall flyttas från anslaget Näringslivsutveckling m.m. till utgiftsområde 19 Regional utveckling, anslaget Allmänna regionalpolitiska åtgärder. Det arbete som skall bedrivas med dessa medel skall stimulera tillväxt och innebär också att regioner och kommuner får mer makt över de ekonomiska resurserna. Om Sverige skall klara av att öka sin konkurrenskraft måste fler kvinnor vilja och våga starta företag, anför motionärerna vidare. Därför föreslår de en satsning om 100 miljoner kronor under anslaget Näringslivsutveckling för att öka andelen kvinnor som driver företag.

I motion 2005/06:T499 (c) – med rubriken Infrastrukturen i Hällefors kommun – tas åter frågan om IUC upp, här med ett förslag rörande IUC för måltiden kopplat till restauranghögskolan i Grythyttan. Hittills har satsningar på IUC i huvudsak avsett teknikområdet, men det förekommer också sådana projekt för tjänsteföretag, t.ex. i Hultsfred, påpekar motionä-

ren. Han hänvisar till att det planeras en satsning med inriktning på upplevelse med Gastronomiska akademien i Grythyttan som bas, och han anser att denna satsning bör få stöd via IUC-medel.

Den fjärde motionen – 2005/06:N405 (c) – som tar upp IUC-frågan innehåller en begäran om en satsning på IUC-nätverken genom ett långsiktigt avtal om utveckling av det s.k. UPA-uppdraget inom ramen för anslaget för näringslivsutveckling m.m. IUC-konceptet har visat på en ekonomiskt fördelaktig modell, anser motionärerna. De menar att det dock finns skäl att starkt ifrågasätta Nuteks värdskap för denna typ av projekt. I stället förordar de att regeringen, i dialog med IUC-nätverket och Vinnova, skall pröva en överföring av verksamheten från Nutek till Vinnova. IUC-nätverket har i allt väsentligt skött sitt uppdrag mycket väl och bör, trots den förordade överflyttningen, få fortsätta med att utveckla detta inom ramen för anslaget Näringslivsutveckling m.m., anför motionärerna.

Den långsiktiga finansieringen av Almi måste tryggas för att möjliggöra en verksamhet på minst nuvarande nivå, anför det i motion 2005/06:N412 (c). Almis löpande drift har under flera år bedrivits med underskott, vilka har uppstått efter en successiv sänkning av anslaget till verksamheten från 109 miljoner kronor år 1996 till 55 miljoner kronor år 2004, säger motionärerna. Samtidigt har moderbolagets anslag till dotterbolagen de senaste sex åren varit i genomsnitt 146 miljoner kronor, vilket har skapat ett genomsnittligt årligt underskott på 80 miljoner kronor. Det fria egna kapitalet räcker knappt till ytterligare ett års drift, varefter verksamheten får anpassas till den nivå som det nuvarande statliga anslaget räcker till – uppskattningsvis en halvering av verksamheten, befarar motionärerna och ser detta som helt oacceptabelt.

Vissa kompletterande uppgifter

I några motioner tas upp frågan om IUC-nätverken och UPA-uppdraget (uppsökande verksamhet, produktutveckling och avknoppning). Genomförandet av detta uppdrag har sedan år 1997 åvilat IUC-bolagen. Initialt var stödet begränsat till en treårig försöksverksamhet men förlängdes i omgångar t.o.m. utgången av år 2004. De återbetalningar som IUC-bolagen erhållit har, i enlighet med avtal, gått tillbaka till bolagen för nya insatser. Under år 2005 beräknades inga statliga medel särskilt för UPA-uppdraget. I stället avsattes 60 miljoner kronor för produktutvecklande insatser i små företag genom ett särskilt program som Nutek ansvarar för och som finansierades under anslaget Näringslivsutveckling. De som har kunnat ansöka om medel är näringslivsnära aktörer som arbetar med produktutveckling såsom Almi, IUC och teknikbrostiftelserna, intresse- och branschorganisationer, industriforskningsinstitut, högskolor och universitet, länsstyrelser och självstyrelseorgan samt kommuner och kommunala samverkansorgan.

De medel om 20 miljoner kronor per år i en programperiod om tre år som nu föreslås i budgetpropositionen för fortsatt stöd till IUC-verksamheten skall gå till att stimulera industriell utveckling i främst små företagen men också för att utveckla IUC:s verksamhet. För närvarande pågår, enligt Näringsdepartementet, en dialog mellan regeringen och IUC-nätverket för att hitta en modell för den statliga medfinansieringen som också kan underlätta ett utökat samarbete med andra aktörer i innovationssystemet.

I en motion berörs frågan om en långsiktig finansiering av Almi Företagspartner AB. Almi består av ett moderbolag och 21 regionala utvecklingsbolag, varvid moderbolaget är helägt av staten medan de regionala bolagen ägs till 51 % av moderbolaget och 49 % av offentliga regionala ägare. Styrningen av koncernen sker gemensamt med de regionala delägarna. Grunderna för samarbetet fastställs genom konsortialavtal mellan moderbolaget och de regionala delägarna. Avtalen innehåller, förutom grunderna för verksamhetens inriktning, villkoren för finansiering av dotterbolagen. Moderbolaget är ansvarigt för statens finansiering av dotterbolagens verksamhet och finansieringen följer konsortialavtalen. Finansieringen av moderbolaget sker från staten. Då Almis moderbolag har haft en stark balansräkning med ett stort fritt eget kapital har finansiering skett dels genom årliga anslag, dels genom utnyttjande av det fria egna kapitalet. Nuvarande avtal löper fram till den 31 december 2006. Statens åtagande kommer, enligt uppgift från Näringsdepartementet, att fullföljas i enlighet med nuvarande avtal. Almis verksamhet utgör, enligt regeringen, en central del av de näringspolitiska insatserna och regeringen kommer, även då det fria egna kapitalet inte kan användas, att verka för en finansiering som motsvarar verksamhetens behov.

Frågan om främjande av kvinnors företagande tas upp i en motion. I budgetpropositionen (s. 28) redovisas statens insatser på området. Där sägs att Nutek för att främja kvinnliga företagare arbetar med kunskapsutveckling och kunskapspridning till både rådgivare och företagare. Affärsrådgivning för kvinnor erbjuds hos nyföretagarcentrum inom Jobs & Society och hos Almis regionala bolag. Genom olika projekt får presumtiva och verk samma kvinnliga företagare tillgång till kompetensutveckling på egna villkor. Under rubriken Resultatredovisning sägs att målet för främjande av kvinnliga företagare är att förbättra möjligheterna för kvinnor att starta företag och att synliggöra företagareförebilder. En utvärdering av Nuteks insatser för kvinnliga företagare avseende programperioden 2002–2004, som gjordes våren 2005, visade att efterfrågan på projekt för affärsrådgivning till kvinnor har ökat. Spridningen i landet har blivit större och antalet ansökningar har blivit fler år från år. Under år 2004 startades drygt 13 400 företag av kvinnor, vilket motsvarar 32 % av alla nystartade företag och är en något högre andel än året innan. Under rubriken Analys och slutsatser sägs att regeringen bedömer att insatserna för att främja kvinnliga företagare har fungerat tillfredsställande. Det behövs dock en fortsatt och vidareutvecklad rådgivning riktad till blivande och nya kvinnliga före-

tagare. Arbetslivsinstitutet arbetar i flera projekt för att motverka diskriminering av grupper i arbetslivet. I forskningsprogrammet Entreprenörskap i och genom offentlig sektor fokuseras på entreprenörskap och dess processer i offentlig verksamhet, bl.a. ur genusperspektiv. Att kvinnor i lägre grad än män driver företag är utgångspunkten i en studie som följer kvinnliga företagare inom ett stödprojekt. De kvinnliga företagarna möter samma svårigheter som de manliga men de upplever fler hinder än männen kopplade till sin könstillhörighet.

Institutet för tillväxtpolitiska studier: Förvaltningskostnader (38:3)

Propositionen

Institutet för tillväxtpolitiska studier (ITPS) har till uppgift att utveckla och förbättra kunskapsunderlaget inom tillväxtpolitiken. Institutet bedriver omvärldsbevakning och genomför utvärderingar med relevans för näringspolitiken och innovationspolitiken samt den regionala utvecklingspolitiken. Myndigheten tillhandahåller också delar av den officiella företagsstatistiken. Omvärldsbevakningen är delvis utlandsbaserad och bedrivs i samarbete med främst Vinnova, Nutek och Statens energimyndighet. I anslaget ingår myndighetens förvaltningskostnader.

Omlokaliseringen av tio årsarbetsplatser till Östersund har inneburit vissa omställningskostnader under år 2005. ITPS har därför beviljats en ökad anslagskredit detta år. Anslaget för år 2005 har även undantagits från den generella reduktionen med 0,6 % som företrädesvis genomförts på anslag avsedda för förvaltnings- eller investeringsändamål. Regeringen avser att göra motsvarande undantag även år 2006. Dessutom skall myndigheten kompenseras för den engångspremie som en särskild pensionsersättning medför, och regeringen kommer senare att ta ställning till disposition av eventuellt anslagssparande. Regeringen ämnar att noga följa utvecklingen av myndighetens ekonomiska situation, så att verksamheten långsiktigt kan fungera med bibehållen kvalitet. Anslaget föreslås öka med 600 000 kr för år 2006 och därefter med 300 000 kr per år, till följd av att ansvaret för uppföljning och rapportering av offentligt stöd till näringslivet överförts från Nutek till ITPS under år 2005. Till följd av tidigare beslut överförs 1 miljon kronor för år 2006 och 1 miljon kronor under år 2007 från anslaget för att bidra till finansieringen av ett förbättrat system för marknadskompletterande kapital i tidiga skeden. Regeringen förordar att anslaget för år 2008 skall minskas med 1 miljon kronor för samma ändamål.

Regeringen beräknar anslaget för år 2006 till 76,3 miljoner kronor.

Motionerna

I motion 2005/06:N437 (fp) föreslås en minskning av anslaget med 25 miljoner kronor i en allmän strävan att minska riktade samt allmänt ökande anslag till olika myndigheter.

Även i motion 2005/06:N480 (kd) föreslås en besparing – med 5 miljoner kronor – med hänvisning till en bedömning att en effektivisering av verksamheten är rimlig.

För ITPS har motionärerna bakom motion 2005/06:N467 (c) upprättat effektiviserings- och besparingsmål om 3 miljoner kronor för år 2006.

Turistfrämjande (38:4)

Propositionen

Riksdagen beslöt våren 2005 (prop. 2004/05:56, bet. 2004/05:NU13) att det övergripande målet för turistpolitiken skall vara att Sverige skall ha en hög attraktionskraft som turistland och en långsiktig, konkurrenskraftig turistnäring, som bidrar till hållbar tillväxt och ökad sysselsättning i alla delar av landet. Turistpolitiken skall utgå från två perspektiv – ett näringsfrämjande och ett Sverigefrämjande. Statens roll och uppgifter har tydliggjorts. De statliga insatserna bör primärt avse kunskapsbildning och kvalitetsutveckling, samverkan och samordning samt marknadsföring och marknadsbearbetning.

En ny organisationsstruktur för hantering av turistfrågor på nationell nivå beslutades. Turistdelegationen avvecklas vid utgången av år 2005, och delegationens huvudsakliga uppgifter övergår till Sveriges Rese- och Turistråd AB (Turistrådet) och Nutek. Det statliga delägandet i Turistrådet skall fortsätta och ägarrollen stärkas. Turistrådets uppgifter vad gäller marknadsföring, marknadsundersökningar och marknadsbearbetningar skall utökas med en analysfunktion. Det Sverigefrämjande perspektivet, som delas med utlandsmyndigheterna, blir vägledande för arbetet.

Nutek ges i uppgift att stärka näringslivet med information, rådgivning, företagsfinansiering, förbättrade förutsättningar för nyetableringar samt internationalisering för turistnäringen. Även samordning av statliga insatser inom företagsutveckling och regional utveckling blir en uppgift för Nutek. Fokus är näringsfrämjande.

Turistdelegationen fick i juni 2002 regeringens uppdrag att genomföra ett program för att öka innovationskraften inom turistnäringen och för att främja turismforskning. Programmet har beviljats 40,5 miljoner kronor för perioden 2002–2004 inom utgiftsområde 19 Regional utveckling. En slutrapport redovisades till regeringen i augusti 2005. Insatserna i innovationsprogrammet innefattar följande fem områden: analys och basstatistik, modeller för destinations- och affärsutveckling, teman och aktiviteter, hållbar utveckling samt forskning. I januari 2002 beviljades Turistrådet 20 miljoner kronor inom utgiftsområde 19 Regional utveckling för att utveckla och marknadsföra varumärket Fjällvärlden. Enligt den slutrapport

som redovisades till Näringsdepartementet i juli 2005 har projektet uppnått det övergripande målet att skapa en ökad kännedom om svenska fjällen hos målgrupperna. En stor del av strukturfondsmedlen i de svenska geografiska målprogrammen och gemenskapsinitiativen inom utgiftsområde 19 medfinansierar utvecklingsprojekt inom turismen.

Anslaget föreslås minska med ca 608 000 kr fr.o.m. år 2006 som en del av en generell reduktion med 0,6 % av företrädesvis anslag avsedda för förvaltnings- eller investeringsändamål.

Regeringen beräknar anslaget för år 2006 till 101 miljoner kronor.

Motionerna

I åtta motioner finns yrkanden som alla går ut på att marknadsföringen av Sverige som turistland skall öka.

I motionerna 2005/06:N477 (m) och 2005/06:N440 (m) föreslås en särskild satsning på turistfrämjande och en ökning av anslaget med 10 miljoner kronor. Det nyligen beslutade samarbetet mellan de statliga institutionerna som är engagerade i Sverigebilden utomlands (utrikesförvaltningen, Exportrådet, Svenska Institutet, Turistrådet och Invest in Sweden) är bra, men det behövs ökade medel för att sätta fart på samarbetet, sägs det i den sistnämnda motionen.

Anslaget till Turistrådet behöver justeras upp anför det i motion 2005/06:N255 (m). Vid internationella jämförelser hamnar Sverige långt ned när det gäller statliga medel för det aktuella ändamålet, säger motionärerna. De påpekar att de nordiska grannländerna satsar mer än 30 kr per invånare och år, medan motsvarande siffra för Sverige är knappt 10 kr. Statens satsning på marknadsföring av Sverige som turistland utomlands bör snarast bli föremål för en översyn i syfte att justera upp satsningen till 30 kr per invånare och år, föreslår motionärerna.

Även i motion 2005/06:N287 (m) begärs ett tillkännagivande om behovet av ökade insatser för marknadsföring utomlands av Sverige som turistmål i syfte att öka tillväxten och sätta fler människor i arbete.

En ökning av anslaget med 10 miljoner kronor föreslås i motion 2005/06:N437 (fp).

I motion 2005/06:N480 (kd) föreslås 100 miljoner kronor utöver regeringens förslag för att finansiera ökade satsningar på marknadsföringen av Sverige som turistland. Sverige har en stor potential att utvecklas som turistland, och turistnäringen skapar stora värden i form av arbetstillfällen och skatteintäkter, säger motionärerna. De menar att en god marknadsföring av hela Sverige är av största betydelse för att attrahera ytterligare turister.

Ett tillkännagivande om statens uppgift som marknadsförare av Sverige begärs i motion 2005/06:N445 (kd). Statens satsningar på marknadsföring av Sverige uppgår till ca 10 kr per invånare, medan motsvarande siffra för Irland är ca 200 kr och för de övriga nordiska länderna 30–50 kr, säger motionärerna. De hänvisar till att regeringen i proposition 2004/05:56 om en politik för en långsiktig konkurrenskraftig svensk turistnäring verkade

förstå potentialen i turistbranschen men anser att konkreta insatser inte föreslogs. Anslaget till turistfrämjande föreslås i budgetpropositionen inte öka för åren 2006–2008, konstaterar motionärerna.

I motion 2005/06:N479 (kd) erinras om att Kristdemokraterna, som tidigare redovisats, föreslår 100 miljoner kronor per år utöver regeringens förslag till anslag till turistfrämjande. Kristdemokraterna gör bedömningen att den föreslagna satsningen kommer att generera närmare 100 000 nya arbetstillfällen inom en tioårsperiod, varav många i glesbygd, säger motionärerna.

Sveriges geologiska undersökning: Geologisk undersökningsverksamhet m.m. (38:5)

Propositionen

Sveriges geologiska undersökning (SGU) är central förvaltningsmyndighet för frågor om landets geologiska beskaffenhet och mineralhantering. I detta ingår att vara chefsmyndighet för Bergsstaten, som utfärdar tillstånd och bedriver tillsyn enligt minerallagen (1991:45). SGU har uppdraget att förvalta och miljösäkra anläggningar som tidigare använts för statens civila beredskapslager för olja samt det statliga gruvfältet i Adak. SGU svarar också för samordning, uppföljning och rapportering i fråga om miljökvalitetsmålet Grundvatten av god kvalitet. Anslaget finansierar myndighetsverksamhet inom SGU, Bergsstaten samt förvaltning av anläggningar som tidigare använts för statens civila beredskapslager för olja. Anslaget disponeras av SGU och av regeringen.

För arbete med åtgärder som syftar till att uppnå miljökvalitetsmålen i enlighet med miljömålspropositionen (prop. 2004/05:150) överförs 1,5 miljoner kronor per år från utgiftsområde 20 Allmän miljö- och naturvård anslaget Sanering och återställning av förorenade områden fr.o.m. år 2006. Under samma period minskas en tidigare överföring på 11,7 miljoner kronor till 4,3 miljoner kronor per år i enlighet med proposition 2000/01:130. Anslaget minskas vidare med 1 miljon kronor fr.o.m. år 2006 som en del av en generell reduktion med 0,6 % av företrädesvis anslag avsedda för förvaltnings- eller investeringsändamål.

Regeringen beräknar anslaget för år 2006 till 168,1 miljoner kronor.

Motionen

En minskning av anslaget med 5 miljoner kronor föreslås i motion 2005/06:N480 (kd). Ännu är det för tidigt att bedöma effekterna av den förändrade minerallagen (prop. 2004/05:40, bet. 2004/05:NU8) för den geologiska undersökningsverksamheten, anser motionärerna. De bedömer dock att anslaget inte behöver öka de närmaste åren.

Sveriges geologiska undersökning: Geovetenskaplig forskning (38:6)

Propositionen

Anslaget disponeras av SGU och regeringen för att främja och stödja riktad geovetenskaplig grundforskning, tillämpad forskning och kompetensutveckling. Anslaget föreslås minska med 32 000 kr fr.o.m. år 2006 som en del av en generell reduktion med 0,6 % av företrädesvis anslag avsedda för förvaltnings- eller investeringsändamål.

Regeringen beräknar anslaget för år 2006 till 5,3 miljoner kronor.

Inga motioner har väckts på detta område.

Sveriges geologiska undersökning: Miljösäkring av oljelagringsanläggningar, m.m. (38:7)

Propositionen

Anslaget disponeras av SGU och regeringen för att täcka kostnader för efterbehandling av tömda oljelagringsanläggningar och det statliga gruvfältet i Adak, Malå kommun. Regeringen anser att SGU skall tilldelas ansvar för vissa miljösäkringsåtgärder med anledning av tidigare förvaltning av statlig gruvegendom. Arbetet med miljösäkring av oljelagringsanläggningarna har förskjutits i tiden på grund av olyckan vid anläggningen i Sala år 2003. Anslaget föreslås minska med 132 000 kr fr.o.m. år 2006 som en del av en generell reduktion med 0,6 % av företrädesvis anslag avsedda för förvaltnings- eller investeringsändamål.

Regeringen beräknar anslaget för år 2006 till 16,9 miljoner kronor.

Inga motioner har väckts på detta område.

Patent- och registreringsverket

Propositionen

Patent- och registreringsverket är central förvaltningsmyndighet för ärenden om patent, varumärken, mönster, efternamn och förnamn. Verket är internationell myndighet enligt konventionen om patentsamarbete samt handlägger ärenden om registrering av kommunala vapen och om utgivning av periodisk skrift. Verksamheten finansieras genom avgifter. Verksamheten med patent, varumärken och mönster skall ge intäkter som motsvarar kostnaderna för Patentbesvärsrättens verksamhet.

Inga motioner har väckts på detta område.

Patentbesvärsrätten

Propositionen

Enligt lagen (1977:729) om Patentbesvärsrätten skall rätten i egenskap av förvaltningsdomstol pröva överklaganden av beslut meddelade av Patent- och registreringsverket. Anslaget används till förvaltningskostnader för Patentbesvärsrätten. Anslaget föreslås minska med 99 000 kr fr.o.m. år 2006 som en del av en generell reduktion med 0,6 % av företrädesvis anslag avsedda för förvaltnings- eller investeringsändamål.

Regeringen beräknar anslaget för år 2006 till 15,3 miljoner kronor.

Inga motioner har väckts på detta område.

Bolagsverket

Propositionen

Bolagsverket, som inrättades den 1 juli 2004 (prop. 2003/04:34, bet. 2003/04:NU7), är central förvaltningsmyndighet för registreringsärenden som gäller aktiebolag, filialer, europeiska ekonomiska intressegrupperingar och europabolag, för handels- och föreningsregisterärenden och för bank- och försäkringsregisterärenden. Bolagsverket är vidare inskrivningsmyndighet enligt 2 kap. 2 § lagen (2003:528) om företagsinteckning. Bolagsverket för också register över näringsförbud och tillfälliga näringsförbud, över fysiska personers och dödsbóns konkurser och över förbud att lämna juridiskt eller ekonomiskt biträde. Bolagsverkets verksamhet finansieras genom avgifter. Den offentligrättsliga verksamheten utgörs av stämpelskatt. Från den 1 januari till den 5 mars 2004 saknades stöd för att ta ut stämpelskatt i den nya lagen om företagsinteckning. Den 1 december 2004 ändrades lagen om stämpelskatt, och Bolagsverket kunde retroaktivt fakturera stämpelskatt från den 5 mars 2004, vilket ger ett lågt utfall för år 2004. Prognosen för år 2005 är hög, eftersom den retroaktivt fakturerade stämpelskatten i december 2004 kommer att betalas in under år 2005.

Inga motioner har väckts på detta område.

Bolagsverket: Finansiering av likvidatorer (38:9)

Propositionen

Anslaget finansierar verksamhet vid Bolagsverket avseende kostnader i samband med likvidation av företag. Anslaget föreslås minska med 48 000 kr fr.o.m. år 2006 som en del av en generell reduktion med 0,6 % av företrädesvis anslag avsedda för förvaltnings- eller investeringsändamål.

Regeringen beräknar anslaget för år 2006 till 8 miljoner kronor.

Inga motioner har väckts på detta område.

Upprätthållande av nationell metrologi m.m. (38:10)

Propositionen

Anslaget används för bidrag till riksmätplatserna vid Sveriges Provnings- och Forskningsinstitut AB (SP) och Statens strålskyddsinstitut (SSI). Riksmätplatsbidraget används för drift och underhåll av riksmätplatser, upprätthållande av internationell spårbarhet för mätstorheter, investeringar i mätteknisk utrustning samt till mätteknisk FoU. För att ersätta en haverad och uttjänt strålkälla hos SSI samt merkostnader för strålskyddsanpassning av nya laboratorielokaler i samband med flyttningen av SSI:s riksmätplats till Solna behöver anslaget öka med 700 000 kr fr.o.m. år 2006. Finansiering för åren 2006 och 2007 föreslås ske genom att anslaget Kostnader för omstrukturering och genomlysning av statligt ägda företag m.m. (38:19) minskas med motsvarande belopp. Anslaget föreslås vidare minska med 166 000 kr fr.o.m. år 2006 som en del av en generell reduktion med 0,6 % av företrädesvis anslag avsedda för förvaltnings- eller investeringsändamål.

Regeringen beräknar anslaget för år 2006 till 28,1 miljoner kronor.

Inga motioner har väckts på detta område.

Elsäkerhetsverket (38:11)

Propositionen

Elsäkerhetsverket är förvaltningsmyndighet för tekniska säkerhetsfrågor på elområdet. De övergripande målen för verksamheten är att förebygga av elektricitet orsakad skada på person och egendom samt störningar på radio-kommunikation och näringsverksamhet inom området elektromagnetisk kompatibilitet. Elsäkerhetsverket skall därvid svara för statliga insatser för att bygga upp, upprätthålla och utveckla en god säkerhetsnivå för elektriska anläggningar och elektrisk materiel samt medverka till en tillfredsställande elektromagnetisk kompatibilitet.

Omlokaliseringen av 24 årsarbetsplatser från Stockholm till Kristinehamn kommer att innebära vissa omställningskostnader. Den uppskattning av kostnaderna för omställningen som för närvarande kan göras grundas på antaganden om hur många av befintlig personal som kommer att följa med. Regeringen ämnar att kompensera myndigheten för den engångspremie som en särskild pensionsersättning medför. Anslaget undantas vidare från den generella reduktionen med 0,6 % som företrädesvis genomförs på anslag avsedda för förvaltnings- eller investeringsändamål. Om myndighetens kostnader ökar med anledning av flytten, kommer regeringen senare att ta ställning till disposition av eventuellt anslagssparande och till behov av en ökad anslagskredit. Vidare avser regeringen att noga följa utvecklingen av myndighetens ekonomiska situation så att verksamheten långsiktigt kan fungera med bibehållen kvalitet.

Regeringen beräknar anslaget för år 2006 till 42,2 miljoner kronor.

Inga motioner har väckts på detta område.

Bidrag till FoU inom experimentell teknik m.m. (38:12)

Propositionen

Från anslaget lämnas bidrag till forskning och utveckling inom experimentell teknik vid Sveriges Provnings- och Forskningsinstitut AB (SP). Vidare lämnas bidrag för teknisk informationsförsörjning till AB Terminologicentrum och Svensk förening för informationsspecialister. Från anslaget har t.o.m. år 2005 lämnats bidrag till Sveriges standardiseringsråd för att verka för svensk standardisering. Regeringen föreslår att dessa medel överförs till ett för budgetåret 2006 nytt anslag under politikområde Utrikeshandel, handels- och investeringsfrämjande, Bidrag till standardiseringen (39:6) – se vidare i det följande. Anslaget föreslås minska med 428 000 kr fr.o.m. år 2006 som en del av en generell reduktion med 0,6 % av företrädesvis anslag avsedda för förvaltnings- eller investeringsändamål.

Regeringen beräknar anslaget för år 2006 till 42,3 miljoner kronor.

Inga motioner har väckts på detta område.

Rymdstyrelsen: Förvaltningskostnader (38:13)

Propositionen

Under anslaget anvisas medel till förvaltningskostnader vid Rymdstyrelsen. Rymdstyrelsen utgör en expertmyndighet med ansvar för svensk rymdverksamhet och rymdforskning. Verksamheten bedrivs till stor del inom ramen för det europeiska rymdsamarbetet – European Space Agency (ESA). Rymdstyrelsen fördelar också medel till verksamhet som bedrivs nationellt eller i bilaterala samarbeten med framför allt Frankrike. Myndigheten bereder även ärenden om tillstånd att bedriva rymdverksamhet från svenskt territorium och utövar kontroll av sådan verksamhet. Anslaget föreslås minska med 136 000 kr fr.o.m. år 2006 till följd av en generell reduktion med 0,6 % av företrädesvis anslag avsedda för förvaltnings- eller investeringsändamål.

Regeringen beräknar anslaget för år 2006 till 22,9 miljoner kronor.

Inga motioner har väckts på detta område.

Rymdverksamhet (38:14)

Propositionen

Under anslaget anvisas medel för industriutvecklingsprojekt, fjärranalys och forskning, som bedrivs inom ramen för deltagande i internationellt samarbete, framför allt genom det europeiska rymdsamarbetet – ESA. Verksamheten kan också bedrivas i nationella eller bilaterala program. Vidare bekostas vissa informationsinsatser från anslaget. Regeringen föreslår ett

bemyndigande om ekonomiska åtaganden även för år 2006. Detta möjliggör att det för delar av verksamheten kan göras ekonomiska åtaganden som exempelvis omfattar långsiktiga program under en flerårig planeringsperiod. För att säkerställa ett fortsatt svenskt deltagande i det europeiska bäraketsprogrammet Ariane tillfördes anslaget 235 miljoner kronor för år 2005. För år 2006 föreslås anslaget tillföras 100 miljoner kronor för detta ändamål.

Regeringen beräknar anslaget för år 2006 till 659,3 miljoner kronor. Regeringen begär vidare, som nämnts, riksdagens bemyndigande att under år 2006 för anslaget Rymdverksamhet ingå ekonomiska förpliktelser som, inklusive tidigare gjorda åtaganden, medför utgifter på högst 626 miljoner kronor under år 2007 och 974 miljoner kronor efter år 2007.

Motionerna

I motion 2005/06:N480 (kd) görs bedömningen att en besparing på 70 miljoner kronor är rimlig, genom en effektivisering av verksamheten. Motionärerna anser dock att det är viktigt att fortsätta delta i ESA:s olika program och konstaterar att ca 70 % av anslaget används till det europeiska rymdsamarbetet.

Riksdagen bör anmoda regeringen att ge Rymdstyrelsen sådana direktiv att det är möjligt att inrikta rymdverksamheten även mot icke-europeiska länder, främst Förenta staterna, inom områden där svensk industri är internationellt konkurrenskraftig, anförs det i motion 2005/06:N321 (kd). En sådan inriktning bör dock inte innebära en nackdel för det europeiska programmet, säger motionären.

Vissa kompletterande uppgifter

Det bemyndigande som regeringen begär avseende anslaget Rymdverksamhet innebär, som redovisats, åtaganden dels avseende år 2007, dels avseende tid efter år 2007. När det gäller tiden efter år 2007 anges inget slutår. För att det skall vara möjligt att överblicka de framtida åtaganden som staten gör bör emellertid ett slutår anges. Efter kontakt med Näringsdepartementet har klarlagts att slutåret bör anges till 2013.

Utskottet behandlade hösten 2004 ett yrkande likartat det här aktuella i motion 2005/06:N321 (kd) – av samme motionär. Utskottet redovisade då vad som gäller för inriktningen av rymdverksamheten. Enligt Näringsdepartementet finns det inte något som hindrar att Rymdstyrelsen riktar verksamhet även mot icke-europeiska länder. Rymdstyrelsens instruktion specificerar inte vilka länder Rymdstyrelsen skall samarbeta med. Enligt förordning (1996:80) med instruktion för Rymdstyrelsen skall Rymdstyrelsen (2 §) särskilt verka internationellt genom att a) bereda ärenden om internationellt rymd- och fjärranalyssamarbete, b) vara kontaktorgan för samarbete med internationella organisationer och utländska institutioner på rymd- och fjärranalysområdet samt c) sluta för verksamheten nödvändiga överenskommel-

ser med motsvarande utländska organ och internationella organisationer under förutsättning att överenskommelserna inte kräver riksdagens eller Utrikesnämndens medverkan.

Det finns således ingenting som hindrar att Rymdstyrelsen deltar i bilaterala samarbeten utanför Europa och sådant samarbete förekommer, enligt Näringsdepartementet. Rymdstyrelsen beslutar om deltagande i ESA-projekt, andra internationella projekt och nationella projekt utifrån kriterier som tillgängliga medel, projektens kvalitet, uppfyllelse av Rymdstyrelsens mål m.m. Ett exempel på samarbete som sträcker sig utanför Europa är den svenska forskningssatelliten Odin som utvecklades tillsammans med Kanada, Frankrike och Finland. Rymdstyrelsen har även samarbetsavtal eller liknande med olika rymdorganisationer i flera länder, däribland Ryssland och Förenta staterna.

Den svenska rymdverksamheten bedrivs dock huvudsakligen inom ramen för ESA, som i sin tur samarbetar med olika icke-europeiska länder i många projekt; det mest kända är den internationella rymdstationen (ISS) som är ett globalt samarbete. Förenta staterna är ett viktigt samarbetsland för ESA. Rymdforskning och jordobservation är exempel på områden inom vilka samarbeten med Förenta staterna förekommer. Inom vissa områden har Europa uttalat att det är viktigt att ha egen kapacitet, det gäller bärraketen Ariane för satellituppsändningar och satellitnavigeringssystemet Galileo som är under utveckling. Ett annat exempel på ett globalt samarbetsinitiativ inom rymdområdet är GEO (Group on Earth Observation), som tillkommit på amerikanskt initiativ och där Sverige är fullvärdig medlem. I GEO diskuteras hur ett sammanhållet system för jordobservation kan åstadkommas för att tillgodose vetenskapliga, ekonomiska och sociala behov av data om hela jordens miljö. I GEO svarar Miljö- och samhällsbyggnadsdepartementet för den svenska representationen, med bistånd från bl.a. Rymdstyrelsen.

Bidrag till Ingenjörsvetenskapsakademien (38:15)

Propositionen

Ingenjörsvetenskapsakademien (IVA) är en sammanslutning av invalda ledamöter som är verksamma inom teknik, industriell produktion och ekonomi. IVA:s huvuduppgift är att följa, analysera och informera om den tekniska och industriell-ekonomiska utvecklingen samt att skapa och initiera samverkan mellan olika teknikområden. Från anslaget lämnas statens bidrag till IVA:s grundläggande verksamhet, t.ex. ledningsfunktion, utrednings-, informations- och ekonomiverksamheterna. IVA:s verksamhet inriktas på att följa, analysera och sprida information om aktuella utvecklingstendenser samt på att skapa och initiera samverkan mellan olika aktörer i samhället. Anslaget föreslås minska med 32 000 kr fr.o.m. år 2006 som en del av en generell reduktion med 0,6 % av företrädesvis anslag avsedda för förvaltnings- eller investeringsändamål.

Regeringen beräknar anslaget för år 2006 till 5,3 miljoner kronor.

Inga motioner har väckts på detta område.

Konkurrensverket (38:16)

Propositionen

Konkurrensverket är central förvaltningsmyndighet för konkurrensfrågor. Under anslaget anvisas medel till förvaltningskostnader för Konkurrensverket. Anslaget föreslås minska med 502 000 kr fr.o.m. år 2006 till följd av en generell reduktion med 0,6 % av företrädesvis anslag avsedda för förvaltnings- eller investeringsändamål.

Regeringen beräknar anslaget för år 2006 till 85 miljoner kronor.

Motionerna

I motion 2005/06:N477 (m) föreslås en ökning av anslaget med 5 miljoner kronor. För ekonomins funktionssätt är en väl fungerande och stark konkurrensövervakning viktig, säger motionärerna. De menar att Konkurrensverket bör stärkas och ges ett vidare mandat – verket bör bl.a. ge ökad prioritet åt att belysa de konkurrenssnedvridningar som kan följa av den offentliga sektorns monopol samt kommunalt och statligt ägande av bolag som konkurrerar med privata företag.

Konkurrensverket och Konsumentverket bör slås samman till en ny myndighet med namnet Kundverket, anför det i motion 2005/06:N211 (m). Såväl Konkurrensverket som Konsumentverket har till uppgift att tillvarata intressen hos kunder på en marknad, säger motionären. Han beklagar därför att regeringen våren 2000 i propositionen om konkurrenspolitik för förnyelse och mångfald (prop. 1999/2000:140) inte förordade en samordning av dessa myndigheter till en gemensam organisation. En myndighet som ägnar sig åt att bekämpa kartellbildningar och konkurrensbegränsningar borde med fördel kunna kombineras med en som slår vakt om behovet av information till konsumenterna kring samma problemområden, menar motionären. Han hävdar att förekomsten av två myndigheter innebär ett onödigt dubbelarbete och att en samordning skulle medföra vinster.

Som ett led för att stärka konkurrensen på den fria marknaden föreslås i motion 2005/06:N437 (fp) en höjning av anslaget till Konkurrensverket med 25 miljoner kronor.

Även i motion 2005/06:N480 (kd) föreslås en ökning av Konkurrensverkets anslag – med totalt 9 miljoner kronor. Motionärerna vill öka Konkurrensverkets möjligheter att driva viktiga konkurrens mål och föreslår därför ytterligare 5 miljoner kronor för detta ändamål. De föreslår vidare att Nämnden för offentlig upphandling (NOU) skall göras till en självständig del av Konkurrensverket och att 4 miljoner kronor skall föras över från utgiftsområde 2 Samhällsekonomi och finansförvaltning, varifrån NOU finansieras för närvarande.

I motion 2005/06:N467 (c) föreslås en ökning av anslaget till Konkurrensverket med 7 miljoner kronor för att verket på ett bättre sätt skall kunna kartlägga konkurrenssituationen i Sverige och t.ex. kunna öka antalet gryningsråder.

Vissa kompletterande uppgifter

Riksdagen avslög hösten 2004 (bet. 2004/05:NU1) ett motionsyrkande om sammanslagning av Konkurrensverket och Konsumentverket, liknande det här aktuella i motion 2005/06:N211 (m). Utskottet redovisade att frågan om en sammanslagning av de båda myndigheterna hade tagits upp i regeringsförklaringen år 2001. I budgetpropositionen för år 2003 (prop. 2002/03:1) sades dock att frågan hade analyserats inom Regeringskansliet och att slutsatsen var att synergierna inte var så stora att de motiverade en sammanslagning. Däremot bör det samarbete som redan existerar mellan myndigheterna i frågor där detta gynnar konsumentintresset förtydligas, ansåg regeringen. Utskottet delade denna ståndpunkt.

Konkurrensforskning (38:17)

Propositionen

Konkurrensverket disponerar medel under anslaget för att främja konkurrensrelaterad forskning inom i första hand disciplinerna ekonomi och juridik. Enligt förslag på tilläggsbudget i den aktuella budgetpropositionen skall 1,5 miljoner kronor föras till anslaget Vaghållning och statsbidrag inom utgiftsområde 22 Kommunikationer. Anslaget till konkurrensforskning föreslås minska med 40 000 kr fr.o.m. år 2006 som en del av en generell reduktion med 0,6 % av företrädesvis anslag avsedda för förvaltnings- eller investeringsändamål.

Regeringen beräknar anslaget för år 2006 till 6,7 miljoner kronor.

Motionerna

Anslaget Konkurrensforskning bör tillföras ytterligare 1 miljon kronor anför det i motion 2005/06:N477 (m). Inte minst i ett EU-perspektiv är det viktigt att Sverige ligger väl till inom konkurrensforskningens område, säger motionärerna.

Som ett led för att stärka konkurrensen på den fria marknaden föreslås även i motion 2005/06:N437 (fp) en höjning av anslaget till forskning i konkurrensfrågor – med 6 miljoner kronor.

Medel till AB Göta kanalbolag för upprustning och drift av kanalen (38:18)

Propositionen

Anslaget disponeras för kostnader i samband med upprustning och drift av kanalen. Riksdagen beslöt våren 1992 (prop. 1991/92:134, bet. 1991/92: NU33) bl.a. att finansieringen av kanalens upprustning skall tillförsäkras genom statsmakternas försorg. Varje budgetår sedan anslaget inrättades budgetåret 1992/93 har riksdagen anvisat 15 miljoner kronor för upprustning och drift av kanalen. De statliga insatserna har bidragit till att kanalens värde som kulturhistoriskt byggnadsverk och attraktivt turistmål ökat. Anslaget föreslås minska med 90 000 kr fr.o.m. år 2006 som en del av en generell reduktion med 0,6 % av företrädesvis anslag avsedda för förvaltnings- eller investeringsändamål.

Regeringen beräknar anslaget för år 2006 till 14,9 miljoner kronor.

Inga motioner har väckts på detta område.

Kostnader för omstrukturering och genomlysning av statligt ägda företag m.m. (38:19)

Propositionen

Anslaget finansierar kostnader för omstrukturering, genomlysning och försäljning av företag med statligt ägande. Genom Regeringskansliet förvaltas 57 företag och affärsverk, varav 43 är helägda av staten. Värdet av de förvaltade bolagen är ca 500 miljarder kronor. Under år 2004 lämnades ca 17,2 miljarder kronor i utdelningar. Svenska staten är den största ägaren på Stockholmsbörsen. Detta medför ett stort ansvar och ställer krav på att regeringens ägarförvaltning är långsiktig och professionell. Det övergripande målet är att skapa värde för ägarna, det svenska folket. I regeringens arbete med bolagsförvaltningen ingår att arbeta med olika typer av ägarfrågor. Regeringen arbetar också med att både förbereda och genomföra de beslut riksdagen fattat avseende det statliga ägandet och ett antal specifika bolag.

Regeringen lämnar varje år en skrivelse till riksdagen med en redogörelse för företaget med statligt ägande. Genomlysning är ett viktigt verktyg i utvärderingen av förvaltningen av den del av statens tillgångar som finns i företag med statligt ägande. Regeringen framställer därför årligen en verksamhetsberättelse och fyra kvartalsrapporter för den statliga bolagssfären. Statens förvaltningskostnad för företag med statligt ägande uppgick under år 2004 till 31 miljoner kronor, varav 16,4 miljoner kronor avsåg externt köpta tjänster. Extern rådgivning är ett komplement till Regeringskansliets löpande ägarförvaltning. Anslaget föreslås minska med 150 000 kr fr.o.m. år 2006 som en del av en generell reduktion med 0,6 % av företrädesvis anslag avsedda för förvaltnings- eller investeringsändamål.

Regeringen beräknar anslaget för år 2006 till 23,2 miljoner kronor.

Motionerna

Anslaget bör avvecklas, anføres det i motion 2005/06:N477 (m). En central ståndpunkt för Moderata samlingspartiet är att staten som huvudregel inte skall äga företag, säger motionärerna. De anser att om staten skall äga företag krävs det mycket goda skäl för detta. Det är oklart vilka försäljningar av statligt aktieinnehav regeringen planerar, varför det inte kan uteslutas att de aktuella medlen i praktiken är tänkta att användas till förvaltning av statligt ägda bolag, vilket motionärerna finner anmärkningsvärt. Bolagen skall, enligt motionärerna, själva stå för förvaltningen, och de kostnader som uppstår i samband med de försäljningar som kan komma att ske i framtiden skall täckas av försäljningsintakten.

Även i motion 2005/06:N437 (fp) föreslås att anslaget skall tas bort.

Samma förslag framställs i motion 2005/06:N480 (kd). Företag som är verksamma på en konkurrensutsatt marknad skall inte ägas av staten, anför motionärerna. De anser därför att statliga företag bör avyttras i den takt som marknaden kan absorbera dem och att försäljningen bör finansieras inom bolagen.

Slutligen föreslås också i motion 2005/06:N467 (c) att anslaget skall avvecklas. Anslaget är omotiverat, då de berörda kostnaderna skall bäras av företagen själva, såsom privata företag gör, anför motionärerna.

Kapitalinsatser i statliga bolag (38:20)

Propositionen

Regeringen begär riksdagens godkännande av att under år 2006 få vidta åtgärder för en förbättrad kapitalstruktur i statligt ägda företag enligt de villkor som redovisas i propositionen.

Anslaget finansierar kapitalinsatser i statliga bolag. I Riksgäldskontoret finns ett konto dit extra utdelningar om högst 5 miljarder kronor kan föras från statliga bolag under perioden 2003–2005 i syfte att användas för kapitalinsatser i statliga bolag (prop. 2002/03:100, bet. 2002/03:FiU21, prop. 2003/04:100, bet. 2003/04:FiU21 och prop. 2004/05:1, bet. 2004/05:NU1). Riksdagen beslutar om kapitaltillskott i varje enskilt fall. Före finansieringen av kapitaltillskottet till Green Cargo AB har 2 355 miljoner kronor förts till och tagits i anspråk från det särskilda kontot mellan åren 2003 och 2005. Under år 2004 beslöt riksdagen (prop. 2003/04:127, bet. 2003/04:NU15) att bemyndiga regeringen att vidta åtgärder i Green Cargo samt att finansiera dessa åtgärder inom de ramar riksdagen fastställt skall gälla för finansiella omstruktureringar inom den statliga bolagssfären. Regeringen beslöt i mars 2005 att den 31 augusti 2005 utbetala 600 miljoner kronor till Green Cargo, och medlen utbetalades genom att det här aktuella anslaget överskreds. Anslaget kommer att återställas genom att underskottet och upplupen ränta återbetalas till anslaget från det särskilda kontot som kommer att tillföras medel genom extra utdelningar från ett eller flera statliga bolag före utgången av år 2005. Kostnaderna för åtgärderna i Green Cargo

uppgick under år 2005 till ca 1,6 miljoner kronor och avser rådgivningstjänster inom marknad, ekonomi och finans samt juridik. Dessa kostnader har dock belastat anslaget Kostnader för omstrukturering och genomlysning av statligt ägda företag m.m. (38:19). Den 30 juni 2005 fanns på kontot ca 10,6 miljoner kronor som utgör ränta på den behållning som funnits på kontot.

Enligt regeringens uppfattning har den ordning som under de senaste åren formats för att kapitalstrukturen i statliga bolag skall kunna förbättras förutsättningar att svara mot behoven. Regeringen anser därför att ordningen med ett konto i Riksgäldskontoret och ett anslag som får överskridas under året bör tillämpas även under år 2006. Sammanfattningsvis bör följande villkor gälla för kapitaltillskott till statliga bolag och finansiering av tillskotten. Regeringen bör även under år 2006 få föra extra utdelningar från statliga bolag till kontot i Riksgäldskontoret och efter riksdagens beslut i varje särskilt fall använda medlen för kapitaltillskott i statliga bolag. Den sammantagna ramen, dvs. inklusive de åtgärder som vidtagits under åren 2003, 2004 och 2005, bör även under år 2006 vara 5 miljarder kronor. Motsvarande villkor för anslaget utnyttjande som riksdagen beslutade om för år 2005 bör gälla även för år 2006, vilket betyder att anslaget endast skall belastas om det vid tillfället för en kapitalinsats inte finns medel på kontot i Riksgäldskontoret. Anslaget bör under loppet av år 2006 få överskridas med högst 2 miljarder kronor. Endast om överskridande av anslaget skett skall medel från kontot i Riksgäldskontoret föras till anslaget. Om anslaget belastas skall hela underskottet inklusive ränta återbetalas före utgången av år 2006 genom att medel från kontot, dvs. medel från extra utdelningar, tillförs anslaget. Anslaget skall således inte vara belastat vid utgången av år 2006. Medel som finns på kontot vid utgången av år 2005 bör få användas för avsett ändamål även under år 2006.

Regeringen beräknar anslaget för år 2006 till 1 miljon kronor.

Motionerna

I motion 2005/06:N477 (m) avvisas regeringens begäran om godkännande av att under år 2006 få vidta åtgärder för en förbättrad kapitalstruktur i statligt ägda bolag. Med motsvarande argument som redovisades avseende det förra anslaget – Kostnader för omstrukturering och genomlysning av statligt ägda företag m.m. – vill motionärerna avveckla det här aktuella anslaget Kapitalinsatser i statliga bolag.

Även i motionerna 2005/06:N437 (fp) och 2005/06:N319 (fp) föreslås att anslaget skall avskaffas. Att staten inte är någon normal ägare av företag framgår av de konstlade sätt som tillgrips för att skaffa kapital till de statliga företagen, sägs det i den sistnämnda motionen. Ett exempel på detta är det särskilda kontot i Riksgäldskontoret, där regeringen ålägger statliga vinstgivande företag att sätta in medel, vilka sedan kan utnyttjas av regeringen utan att hänsyn behöver tas till utgiftstaket, anför motionärerna. De erinrar om att syftet med bruttoredovisning och utgiftstak i

budgetprocessen är att regering och riksdag skall prioritera bland utgifterna för att hålla tillbaka en offentlig utgiftsexpansion. Detta har regeringen, enligt motionärerna, kringgått genom att kanalisera inkomster på flera miljarder kronor till staten vid sidan om budgeten. Att använda avkastningen från statliga företag, som i flera fall har en monopolställning, för att ge kapitaltillskott till företag som är konkurrensutsatta innebär att skattemedel används för att subventionera de statliga konkurrensutsatta företagen.

Kristdemokraterna motsätter sig också förslaget om ett anslag på 1 miljon kronor till kapitalinsatser i statliga bolag, och i motion 2005/06:N480 (kd) föreslås därför en besparing på 1 miljon kronor.

Slutligen föreslås även i motion 2005/06:N467 (c) en avveckling av det här aktuella anslaget – med motsvarande argument som i motionen anfördes beträffande det förra anslaget Kostnader för omstrukturering och genomlysning av statligt ägda företag.

Vissa kompletterande uppgifter

Våren 2003 godkände riksdagen regeringens förslag att, i samband med en översyn av kapitalstrukturen i statligt ägda bolag, högst 3 miljarder kronor i form av extra utdelningar från de statliga bolagen år 2003 fick överföras till ett särskilt konto i Riksgäldskontoret och användas för insatser i av staten hel- eller delägda bolag (prop. 2002/03:100, bet. 2002/03:FiU21). Finansutskottet ansåg att det fanns goda skäl att skapa en ordning som underlättar kapitalomstruktureringar i den statliga företagssfären genom att tillämpa specialdestination. Staten bör kunna agera på samma sätt som ett moderbolag som ger koncernbidrag till vissa dotterbolag och finansiera detta med medel från andra dotterbolag. Finansutskottet underströk dock att förslaget bör ges en sådan form att riksdagens inflytande på ett rimligt sätt garanteras och att riksdagen ges möjlighet att på ett korrekt sätt utöva finansmakten. Av detta skäl skall riksdagen besluta om kapitaltillskott i varje enskilt fall. Vidare uttalade finansutskottet att underskott ej får uppkomma på kontot, dvs. någon kredit skall inte vara knuten till kontot. I den mån kapitaltillskott behövs och de ej kan finansieras med tillgängliga medel på kontot bör tillskottet i stället tillskjutas genom att anslag anvisas över statsbudgeten. I reservationer (m, fp, c; kd) avvisades regeringens förslag och andra förslag till lösningar framfördes.

Sammanfattningsvis innebar riksdagens beslut våren 2003 följande:

- Ett konto har inrättats i Riksgäldskontoret dit extra utdelningar i de statliga bolagen förs.
- Riksdagen beslutar för ett år i taget om hur stort belopp som skall tillföras kontot. För år 2003 fick kontot tillföras högst 3 miljarder kronor.
- Från kontot förs utgifter för kapitaltillskott eller utnyttjande av hembudsavtal i den statliga företagssfären. Riksdagen beslutar om utgifterna i varje enskilt fall.
- Lån till statliga bolag hanteras ej över kontot.

– Om behoven av kapitaltillskott överstiger tillgängliga medel på kontot får skillnaden tillskjutas genom att anslag anvisas över statsbudgeten. Underskott får ej uppkomma på kontot.

– Regeringen förutsätts göra en tydlig presentation varje år i budgetpropositionen av hur kontot skall finansieras och utnyttjas. Huvudprincipen bör vara att riksdagen i anslutning till det s.k. rambeslutet på hösten fattar beslut om ramarna för verksamheten genom att ange hur stort belopp som beräknas tillföras kontot nästa budgetår. Därefter fattar riksdagen beslut i varje enskilt fall om tillskotten till de statliga bolagen.

I den ekonomiska vårpropositionen våren 2004 (prop. 2003/04:100) föreslog regeringen att behållningen på det särskilda kontot vid utgången av år 2003 skulle få användas även under år 2004 för kapitaltillskott till SJ. Regeringen föreslog vidare att den skulle få utnyttja kontot under år 2004 genom att tillföra kontot medel för insatser i av staten hel- och delägda bolag på de villkor som riksdagen tidigare fattat beslut om med två tillägg. Regeringen föreslog att kontot skulle ha en kredit på högst 2 miljarder kronor under år 2004 och om krediten utnyttjades skulle den ha återbetalats inklusive ränta med extra utdelningar från statligt ägda bolag före utgången av år 2004. Vidare föreslog regeringen att den sammanlagda ramen för extra utdelningar som skulle få tillföras kontot därmed skulle höjas till totalt 5 miljarder kronor för åren 2003 och 2004.

Riksdagens beslut, med delvis bifall till regeringens förslag, innebar sammanfattningsvis följande (bet. 2003/04:FiU21):

– Inklusive den tidigare medgivna ramen på högst 3 miljarder kronor bör högst 5 miljarder kronor i form av extra utdelningar från de statliga bolagen få tillföras det särskilda kontot i Riksgäldskontoret under åren 2003 och 2004.

– Underskott får inte uppkomma på kontot.

– Ett nytt ramanslag, Kapitalinsatser i statliga bolag, om 1 miljon kronor anvisas på tilläggsbudget för år 2004 under utgiftsområde 24 Näringsliv. Regeringen bemyndigas att överskrida anslaget med högst 2 miljarder kronor. I den takt som medel tillförs anslaget från kontot avräknas dessa mot anslaget. Avsikten är att anslaget inte skall belastas vid årets slut.

– Behållningen på kontot vid utgången av år 2003 får användas även under år 2004 för kapitaltillskott till SJ.

Finansutskottet delade den uppfattning som konstitutionsutskottet framfört i ett yttrande om vikten av att regeringen återkommer till riksdagen med förslag till en permanent ordning för kapitalomstruktureringen i den statliga företagssfären, om regeringen menar att erfarenheterna talar för att en sådan ordning bör finnas. Riksdagsbesluten våren 2003 och våren 2004 bör därvid ligga till grund om regeringen återkommer till riksdagen med förslag till en permanent ordning. En reservation (m, fp, kd, c) avlämnades.

Hösten 2004 beslöt riksdagen, på förslag i budgetpropositionen, att reglerna för kapitalinsatser i statliga bolag som tillämpats under år 2004 får tillämpas även under år 2005 (prop. 2004/05:1 utg.omr. 24, bet. 2004/05: NU1). Regeringens förslag avvisades i en reservation (m, fp, kd, c).

Avgifter till vissa internationella organisationer (38:21)

Propositionen

Anslaget disponeras för avgifter och bidrag för Sveriges deltagande i vissa internationella näringspolitiska organ. Utgiftsstyrande faktorer är medlemsavgifternas utveckling i aktuell valuta samt fluktuationer i valutakurser. Deltagandet bedöms av regeringen som nödvändigt för att möjliggöra svensk påverkan på den internationella utvecklingen och för ett aktivt svenskt deltagande i internationellt samarbete samt för informationsinhämtning på för Sverige viktiga områden. Regeringen föreslår att 700 000 kr överförs till anslaget Energiforskning inom utgiftsområde 21 Energi för kostnader för energistadgekongressen. Anslaget föreslås minska med 39 000 kr fr.o.m. år 2006 som en del av en generell reduktion med 0,6 % av företrädesvis anslag avsedda för förvaltnings- eller investeringsändamål.

Regeringen beräknar anslaget för år 2006 till 5,8 miljoner kronor.

Inga motioner har väckts på detta område.

Finansiering av rättegångskostnader (38:22)

Propositionen

Anslaget, som är nytt, skall finansiera kostnader med anledning av mål och ärenden som avser överklagande av Konkurrensverkets beslut eller vari Konkurrensverket för talan.

Regeringen beräknar anslaget för år 2006 till 5 miljoner kronor.

Inga motioner har väckts på detta område.

Utvecklingsprogram för ökad konkurrenskraft (38:23)

Propositionen

Anslaget, som är nytt, skall användas för åtgärder som främjar ökad konkurrenskraft. En bärande idé i den innovationsstrategi som lades fram i den tidigare nämnda skriften *Innovativa Sverige – en strategi för tillväxt genom förnyelse* (Ds 2004:36) är att genomförandet i stora delar avses bygga på ett samspel mellan det offentliga och privata. Ett exempel på detta är de pågående överläggningarna mellan regeringen, näringsliv, fack och myndigheter om utvecklingen inom några nyckelområden där Sveriges konkurrenskraft och ledande positioner skall bevaras och utvecklas. De aktuella branscherna är fordonsindustrin, skog och trä, metallurgi, IT/tele-

kommunikations-, bioteknik- och läkemedelsindustrierna. Därutöver arbetar regeringens strategigrupp för flyg- och rymdindustri med genomförandet av en handlingsplan för den sektorn.

De sju nämnda områdena bidrar till över 80 % av det svenska näringslivets satsningar på FoU, skapar över 560 miljarder kronor i exportinkomster per år och ger ca 600 000 arbetstillfällen i Sverige. Dessutom finns ett stort antal människor vars arbete indirekt är starkt beroende av dessa branscher. Dessa fakta visar tydligt hur avgörande det är att Sveriges konkurrenskraft inom dessa nyckelområden kontinuerligt utvecklas, i samspel med näringslivet – regeringen betecknar detta som en modern industripolitik.

Överläggningarna innefattar en bred agenda som berör många politikområden, departement och myndigheter. I samråd med näringslivet utvecklas konkurrenskraftsfrämjande åtgärder i gemensamma handlingsprogram för Sveriges starkaste och mest strategiska branscher. Åtgärderna får också betydelse för näringslivet i ett bredare perspektiv. Regeringen avser att satsa 1 miljard kronor under perioden 2006–2010 under förutsättning att näringslivet investerar minst lika mycket. Insatserna skall vara framåtsyftande och främja en ökad och uthållig konkurrenskraft. Ansatsen i arbetet ansluter väl till de ansträngningar för en ökad konkurrenskraft som nu görs på EU-nivå inom ramen för Lissabonprocessen.

Regeringen beräknar anslaget för år 2006 till 200 miljoner kronor.

Motionerna

I motion 2005/06:N477 (m) avvisas det föreslagna, nya anslaget, som anses visa på en föråldrad syn på ekonomins utveckling. Ett gott näringslivsklimat skapas inte genom att staten försöker peka ut strategiska branscher, utan genom att hinder undanröjs, menar motionärerna. Ingen vet vilka branscher som kommer att visa sig vara strategiska, och erfarenheten visar att statliga strategier för att hitta vinnare ofta slutat med att endast förlorare hittats, anför motionärerna.

Även i motion 2005/06:N437 (fp) avvisas det föreslagna nya anslaget.

I motion 2005/06:N480 (kd) avvisas också förslaget. Regeringen är otydlig i sina beskrivningar av anslaget, anser motionärerna. De konstaterar att det dock står klart att satsningen är tidsbegränsad. Motionärerna är mycket kritiska till vad de betecknar som regeringens ryckighet i politiken och dess förkärlek för olika tidsbegränsade satsningar som är svåra att utvärdera värdet av, och de anser att satsningar i stället bör göras på generellt förbättrade villkor för näringslivet.

I motion 2005/06:N467 (c) föreslås en minskning av anslaget med 78 miljoner kronor. Motionärerna anser att den föreslagna nya verksamheten bör kunna samordnas på ett effektivt sätt med befintliga regionala organ.

Revisorsnämnden

Propositionen

Revisorsnämndens verksamhet är helt avgiftsfinansierad. Intäkterna uppgick under år 2004 till drygt 23,4 miljoner kronor, varav årsavgifter utgjorde ca 14 miljoner kronor. Nämndens kostnader uppgick till drygt 23,1 miljoner kronor, varav personalkostnader utgjorde ca 15,5 miljoner kronor. Vid utgången av år 2004 hade Revisorsnämnden ett positivt myndighetskapital om 300 000 kr. Under år 2005 beräknas ett positivt resultat om drygt 100 000 kr.

Inga motioner har väckts på detta område.

Utrikeshandel, export- och investeringsfrämjande

Styrelsen för ackreditering och teknisk kontroll: Myndighetsverksamhet (39:1)

Propositionen

Styrelsen för ackreditering och teknisk kontroll (SWEDAC) är central förvaltningsmyndighet för teknisk kontroll och nationellt ackrediteringsorgan för laboratorier och för certifierings-, provnings- och besiktningsorgan. Myndighetsverksamheten omfattar samordningsansvar för den totala marknadskontrollen i Sverige (ett tjugotal myndigheters tillsyn på marknaden av att produkter uppfyller väsentliga säkerhets-, miljö- och hälsokrav). Härutöver har SWEDAC ett sektorsansvar för legal mätteknik, dvs. att varor håller mått och vikt, och ädelmetallkontrollen. Ackrediteringsverksamheten svarar för drygt 75 % av SWEDAC:s omsättning. Som ackrediteringsorgan åligger det SWEDAC att i internt och externt arbete uppfylla högt ställda kvalitetskrav och genomgå internationella kvalitetsrevisioner.

Under år 2004 uppgick intäkterna från uppdragsverksamheten till knappt 83 miljoner kronor, vilket innebär ett bättre resultat jämfört med föregående år. Kostnaderna understeg intäkterna med 3,8 miljoner kronor, vilket sammantaget innebär ett bättre resultat än föregående år, då ett överskott på 2 miljoner kronor redovisades. Kvaliteten i verksamheten är fortsatt hög. Regeringen föreslår att anslaget tillförs 1 miljon kronor år 2006 för täckande av SWEDAC:s kostnader för införlivande av EG-direktivet om mätinstrument (2004/22/EG). Anslaget föreslås minska med 120 000 kr fr.o.m. år 2006 som en del av en generell reduktion med 0,6 % av företräddelsevis anslag avsedda för förvaltnings- eller investeringsändamål.

Regeringen beräknar anslaget för år 2006 till 21,4 miljoner kronor.

Inga motioner har väckts på detta område.

Kommerskollegium (39:2)

Propositionen

Kommerskollegium är central förvaltningsmyndighet för utrikeshandel och handelspolitik. Anslaget finansierar Kommerskollegiums verksamhet exklusive Open Trade Gate Sweden. Anslaget föreslås minska med 398 000 kr fr.o.m. år 2006 som en del av en generell reduktion med 0,6 % av företräddelsevis anslag avsedda för förvaltnings- eller investeringsändamål.

Regeringen beräknar anslaget för år 2006 till 67,3 miljoner kronor.

Inga motioner har väckts på detta område.

Exportfrämjande verksamhet (39:3)

Propositionen

Anslaget finansierar det statliga uppdraget till Sveriges exportråd (Exportrådet), exportfrämjande insatser, särskilda handelsfrämjande och handelspolitiska insatser samt Sverigeprofilering till stöd för främjande. Exportrådets verksamhet grundar sig på ett avtal mellan staten och Sveriges Allmänna Utrikeshandelsförening. Regeringen finner det angeläget att strategiska satsningar görs inom exportfrämjandet. Satsningarna inriktas bl.a. på exportinformation, exportutvecklingsprogram och internationell marknadsföring av särskilda branscher och svenskt spjutspetskunnande, förstärkt svensk närvaro i ekonomiskt dynamiska regioner, importfrämjande samt särskilda handelsfrämjande och handelspolitiska insatser. Satsningarna innefattar ett aktivt samarbete mellan främjandets olika aktörer, inklusive Nämnden för Sverigefrämjande i utlandet. Den extra satsningen på exportfrämjande som inleddes år 2003 fortsätter år 2006. Anslaget föreslås minska med 1,9 miljoner kronor fr.o.m. år 2006 som en del av en generell reduktion med 0,6 % av företräddelsevis anslag avsedda för förvaltnings- eller investeringsändamål.

Regeringen beräknar anslaget för år 2006 till 304 miljoner kronor.

Motionerna

I motion 2005/06:N477 (m) sägs att anslaget för exportfrämjande verksamhet bör kunna minskas snabbare än vad regeringen föreslagit. Motionärerna föreslår en minskning av anslaget med 78 miljoner kronor, mot bakgrund av det mycket betydande handelsbalansöverskott som Sverige har för närvarande. Sveriges problem består knappast i att exporten går dåligt, anför motionärerna.

Även i motion 2005/06:N480 (kd) föreslås en minskning av anslaget med 78 miljoner kronor. Många indikatorer pekar på att Sverige står inför en stundande högkonjunktur, säger motionärerna. De anser att liknande satsningar som de här aktuella kan vara motiverade i en lågkonjunktur, men med hänsyn till den starka konjunkturutvecklingen och den förväntat positiva bytesbalansen avvisar de den föreslagna ökningen av anslaget.

Investeringsfrämjande (39:4)

Propositionen

Anslaget finansierar verksamheten vid Myndigheten för utländska investeringar i Sverige, Invest in Sweden Agency (ISA), som är den centrala myndigheten för investeringsfrämjande åtgärder i Sverige. Verksamheten finansieras dels med anslagsmedel, dels med bidrag från regeringen avseende bl.a. regionalpolitiska medel och från partner i projektverksamheten. Regeringen finner det angeläget att satsningar genomförs inom investeringsfrämjandet. Den extra satsning på investeringsfrämjandet som inleddes år 2003 fortsätter år 2006. Anslaget föreslås minska med 314 000 kr fr.o.m. år 2006 som en del av en generell reduktion med 0,6 % av företräddelsevis anslag avsedda för förvaltnings- eller investeringsändamål.

Regeringen beräknar anslaget för år 2006 till 69,2 miljoner kronor.

Inga motioner har väckts på detta område.

Avgifter till internationella handelsorganisationer (39:5)

Propositionen

Anslaget disponeras för avgifter och bidrag för Sveriges deltagande i vissa internationella närings- och handelspolitiska organ. Utgiftsstyrande faktorer är medlemsavgifternas utveckling i aktuell valuta och valutakursernas utveckling. Anslaget disponeras av regeringen och belastas främst för avgifter och bidrag till följande organ: Världshandelsorganisationen (WTO), Internationella rådet för samarbete på tullområdet, Internationella Tulltariffbyrån och Internationella Byrån för Utställningar i Paris. Deltagandet bedöms av regeringen som nödvändigt för att möjliggöra svensk påverkan på den internationella utvecklingen, för ett aktivt svenskt deltagande i internationellt samarbete samt för informationshämtning på för Sverige viktiga områden. Anslaget föreslås minska med 93 000 kr fr.o.m. år 2006 som en del av en generell reduktion med 0,6 % av företräddelsevis anslag avsedda för förvaltnings- eller investeringsändamål.

Regeringen beräknar anslaget för år 2006 till 15,4 miljoner kronor.

Inga motioner har väckts på detta område.

Bidrag till standardiseringen (39:6)

Propositionen

Anslaget, som är nytt, finansierar statsbidraget till Sveriges standardiseringsråd som huvudman för standardiseringen i Sverige. Dessa medel ingick tidigare i anslaget Bidrag till standardisering och FoU inom experimentell teknik m.m. under politikområde Näringspolitik.

Den svenska standardiseringsorganisationen har med framgång drivit svenska intressen i det europeiska och internationella standardiseringsarbetet. För att möta framtida förändringar utarbetar Sveriges standardiseringsråd nu ett förslag till svensk strategi för standardiseringen. Regeringen ser positivt på standardiseringens engagemang på nya områden, såsom arbetet på området socialt ansvar liksom strävandena att vidga intressentkretsen till ideella organisationer.

Regeringen beräknar anslaget för år 2006 till 29,3 miljoner kronor.

Motionerna

Sverige behöver en nationell standardiseringsstrategi, framtagen i samverkan mellan myndigheter, näringsliv, frivilligorganisationer och brukare, anför det i motion 2005/06:N333 (fp). Flera av Sveriges viktigaste konkurrentländer har redan tagit fram en standardiseringsstrategi, påpekar motionären. Han anser att strategin, som bör omfatta såväl traditionella standardiseringsområden som nya produkt- och tjänsteområden, bör tas fram i brett samråd med såväl små och medelstora som stora företag, frivilligorganisationer och brukarföreträdare. Strategin bör också ha som utgångspunkt att dessa aktörer skall tillförsäkras ett stort inflytande i det internationella standardiseringsarbetet, anför motionären.

Även i motion 2005/06:N331 (mp) begärs ett tillkännagivande om framtagande av en nationell standardiseringsstrategi. Vidare föreslås att riksdagen skall uttala sig för behovet av en bred samhällelig medverkan i standardiseringsarbetet. Miljö- och konsumentrörelserna ser den ökande standardiseringen som en möjlighet att höja nivån på miljöarbetet, men det förutsätter att standardiseringsarbetet sker öppet och att samhällets organisationer är representerade i hela processen, anför motionären. Medel och kompetens måste tillföras, så att aktörer som för närvarande inte kommer till tals kan delta. Enligt motionärens mening är framtagandet av en strategi för hur standardisering skall bidra till en globalt hållbar utveckling dock viktigast. I en sådan strategi bör beaktas hur de minst utvecklade länderna skall kunna gynnas och hur små företag och ideella organisationer skall kunna ges bättre representation.

Vissa kompletterande uppgifter

Bakgrund

Standarder är privaträttsliga dokument för frivillig användning av parterna på en marknad. Avsikten med standarder är att förenkla och förbilliga tillverkning och handel. Standardiseringsarbete kan bedrivas i flera olika former. I många fall har starka företag eller företagsgrupper i kraft av sitt genomslag på marknaden lyckats få sina egna standarder att bli norm på marknaden, t.ex. kassettbandet, cd:n eller Windows. Standardiseringsarbete bedrivs sektorsvis även i flera specialiserade mellanstatliga organ, t.ex. vissa FN-organ. Medverkan i arbetet är i dessa fall i regel förbehållet med-

lemsstaternas regeringar. Den reguljära sektorsövergripande standardiseringen drivs i privaträttsliga organ som etablerat sig som den erkända standardiseringen med organisationer på global, regional och nationell nivå. Utmärkande för den reguljära standardiseringen är att arbetet bedrivs öppet, att alla har möjlighet att delta, att standardiseringsorganen själva är opartiska i förhållande till intressenterna och att innehållet i standarderna i princip inte skall vara immaterialrättsligt skyddat. Deltagande och omröstning i det internationella arbetet kanaliseras genom de nationella standardiseringsorganen.

Den svenska standardiseringsorganisationen

I Sverige bedrivs den reguljära standardiseringen i följande tre organ: Swedish Standards Institute (SIS), Svenska Elektriska Kommissionen (SEK) och Informationstekniska Standardiseringen (ITS). SIS representerar Sverige i den globala standardiseringen inom International Organization for Standardization (ISO) och i det europeiska arbetet i Comité Européen de Normalisation (CEN). SEK representerar Sverige i International Electrotechnical Commission (IEC) och i det europeiska standardiseringsorganet Comité Européen de Normalisation Electrotechnique (CENELEC) och ITS verkar i International Telecommunication Union (ITU) och European Telecommunications Standards Institute (ETSI).

Staten och Svenskt Näringsliv har gemensamt huvudmannaskapet för den svenska standardiseringsorganisationen. Sedan några år kanaliseras huvudmannaskapet genom Sveriges standardiseringsråd (SSR). Rådets uppgift är bl.a. att främja svensk standardisering och verka för användning av standard, besluta om ordning för fastställande, upphävande och registrering av standarder i förteckningen Svensk Standard, utse eller erkänna svenska standardiseringsorgan i enlighet med de internationella och europeiska regelverken och hos regeringen ansöka om statliga uppdragsmedel. SSR:s uppgift är inte att göra prioriteringarna för det svenska standardiseringsarbetet – detta görs i stället av intressenterna, dvs. medlemmarna i de tre organisationerna. Medlemskapet är öppet för alla som så önskar, t.ex. företag, organisationer eller myndigheter.

De svenska standardiseringsorganens roll har förändrats från att tidigare vara forum för utarbetande av svensk nationell standard till att alltmer vara de svenska representanterna i det globala och europeiska arbetet. Endast några procent av nytillskottet av standarder i Svensk Standard är baserat på rent nationellt svenskt arbete. Huvuddelen av ny svensk standard har nämligen sitt ursprung i europeiskt eller globalt arbete.

Betydelsen av standarder

Det ursprungliga syftet med standarder var, som nämnts, att förbilliga produktionen och handel. Därutöver har standarder sedan länge använts i normgivning, antingen genom att lagstiftaren upphöjt en standard till lag eller genom att en standard angivits som exempel på en tillfredsställande lösning.

EU utvecklade under 1980-talet – inför den inre marknads genomförande – en särskild metod att använda standarder i teknisk lagstiftning, främst på produktsäkerhetsområdet. Metoden, den s.k. nya metoden, innebär att EU endast fastställer kortfattade, väsentliga krav i lagstiftningen. Detaljerna återfinns i europeiska standarder som utarbetats på särskilt uppdrag från EG-kommissionen. Varor som tillverkats i enlighet med sådan standard anses uppfylla de tvingande kraven, men industrin kan välja att inte tillverka enligt standard men måste då på annat sätt visa att den uppfyller de tvingande kraven. Denna metod har använts i EG-direktiv om produktlagstiftning till skydd av människors liv och hälsa. Det är en tydlig tendens att de europeiska standarder som används i EG-lagstiftningen i allt högre utsträckning utarbetas i de globala organen ISO och IEC. Detta kan, enligt uppgift från Utrikesdepartementet, vara på både gott och ont – global acceptans av EU:s regler underlättas samtidigt som mäktiga intressenter utanför EU får ett direkt inflytande i tillämpningen av EG-lagstiftningen. Något globalt tekniskt harmoniseringsarbete bedrivs inte inom ramen för Världshandelsorganisationen (WTO). WTO-avtalen ger i stället en tydlig preferens för att nationell lagstiftning skall baseras på internationell standard.

Mycket talar, enligt Utrikesdepartementet, för att det internationella arbetet avseende produktsäkerhet, konsumentskydd, miljöskydd, arbetsmiljö eller socialt ansvar till stor del kommer att bedrivas i de internationella, men privaträttsliga, organen ISO och IEC. Standardiseringens betydelse för näringslivets innovationsförmåga och internationella konkurrenskraft har under senare år getts ökad uppmärksamhet. Flera länder utarbetar en nationell strategi på området. Ett viktigt element härvid är att stärka de nationella standardiseringsorganen.

Finansieringen av den svenska standardiseringen

Den svenska standardiseringsorganisationen omsätter ca 200 miljoner kronor per år. Kostnaderna finansieras genom intäkter från försäljning av standarder m.m. (50 %), avgifter från medverkande intressenter (35 %, varav offentliga intressenter 5–10 %) och statsbidrag (15 %). Statsbidraget, som går till SSR, föreslås, som redovisats, till 29,3 miljoner kronor för år 2006. Syftet med statsbidraget är att bidra till att Sverige har en standardiseringsorganisation som på ett effektivt sätt kan driva svenska intressen i det europeiska och internationella standardiseringsarbetet, särskilt på områden där EU använder standardiseringen vid harmonisering av lagstiftning. En del av bidraget används för att underlätta för frivilligorganisationer att

medverka i arbetet. Statliga myndigheter lämnar vidare bidrag till enskilda projekt inom myndigheternas ansvarsområden. Dessa projektmedel uppgår till ca 10–15 miljoner kronor per år. Utöver de nämnda medlen på 200 miljoner kronor tillkommer kostnaden för den arbetstid som olika intressenter avsätter för medverkan i arbetet. Medräknas denna arbetstid kan den totala kostnaden för standardiseringsarbetet i Sverige uppskattas till 1,5–2 miljarder kronor.

Det svenska statsbidraget till standardiseringen är, enligt Utrikesdepartementet, relativt litet i jämförelse med statsbidraget i länder av motsvarande storlek. Betydande reduktioner gjordes under 1990-talet. Den svenska standardiseringen arbetar nu endast på områden där projektbidragen från intressenterna ger kostnadstäckning. Då den svenska organisationen i hög grad är beroende av avgifterna från intressenterna ser den sig tvungen att avkräva alla medverkande avgifter (i varierande storlek beroende på företagens eller organisationens storlek). Staten ersätter dock projektavgifterna för de ideella organisationerna, såsom konsument-, arbetstagar- eller miljöorganisationer, genom att en del av statsbidraget används för detta ändamål. I vissa fall får dessa organisationer även statliga bidrag för sina kostnader för medverkande experter eller för resekostnader. Arbetstagarorganisationerna får också vissa bidrag för medverkan i standardiseringsarbetet via Arbetsmiljöverket och konsumentorganisationer via Konsumentverket. Tidigare kunde små och medelstora företag få vissa bidrag till resekostnader vid medverkan i standardiseringsarbete. Bidraget visade sig ganska ineffektivt, varför det avskaffades för några år sedan. Regeringskansliet studerar möjligheterna att på ett mer effektivt sätt stödja dessa företags medverkan i arbetet och företagets tillgång till information om standarder och pågående arbete.

En nationell strategi

Standardiseringen i Sverige drivs, som redovisats, i privata organ och är intressentstyrd. Staten och Svenskt Näringsliv har som huvudmän ett ansvar för att Sverige har en effektiv organisation. Regeringens bedömning är att den nuvarande organisationen, som infördes år 2001, på ett effektivt sätt tillvaratar svenska intressen i det internationella arbetet, vilket också är det huvudsakliga syftet med statsbidraget.

Inom ramen för huvudmännens organ, Sveriges standardiseringsråd, pågår ett arbete med en nationell strategi för standardiseringen. Regeringen har varit försiktig med att utifrån styra standardiseringen. Regeringen är däremot beredd att stödja strategiarbetet. Dessutom anses medvetenheten och kunskapen om standardiseringens möjligheter behöva förbättras inom den offentliga förvaltningen. Berörda myndigheter medverkar för närvarande i produktsäkerhetsarbetet, men på andra områden är myndigheternas deltagande sämre. Detta gäller särskilt standardiseringens potential för tillväxt, konkurrenskraft och innovation. Regeringskansliet kommer att inleda ett arbete med att höja kunskaperna i statsförvaltningen i detta hänseende.

Uppvaktning i utskottet

Företrädare för Sveriges standardiseringsråds konsumentråd har inför utskottet framfört sina synpunkter på de frågor som tas upp i de två här aktuella motionerna.

Exportkreditnämnden

Propositionen

Exportkreditnämndens (EKN) uppgift är att främja svensk export genom utfärdande av garantier. Garantierna skyddar mot förlustrisk i samband med export till och investeringar i utlandet. Verksamheten skall bedrivas så att den är självbärande över tiden och samtidigt ger ett stöd åt den svenska exporten som motsvarar vad konkurrerande företag i andra länder kan erhålla. Ramutnyttjandet uppgick den 30 juni 2005 till 110,7 miljarder kronor för ordinarie exportkreditgarantier (varav 73 miljarder kronor är förbindelser) och till 0,1 miljarder kronor för investeringsgarantier. Obundna utfästelser medräknas till 50 % i ramutnyttjandet medan bundna utfästelser och förbindelser till dessa medräknas till 100 %. Utnyttjandet av investeringsgarantier har minskat kraftigt de senaste åren, vilket till största delen beror på att det i investeringsverksamheten i högre utsträckning används externa finansierare. Den förändring i villkoren för investeringsgarantin som skall genomföras tar hänsyn till detta förhållande. Regeringen föreslår en avveckling av verksamheten med den särskilda garantiramen för Baltikum och Ryssland. Syftet med denna avveckling beskrivs närmare under utgiftsområde 7 Internationellt bistånd, anslaget Avsättning för förlustrisker vad avser garantier för finansiellt stöd och exportkreditgarantier. Budgeten är upprättad enligt riskmässiga principer som även belastas för reservationer för riskerna i engagemang och skadefordringar. Resultatet för första halvåret 2005 är ett överskott på 690 miljoner kronor, vilket främst beror på fortsatta stora återvinningar samt positiva kursdifferenser.

Regeringen föreslår att riksdagen bemyndigar regeringen att under år 2005 ikläda staten betalningsansvar intill belopp dels om högst 200 miljarder kronor för exportkreditgarantier, dels om högst 10 miljarder kronor för investeringsgarantier. Vidare föreslår regeringen att riksdagen bemyndigar regeringen att under år 2005 besluta att EKN, liksom tidigare år, får obegränsad upplåningsrätt i Riksgäldskontoret för skadeutbetalningar.

Inga motioner har väckts på detta område.

Vissa kompletterande uppgifter

I regeringens förslag till bemyndiganden beträffande EKN har – felaktigt – angetts år 2005. I utskottets förslag till riksdagsbeslut kommer detta att korrigeras till år 2006.

Konsumentpolitiken

Marknadsdomstolen (40:1)

Propositionen

Anslaget finansierar Marknadsdomstolen som, enligt lagen (1970:417) om marknadsdomstol m.m., handlägger mål och ärenden enligt framför allt konkurrens- och marknadsföringslagarna. Marknadsdomstolen erhöll år 2004 ett engångsvist tillskott om 1 miljon kronor för hantering av ett omfångsrikt mål enligt konkurrenslagen – det s.k. bensinkartellmålet. Anslaget föreslås minska med 54 000 kr fr.o.m. år 2006 som en del av en generell reduktion med 0,6 % av företrädesvis anslag avsedda för förvaltnings- eller investeringsändamål.

Regeringen beräknar anslaget för år 2006 till 9,2 miljoner kronor.

Inga motioner har väckts på detta område.

Konsumentverket (40:2)

Propositionen

Konsumentverket är central förvaltningsmyndighet för konsumentfrågor. Anslaget finansierar Konsumentverkets arbete med att genomföra den fastställda konsumentpolitiken. Konsumentverkets budget kommer att vara ansträngd under de kommande åren på grund av myndighetens omlokalisering till Karlstad. Omlokaliseringen av knappt 160 årsarbetsplatser vid Konsumentverket kommer att innebära vissa omställningskostnader. Den uppskattning av kostnader för omställningen som för närvarande kan göras för Konsumentverket grundas på antaganden om hur många av befintlig personal som kommer att följa med till Karlstad. Regeringen avser att kompensera myndigheten för den engångspremie som en särskild pensionersättning medför. Anslaget undantas även från den generella reduktionen med 0,6 % som företrädesvis genomförs på anslag avsedda för förvaltnings- eller investeringsändamål. Om myndighetens kostnader ökar med anledning av flytten, kommer regeringen senare att ta ställning till disposition av eventuellt anslagssparande samt till behov av en ökad anslagskredit. Vidare avser regeringen att noga följa utvecklingen av myndighetens ekonomiska situation så att verksamheten långsiktigt kan fungera med bibehållen kvalitet.

Regeringen beräknar anslaget för år 2006 till 109 miljoner kronor.

Motionerna

I motion 2005/06:L310 (m) begärs ett tillkännagivande om en sammanslagning av Konsumentverkets och Konkurrensverkets verksamheter. Konsumentverkets myndighetsuppgifter bör skiljas från verkets övriga uppgifter, i syfte att effektivisera verksamheten, anför motionärerna. De menar att Konsumentverkets myndighetsfunktion bör begränsas till ren produktkon-

troll och tillsyn över den konsumenträttsliga lagstiftningens efterlevnad, en myndighetsfunktion som med fördel kan utföras av Konkurrensverket. Konsumentverkets förlagsverksamhet med utgivning av böcker och tidskriften Råd & Rön samt provtagningsverksamheten bör avyttras, förordrar motionärerna. För att konsumentsammanslutningar av olika slag skall kunna bildas och ta på sig större uppgifter måste den offentliga insatsen gradvis tonas ned, sägs det.

Kristdemokraterna har, som tidigare redovisats, föreslagit en ökning av anslaget till Konkurrensverket för att verket skall kunna driva konkurrensfrågor effektivare. Med hänvisning härtill föreslås i motion 2005/06:N480 (kd) en besparing med 5 miljoner kronor på anslaget till Konsumentverket.

Vissa kompletterande uppgifter

Frågan om överföring av uppgifter från Konsumentverket till Konkurrensverket som föreslås i motion 2005/06:L310 (m) har nära beröringspunkter med förslaget i en tidigare nämnd motion, 2005/06:N211 (m), om en sammanslagning av Konkurrensverket och Konsumentverket. Den sistnämnda motionen togs upp i det föregående under avsnittet om Konkurrensverket. Utskottet hänvisar nu till vad som där redovisades under rubriken Vissa kompletterande uppgifter.

Allmänna reklamationsnämnden (40:3)

Propositionen

Allmänna reklamationsnämnden har till uppgift att pröva tvister mellan konsumenter och näringsidkare rörande varor, tjänster och andra nyttigheter som tillhandahållits huvudsakligen för enskilt bruk, s.k. konsumenttvister, samt ge rekommendationer om hur tvister bör lösas. Anslaget föreslås minska med 143 000 kr fr.o.m. år 2006 som en del av en generell reduktion med 0,6 % av företrädesvis anslag avsedda för förvaltnings- eller investeringsändamål.

Regeringen beräknar anslaget för år 2006 till 24,2 miljoner kronor.

Inga motioner har väckts på detta område.

Fastighetsmäklarnämnden (40:4)

Propositionen

Fastighetsmäklarnämnden ansvarar för registrering av och tillsyn över fastighetsmäklare enligt fastighetsmäklarlagen (1995:400) och fastighetsmäklarförordningen (1995:1028), dvs. prövning av att den som registreras som fastighetsmäklare har relevant utbildning, är lämplig och uppfyller uppställda formella krav samt även i övrigt iakttar god fastighetsmäklarsed. Nämnden skall även föra talan i domstol samt sprida information om god fastighetsmäklarsed. Fastighetsmäklarnämnden får genom en ändring av

årets regleringsbrev nyttja upparbetat anslagssparande. Årsavgifterna för registrerade mäklare höjs fr.o.m. år 2006. Mot bakgrund av behovet av att vidareutveckla tillsynen över registrerade mäklare och de ökade årsavgifterna föreslår regeringen en ökning av anslaget till 12,1 miljoner kronor för år 2006. Anslaget föreslås minska med 57 000 kr fr.o.m. år 2006 som en del av en generell reduktion med 0,6 % av företrädesvis anslag avsedda för förvaltnings- eller investeringsändamål.

Regeringen beräknar anslaget för år 2006 till 12,1 miljoner kronor.

Inga motioner har väckts på detta område.

Åtgärder på konsumentområdet (40:5)

Propositionen

Anslaget finansierar fasta bidrag och projektstöd till lokala och nationella projekt som på olika sätt främjar en stark konsumentpolitik. Fasta bidrag utgår till konsumentorganisationer bl.a. för att representera svenska konsumenter i EU. Anslaget föreslås minska med 80 000 kr fr.o.m. år 2006 som en del av en generell reduktion med 0,6 % av företrädesvis anslag avsedda för förvaltnings- eller investeringsändamål.

Regeringen beräknar anslaget för år 2006 till 17,5 miljoner kronor.

Motionerna

I motion 2005/06:N477 (m) föreslås en minskning av anslaget med 8,8 miljoner kronor. Anslaget bör fasas ut – det finns inget skäl att staten ger speciella bidrag till enskilda föreningar, anför motionärerna. De anser därför också att det statsbidrag om 1,6 miljoner kronor som organisationen Rättvisemärkt erhåller fr.o.m. år 2004 bör avvecklas.

En höjning av anslaget med 10 miljoner kronor föreslås i motion 2005/06:N437 (fp). Det höjda anslaget skall dock fasas över till de olika organisationerna på konsumentområdet, säger motionärerna.

I motion 2005/06:MJ395 (fp) begärs ett tillkännagivande om ökat stöd till konsumentorganisationerna för granskning av och konsumentinformation om livsmedel. Fler konsumenter tar ökat eget ansvar, varför det behövs ett organiserat, frivilligt engagemang av konsumenterna, anför motionärerna. De vill att en större del av de resurser som för närvarande läggs på myndigheter skall fördelas till det civila samhället. Därigenom blir det också lättare att nå ut med viktig konsumentinformation, vilket när det gäller livsmedel är av betydelse inte bara från konsumentsynpunkt utan också ur ett folkhälsoperspektiv, säger motionärerna. De anser att stödet till de fristående konsumentorganisationerna skall ökas med 5 miljoner kronor och att detta skall finansieras med en motsvarande minskning av Livsmedelsverkets anslag för informationsverksamhet.

Bidrag till miljömärkning av produkter (40:6)

Propositionen

Anslaget avser bidrag för utveckling av miljömärkningskriterier för konsumentprodukter. Bidraget går till SIS Miljömärkning AB, som ansvarar för miljömärkningssystemen Svanen och Blomman i Sverige. Medlen utbetalas via Kammarkollegiet. Anslaget föreslås minska med 26 000 kr fr.o.m. år 2006 som en del av en generell reduktion med 0,6 % av företrädesvis anslag avsedda för förvaltnings- eller investeringsändamål.

Regeringen beräknar anslaget för år 2006 till 4,4 miljoner kronor.

Motionen

I motion 2005/06:N477 (m) föreslås en minskning av anslaget med 2,2 miljoner kronor. Anslaget bör fasas ut, anser motionärerna. De menar att miljömärkning är ett led i företagets marknadsföring och inte bör vara föremål för särskilda statliga insatser.

Utskottets ställningstagande

Inledning

Utskottet tar först upp frågan om anslag m.m. inom utgiftsområde 24 Näringsliv. Därefter behandlas ett i propositionen begärt godkännande avseende förbättrad kapitalstruktur i statligt ägda företag och slutligen frågan om standardisering, som aktualiserats i ett par motioner.

Anslag m.m. inom utgiftsområde 24 Näringsliv

Utskottets syn på näringspolitikens inriktning ligger, som tidigare nämnts, i linje med den som redovisas i budgetpropositionen och med vad som har överenskommit i överläggningar mellan regeringen, Vänsterpartiet och Miljöpartiet. Regeringens förslag till anslag inom utgiftsområde 24 Näringsliv är beräknat med utgångspunkt i den inriktning av näringspolitiken som redovisas i budgetpropositionen. Utskottet ställer sig bakom den av regeringen föreslagna ramen för utgiftsområde 24 Näringsliv och som riksdagen nyligen fattat beslut om. Utskottet kommenterar i det följande vissa av de här aktuella anslagen. I den tidigare redovisningen har under berörda rubriker lämnats vissa kompletterande uppgifter, till vilka utskottet hänvisar.

När det gäller de två anslagen till forskning och utveckling (26:2) respektive rymdverksamhet (38:14), som Vinnova respektive Rymdstyrelsen hanterar, begär regeringen bemyndiganden av riksdagen som medför utgifter dels för år 2007, dels för åren därefter. För att det skall vara möjligt att överblicka de framtida åtaganden som staten gör bör emellertid, som tidigare redovisats, ett slutår anges. Efter kontakter med Näringsdepartementet

har klarlagts att slutår skall sättas till 2010 när det gäller Vinnovas anslag (26:2) och till 2013 när det gäller rymdverksamhet (38:14). I utskottets förslag till riksdagsbeslut anges därför dessa slutår.

Under anslaget till näringslivsutveckling (38:2) tas frågan om stöd till industriella utvecklingscentrum (IUC) upp i några motioner. Utskottet har tidigare vid olika tillfällen, då förslag rörande IUC har varit föremål för behandling, uttalat sig positivt om den verksamhet som bedrivs inom ramen för IUC och för att denna verksamhet bör stödjas. Regionalt förankrad och underifrån uppbyggd utvecklingsverksamhet med intressenter från såväl regionalt och lokalt näringsliv som arbetstagarorganisationer och offentliga aktörer är en modell som har goda förutsättningar att kunna stimulera nyföretagande och därigenom framväxten av nya arbetstillfällen. Utskottet konstaterar med tillfredsställelse att medel – 20 miljoner kronor per år under en period om tre år – nu avsätts i budgetpropositionen för fortsatt stöd till IUC-verksamheten. Något behov av särskilda uttalanden av riksdagen rörande IUC-verksamheten av det slag som efterfrågas i de här aktuella motionerna kan utskottet dock inte se. I en annan motion framförs farhågor för finansieringen av Almi Företagspartner AB:s löpande verksamhet. Almis verksamhet utgör, enligt utskottet, en central del av de näringspolitiska insatserna, och utskottet utgår från att regeringen följer utvecklingen och vidtar åtgärder om så erfordras.

Beträffande turistfrämjande, där det i flera motioner förespråkas ökade insatser vad gäller marknadsföringen av Sverige som turistland, vill utskottet erinra om det beslut riksdagen fattade våren 2005 med anledning av propositionen om en politik för en långsiktigt konkurrenskraftig svensk turistnäring (prop. 2004/05:56, bet. 2004/05:NU13). Turistpolitiken skall enligt detta beslut utgå från två perspektiv – ett näringsfrämjande och ett Sverigefrämjande.

När det gäller Konkurrensverket, som föreslås få ökade medel i fyra motioner, kan noteras att anslaget höjdes för år 2003 med 2 miljoner kronor mot bakgrund av de ökade arbetsuppgifter som verket fick till följd av de ändringar i konkurrenslagen (1993:20) som riksdagen beslöt om våren 2002 med syfte att effektivisera kartellbekämpningen. Utskottet vill också erinra om att anslaget dessförinnan nivåhöjdes med 5 miljoner kronor fr.o.m. år 2001. Det bör vidare framhållas att Konkurrensverkets möjligheter att ta egna initiativ för att spåra, utreda och bevisa skadliga konkurrensbegränsningar har ökat. Detta beror till en del på att verkets resurser inte längre i lika stor utsträckning som tidigare tas i anspråk för ren ärendehantering; konkurrenslagen har nu varit i kraft i mer än tio år och marknadsaktörer har därmed bättre kunskap om lagen och inte längre samma behov som tidigare av att få olika frågor prövade. Även riksdagens beslut våren 2004 med anledning av proposition 2003/04:80 om moderniserad konkurrensövervakning innebär att det hos Konkurrensverket frigörs resurser, vilka kan användas för övervakning och bekämpning av allvarliga konkurrensstörningar (bet. 2003/04:NU13).

I anslutning till Konkurrensverkets verksamhet noterar utskottet att ett av de partier som vill öka anslaget till Konkurrensverket (38:16) samtidigt vill minska anslaget till Konsumentverket (40:2). Enligt utskottets uppfattning är medvetna och aktiva konsumenter en betydelsefull faktor för att uppnå en mer effektiv och sund konkurrens. Detta innebär att den verksamhet som Konsumentverket bedriver är viktig för strävandena att uppnå ett ökat konkurrenstryck på olika marknader. Det finns också motioner i vilka en sammanslagning av Konkurrensverket och Konsumentverket förespråkas. Som tidigare nämnts togs denna fråga upp i regeringsförklaringen år 2001. I budgetpropositionen för år 2003 sades dock att frågan hade analyserats inom Regeringskansliet och att slutsatsen var att synergierna inte är så stora att de motiverar en sammanslagning. Däremot bör det samarbete som redan existerar mellan myndigheterna i frågor där detta gynnar konsumentintresset förtydligas, ansåg regeringen, en ståndpunkt som utskottet delar.

Frågan om inriktningen av rymdverksamheten berörs i en motion, varvid det efterfrågas att Rymdstyrelsen skall kunna inrikta verksamheten även mot icke-europeiska länder, särskilt Förenta staterna. Som tidigare redovisats finns det dock enligt Näringsdepartementet inget som hindrar att Rymdstyrelsen riktar verksamhet även mot icke-europeiska länder. Skrivningen i Rymdstyrelsens instruktion vad gäller internationellt samarbete specificerar inte vilka länder Rymdstyrelsen skall samarbeta med. Samarbete med icke-europeiska länder, bl.a. Förenta staterna, förekommer också enligt uppgift.

I fyra motioner förordas att anslaget för omstrukturering och genomlysning av statligt ägda företag (38:19) skall slopas. Anslaget är avsett bl.a. för att finansiera kostnader i samband med förvaltning av företagen. Enligt utskottets mening är det viktigt att den förmögenhetsmassa som de statligt ägda företagen utgör och som ytterst tillhör svenska folket förvaltas på ett professionellt och effektivt sätt. Utskottet anser också att åtgärder för att förbättra genomlysningen av statligt ägda företag är mycket angelägna.

Utskottet har, som nämndes inledningsvis, ställt sig bakom regeringens förslag till ändrat mål för näringspolitiken, vilket innebär att även insatser för ökad konkurrenskraft skall användas för att uppnå målet. Det föreslagna nya anslaget Utvecklingsprogram för ökad konkurrenskraft (38:23) på 200 miljoner kronor år 2006 ser utskottet som mycket angeläget i detta perspektiv. Avsikten är, som nämnts, att 1 miljard kronor skall satsas under perioden 2006–2010, under förutsättning att näringslivet satsar minst lika mycket.

Med det anförda tillstyrker utskottet de av regeringen föreslagna anslagen för budgetåret 2006 inom utgiftsområde 24 Näringsliv (se bilaga 2). Likaså tillstyrks de övriga här aktuella förslagen till riksdagsbeslut som lagts fram i budgetpropositionen – dock med de modifieringar i de aktuella bemyndigandena som utskottet angett i det föregående. Samtliga behandlade motionsyrkanden avstyrks.

Förbättrad kapitalstruktur i statligt ägda företag

I det föregående (s. 46) har lämnats en utförlig redovisning av riksdagens tidigare beslut i frågan om förbättrad kapitalstruktur i statligt ägda företag, till vilken utskottet nu hänvisar. I korthet innebär besluten att riksdagen har ansett att det finns goda skäl att skapa en ordning som underlättar kapitalomstruktureringar i den statliga företagssfären genom att tillämpa specialdestination. Staten bör kunna agera på samma sätt som ett moderbolag som ger koncernbidrag till vissa dotterbolag och finansiera detta med medel från andra dotterbolag. Riksdagen har understrukit att systemet skall ges en sådan form att riksdagens inflytande på ett rimligt sätt garanteras och att riksdagen ges möjlighet att på ett korrekt sätt utöva finansmakten. Av detta skäl skall riksdagen besluta om kapitaltillskott i varje enskilt fall. Vidare får underskott inte uppkomma på kontot, dvs. någon kredit skall inte vara knuten till kontot. I den mån kapitaltillskott behövs och de inte kan finansieras med tillgängliga medel på kontot bör tillskottet i stället tillskjutas genom att medel anvisas över statsbudgeten via anslaget till kapitalinsatser i statliga bolag (38:20).

Utskottet ser inget skäl till att riksdagen nu skulle ändra sina tidigare ståndpunkter. Därmed anser utskottet att riksdagen skall godkänna att regeringen under år 2006 får vidta åtgärder för en förbättrad kapitalstruktur i statligt ägda företag enligt de villkor som redovisas i propositionen. Motionerna 2005/06:N477 (m), 2005/06:N437 (fp), 2005/06:N480 (kd) och 2005/06:N467 (c) avstyrks härmed i berörda delar.

Standardisering

En utförlig redovisning har i det föregående (s. 53) lämnats om standardiseringen, vilken aktualiserats i två motioner – 2005/06:N333 (fp) och 2005/06:N331 (mp). I dessa efterfrågas riksdagsuttalanden om en nationell standardiseringsstrategi och åtgärder för att olika kategorier av aktörer skall kunna delta i standardiseringsarbetet. Av den tidigare redovisningen framgår innebörden och betydelsen av standarder, den svenska standardiseringsorganisationen, finansieringen av den svenska standardiseringen och det inom Sveriges standardiseringsråd pågående arbetet med en nationell strategi för standardiseringen.

Avsikten med standarder, som är privaträttsliga dokument för frivillig användning av parterna på en marknad, är i grunden att förenkla och förbilliga tillverkning och handel. Dessutom har standarder använts vid normgivning. Standardiseringen har under senare år fått ökad betydelse, beroende bl.a. på globaliseringen av ekonomin. För näringslivets innovationsförmåga och konkurrenskraft har standardisering stor betydelse. Det svenska standardiseringsarbetet bedrivs under gemensamt huvudmannaskap av staten och Svenskt Näringsliv genom Sveriges standardiseringsråd. Inom ramen för detta organ pågår ett arbete med en nationell strategi för standardiseringen.

Utskottet anser att standardisering är ett område inom näringspolitiken som hittills har tillmätts alltför liten betydelse när det gäller strävanden för att uppnå en uthållig tillväxt i ekonomin. Utskottet ser därför positivt på det arbete som bedrivs inom Sveriges standardiseringsråd med en nationell strategi för standardiseringen. Likaså är det positivt att regeringen, enligt uppgift, avser att inleda ett arbete med att öka medvetenheten och kunskapen om standardiseringens möjligheter inom den offentliga förvaltningen.

Mot bakgrund av att det således pågår arbete på olika håll av det slag som efterfrågas i de båda här aktuella motionerna finns det, enligt utskottets uppfattning, nu inget behov av ett riksdagsuttalande i frågan om standardisering. De aktuella motionerna avstyrks således. Utskottet ser dock gärna att regeringen – i lämpligt sammanhang – håller riksdagen informerad om utvecklingen av det arbete som pågår.

Reservationer

Utskottets förslag till riksdagsbeslut och ställningstaganden har föranlett följande reservationer. I rubriken anges vilken punkt i utskottets förslag till riksdagsbeslut som behandlas i avsnittet.

1. Näringspolitikens inriktning, punkt 1 (m, fp, kd, c)

av Per Bill (m), Eva Flyborg (fp), Maria Larsson (kd), Ulla Löfgren (m), Yvonne Ångström (fp), Anne-Marie Pålsson (m) och Håkan Larsson (c).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 1 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservation 1. Därmed bifaller riksdagen motionerna 2005/06: MJ532 yrkande 1, 2005/06: N224 yrkande 1, 2005/06: N306 yrkandena 1 och 2, 2005/06: N308 yrkande 1, 2005/06: N309 yrkande 5, 2005/06: N317, 2005/06: N380 yrkande 5, 2005/06: N384 yrkande 1, 2005/06: N393, 2005/06: N437 yrkandena 1 och 2, 2005/06: N478 yrkande 1, 2005/06: N480 yrkandena 1–3 och 31 samt 2005/06: A309 yrkandena 1 och 2 samt avslår proposition 2005/06:1 Utgiftsområde 24 punkt 1.

Ställningstagande

Vår syn på näringspolitikens inriktning överensstämmer med den som redovisas i de här aktuella motionerna från företrädare för Moderata samlingspartiet, Folkpartiet liberalerna, Kristdemokraterna och Centerpartiet. Ett framgångsrikt företagande är den absolut viktigaste förutsättningen för välstånd. Utan ett livskraftigt näringsliv och ett gott företagsklimat är det omöjligt att skapa tillräckliga resurser för en fungerande sjukvård, en bra skola och en värdig äldreomsorg. Det måste bli enklare att starta och driva företag. Globalisering, liberalisering och informationsteknikens snabba utveckling öppnar enorma möjligheter för dem som förstår att göra sig attraktiva genom att skapa ett internationellt konkurrenskraftigt klimat för arbete och företagande. Inte bara de svenska företagen utan i högsta grad Sverige som land befinner sig därmed i knivskarp konkurrens.

Det nationella näringsklimatet måste formas så att Sverige klarar av att tävla med de mest konkurrenskraftiga delarna av världen i fråga om goda villkor för företagande, innovation, produktion och investeringar. Omvärldsförståelse och förändringsbenägenhet i politiken är helt avgörande för Sveriges framtida position. Tillkomsten av jobb bygger på en tillväxt

bland de små och medelstora företagen. Det bör också framhållas att insatser på miljöområdet och åtgärder för att nå målet om ett hållbart samhälle kan vara av stor betydelse för en uthållig tillväxt.

Statens roll i näringspolitiken skall främst vara att sätta ramar för och övervaka spelreglerna på marknaden, ansvara för samhällsplanering och infrastruktur samt att skapa förutsättningar för långsiktig tillväxt. När staten agerar såväl domare som spelare på marknaden är risken stor att konkurrensen snedvrids och att investeringar inte görs på ett optimalt sätt i de företag som har de bästa förutsättningarna.

Negativa attityder till småföretagande har under lång tid påverkat företagsstrukturen. Villkoren för företagande har anpassats till storföretagen, vilket i förlängningen lett till en bristande mångfald av medelstora, växande företag, något som finns i många andra länder. Av Sveriges cirka en halv miljon företag är den överväldigande majoriteten enmansföretag. År 2003 hade nära 98 % av företagen färre än 20 anställda. Sverige har färre små och medelstora företag i förhållande till sin befolkning än något annat jämförbart land. Den svenska näringslivsstrukturen domineras av ett litet antal gamla och stora företag.

Framväxt av nya företag inom tjänste- och servicesektorerna har effektivt hindrats genom den offentliga sektorns kraftiga utbyggnad och monopol. I detta sammanhang kan noteras att framväxt av kvinnors företagande hindras av det politiska motståndet mot privata alternativ inom de yrken där kvinnor traditionellt sett har erfarenhet och kompetens. För att främja kvinnors företagande bör det således ske en uppbrytning av offentliga monopol. Världens största offentliga sektor har vidare krävt världens högsta skatter, vilket ytterligare har bromsat tillkomst av företag och tillväxt. Den arbetsintensiva privata tjänstesektorn som fungerat som sysselsättningsmotor i exempelvis Förenta staterna har utvecklats betydligt långsammare i Sverige.

I en gemensam reservation som företrädare för de fyra partierna i Allians för Sverige nyligen har avlämnat i finansutskottets betänkande om utgiftsramar och beräkning av statsinkomsterna (bet. 2005/06:FiU1) redovisas ett kraftfullt gemensamt program för arbete. Sveriges framtida välbefinnande förutsätter att fler företagare kan och vill driva företag, sägs det bl.a. i reservationen. En regering kan inte skapa jobb, bara goda förutsättningar för jobb. Socialdemokraterna har dock gjort tvärtom. Sverige måste ställas starkare och mer internationellt konkurrenskraftigt för företagande i en allt mer internationaliserad värld. Allians för Sverige föreslår därför ett offensivt företagspaket, som bl.a. innebär reformerad beskattning av fåmansbolag, avskaffad förmögenhetsskatt, sänkt arbetsgivaravgift på nyanställningar, jobbavdrag för näringsinkomster, införande av riskkapitalavdrag samt minskat regelkrångel och byråkrati. Arbetet med att utreda hur företagsamheten skall stimuleras i Sverige har inom ramen för Allians för

Sverige bedrivits av en arbetsgrupp, med beteckningen Tillväxtregion Sverige: arbetsmarknads- och näringspolitik för jobb, entreprenörskap och tillväxt i hela landet.

Regeringen föreslår, som redovisats, att det nuvarande målet för näringspolitiken, som är formulerat så att en hållbar tillväxt och en ökad sysselsättning skall främjas genom fler och växande företag, skall utökas med insatser för ökad konkurrenskraft. Självklart måste den svenska konkurrenskraften värnas och utvecklas, men det sker inte genom statliga insatser av det slag som regeringen förordar. Vi avstyrker således förslaget om nytt mål för näringspolitiken så som det framläggs i propositionen.

Sammanfattningsvis måste en ökning i nyföretagandet nu komma till stånd. För detta krävs en annan näringspolitik än den som regeringen bedriver. Sverige behöver en god företagarpolitik, vilket omfattar en mängd förändringar inom områdena skatter, arbetsmarknad, konkurrens, regel-förenkling och Europaengagemang. Grundläggande är att i hela samhället förändra attityderna till företagande och entreprenörskap. Det måste skapas ett gott företagarklimat så att fler kvinnor och män vill – och vågar – starta och driva företag och anställa medarbetare. För att Sverige skall få en växande företagsamhet måste entreprenörskap och företagande löna sig bättre än det gör för närvarande.

Riksdagen bör ställa sig bakom vad vi här har anfört beträffande inriktningen av näringspolitiken. Därmed blir samtliga aktuella motioner i sak tillgodosedda i berörda delar.

2. Finansiering av Bolagsverkets underskott, punkt 2 (m, fp, kd)

av Per Bill (m), Eva Flyborg (fp), Maria Larsson (kd), Ulla Löfgren (m), Yvonne Ångström (fp) och Anne-Marie Pålsson (m).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 2 borde ha följande lydelse:

Riksdagen avslår regeringens begäran om bemyndigande att föra över ett belopp som motsvarar större delen av Patent- och registreringsverkets balanserade överskott till Bolagsverket. Därmed bifaller riksdagen motion 2005/06:N477 yrkande 1 och avslår proposition 2005/06:1 Utgiftsområde 24 punkt 2.

Ställningstagande

Enligt vår mening – och i likhet med vad som anförs i motion 2005/06:N477 (m) – bör riksdagen avslå regeringens begäran om bemyndigande att föra över ett belopp som motsvarar större delen av PRV:s balanserade överskott till Bolagsverket i syfte att minska Bolagsverkets underskott.

PRV:s överskott har uppkommit inom verksamhetsområdet patent, främst genom fluktuationer i de internationella systemen som legat utanför PRV:s styrning. Omvärlden inom patentområdet fortsätter att förändras snabbt. Inom överskådlig tid kommer med stor sannolikhet ett antal händelser att inträffa som på ett avgörande sätt kommer att påverka PRV:s ekonomi. Till exempel har utvecklingen för patentkonventionsavtalet (Patent Convention Treaty – PCT) betydelse. Likaså kan en kommande ratificering av det s.k. Londonprotokollet med lättnader i översättningskraven komma att påverka PRV:s publiceringsverksamhet. Ett gemenskapspatent, vilket är en målsättning inom Lissabonagendan, kan också komma att bli verklighet. Detta kommer att leda till en kraftig nedgång när det gäller årsavgifter för s.k. europeiska patent. Varje enskild händelse innebär en förändrad ekonomisk situation för PRV, uppgående till tiotals miljoner kronor och i vissa fall flera tiotals miljoner kronor. Till detta kommer att det har skett ett trenderbrott – antalet ansökningar inom patentområdet fortsätter att minska trots en relativt gynnsam konjunktur, vilket gör det olämpligt att överföra medel i detta skede.

Med det anförda avstyrker vi regeringens förslag. Därmed blir motion 2005/06:N477 (m) helt tillgodosedd i berörd del och tillstyrks.

3. Låneramar till järnvägsrelaterade bolag, punkt 3 (m, fp, kd, c)

av Per Bill (m), Eva Flyborg (fp), Maria Larsson (kd), Ulla Löfgren (m), Yvonne Ångström (fp), Anne-Marie Pålsson (m) och Håkan Larsson (c).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 3 borde ha följande lydelse:

Riksdagen avslår regeringens begäran om bemyndigande att för år 2006 besluta om låneramar i Riksgäldskontoret för SJ AB, Jernhusen AB och AB Swedcarrier på sammanlagt 3,3 miljarder kronor. Därmed bifaller riksdagen motionerna 2005/06:N386 yrkande 23 och 2005/06:N477 yrkande 3 och avslår proposition 2005/06:1 Utgiftsområde 24 punkt 10.

Ställningstagande

Vi anser – i likhet med vad som anförts i motionerna 2005/06:N477 (m) och 2005/06:N386 (kd) – att regeringens förslag om bemyndigande avseende låneramar till järnvägsrelaterade bolag skall avslås av riksdagen.

Den föreslagna låneramen för de tre bolagen är ett tydligt exempel på när statens dubbla roller snedvrider konkurrensen. De statliga bolagens konkurrenter har inte möjlighet att, med motsvarande säkerhet som en statligt garanterad låneram ger, söka krediter på marknaden till låga kostnader. Dessa konkurrenter kan inte heller vända sig till Riksgäldskontoret för att

få lån som i grunden garanteras av statskassan. För de lån som Riksgäldskontoret ställer ut inom de beslutade låneramarna finns inga krav på riskbaserade avgifter, vilket innebär att lån kan ges till kostnader som understiger de som låntagarna skulle behöva betala på den öppna marknaden.

Vi vill också resa frågan om huruvida regeringen genom att utfärda låneramar utan föregående kreditprövning åt bolag som agerar på en konkurrensutsatt marknad uppfyller den s.k. marknadsinvesterarprincipen, vilken ligger till grund för att avgöra vad som utgör statsstöd enligt EU:s regelverk. Ett lån är, enligt EU:s regler, att anse som statsstöd om räntan eller kraven på säkerhet för lånen inte återspeglar den risk som lånet innebär, vilket bedöms utifrån om villkoren överensstämmer med dem som normalt skulle ges av en bank eller annan finansiär på den öppna finansmarknaden.

Regeringens begäran om riksdagens godkännande avser, som redovisats, en total låneram om 3,3 miljarder kronor för 2006. Vi vill erinra om att när SJ bolagiserades var ambitionen att samtliga lån i Riksgäldskontoret skulle vara återbetalda vid utgången av år 2003. Vi anser att statliga bolag som agerar på en konkurrensutsatt marknad också skall finna sin finansiering på den öppna kreditmarknaden. Vi noterar också att de bolag som nu föreslås få en fortsatt låneram tillsammans endast hade lån om 1 210 miljoner kronor i Riksgäldskontoret den 30 juni 2005. Swedcarrierkoncernen, där Jernhusen ingår, har numera ett s.k. kreditfacilitetsavtal hos Nordea AB om 4 miljarder kronor t.o.m. utgången av år 2006 och ytterligare kreditmöjligheter om 650 miljoner kronor hos privata finansinstitut. Av den låneram på 2 miljarder kronor som regeringen våren 2003 ansåg vara nödvändig för att garantera SJ:s fortlevnad har hittills endast 200 miljoner kronor utnyttjats. Bolaget har dessutom visat att det kan få krediter hos privata långivare, bl.a. genom den låneram om 100 miljoner kronor som SJ har hos Nordea. Mot denna bakgrund tycks det som om bolagen kan finna finansiering på den öppna kreditmarknaden och att låneramarna i Riksgäldskontoret utgör en säkerhet som kan bidra till att reducera bolagens kreditkostnader på ett sätt som snedvrider konkurrensen.

Med det anförda avstyrks propositionen i berörd del och tillstyrks de båda här aktuella motionerna i motsvarande delar.

4. Förbättrad kapitalstruktur i statligt ägda företag, punkt 5 (m, fp, kd, c)

av Per Bill (m), Eva Flyborg (fp), Maria Larsson (kd), Ulla Löfgren (m), Yvonne Ångström (fp), Anne-Marie Pålsson (m) och Håkan Larsson (c).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 5 borde ha följande lydelse:

Riksdagen avslår regeringens begäran om godkännande av att under år 2006 få vidta åtgärder för en förbättrad kapitalstruktur i statligt ägda företag enligt de villkor som förordas i propositionen och tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservation 4. Därmed bifaller riksdagen motionerna 2005/06:N319 yrkande 2, 2005/06:N467 i denna del, 2005/06:N477 yrkande 5 och 2005/06:N480 yrkande 32 i denna del och avslår proposition 2005/06:1 Utgiftsområde 24 punkt 12.

Ställningstagande

Vi anser – i likhet med vad som anförs i motionerna 2005/06:N477 (m), 2005/06:N437 (fp), 2005/06:N480 (kd) och 2005/06:N467 (c) – att regeringens begäran om godkännande av att under år 2006 få vidta åtgärder för en förbättrad kapitalstruktur i statligt ägda företag enligt de villkor som redovisas i propositionen skall avslås.

Det regeringen begär är att riksdagen i princip skall ge regeringen fria händer att göra kapitalinsatser i statliga bolag. Detta är ett orimligt åsidosättande av folkets valda ombud och innebär att riksdagen inte ges möjlighet att bedöma om statliga medel satsas på ett ansvarsfullt sätt. I det fall kapitalinsatser behövs i statliga företag måste regeringen förse riksdagen med ett fullödigt beslutsunderlag och låta riksdagen ta ställning i varje enskilt fall.

Medlen på det särskilda kontot i Riksgäldskontoret, där regeringen tvingar de statliga vinstgivande företagen att sätta in pengar, kan utnyttjas av regeringen utan att hänsyn behöver tas till det utgiftstak som annars blivit aktuellt om regeringen skulle bruttoredovisa insatserna i bolagen. Syftet med bruttoredovisning och utgiftstak i budgetprocessen är att regering och riksdag skall prioritera bland utgifterna för att hålla tillbaka en offentlig utgiftsexpansion. Detta har regeringen kringgått genom att kanalisera inkomster på flera miljarder kronor till staten vid sidan om budgeten. Vi anser att denna miljardrullning skall stoppas och att kontot i Riksgäldskontoret skall avvecklas.

Konkurrensen snedvrids på de marknader där privata företag konkurrerar med statliga. Dessutom har flera av de statliga företagen en monopolställning. Att använda avkastningen från sådana företag, ett slags beskattning, för att ge kapitaltillskott till företag som är konkurrensutsatta, som regeringen gjort under senare tid när det gäller t.ex. SJ AB, innebär att skattemedel används för att subventionera de statliga, konkurrensutsatta företagen. Detta är förkastligt. Regeringens påstående att detta står i överensstämmelse med EU:s regler kan starkt ifrågasättas. Kravet att medlen skall användas i väl fungerande verksamheter är inte uppfyllt när det är fråga om kapitaltillskott till statliga bolag såsom SJ och Teracom AB.

Med det anförda avstyrker vi regeringens förslag. Riksdagen bör i stället genom ett tillkännagivande anmoda regeringen att avskaffa det särskilda kontot i Riksgäldskontoret. Därmed tillstyrker vi de fyra här aktuella motionerna i berörda delar.

Särskilda yttranden

1. Anslag m.m. inom utgiftsområde 24 Näringsliv, punkt 4 (m)

Per Bill (m), Ulla Löfgren (m) och Anne-Marie Pålsson (m) anför:

I riksdagen finns en majoritet – bestående av socialdemokrater, vänsterpartister och miljöpartister – för förslagen i budgetpropositionen för budgetåret 2006 om ekonomiska ramar för de olika utgiftsområdena samt beräkningen av statens inkomster avseende år 2006 i den statliga budgeten. Samma majoritet har också uttalat sitt stöd gällande beräkningen av det offentliga utgiftstaket.

Moderata samlingspartiet har i partimotion 2005/06:Fi240 om en politik för arbete och välfärd och i kommittémotioner förordat en annan inriktning av den ekonomiska politiken och budgetpolitiken. Våra förslag syftar till att återupprätta den svenska arbetslinjen, bryta bidragsberoende och utanförskap, ge fler medborgare makt över den egna vardagen samt trygga goda statsfinanser och en värdig välfärd. Vi vill satsa på offentliga kärnverksamheter som sjukvård, rättstrygghet och skola i stället för på bidragssystemen.

Vi föreslår en växling från subventioner och bidrag till omfattande skattesänkningar för alla, främst för låg- och medelinkomsttagare. Samtidigt värnar vi de människor som är i störst behov av gemensamma insatser och som har små eller inga möjligheter att påverka sin egen situation. Vi slår också fast att det allmänna skall tillföras resurser för att på ett bättre sätt än för närvarande kunna genomföra de uppgifter som måste vara gemensamma.

Eftersom riksdagens majoritet nu har beslutat om ramar för de olika utgiftsområdena i enlighet med finansutskottets förslag och därmed valt en annan inriktning av politiken, avstår vi från att delta i utskottets beslut avseende punkt 4 om anslag m.m. inom utgiftsområde 24 Näringsliv. I finansutskottets betänkande 2005/06:FiU1 om utgiftsramar och beräkning av statsinkomsterna har företrädarna för Moderata samlingspartiet i en reservation (3) lagt fram förslag till totala utgifter på statsbudgeten och fördelning på utgiftsområden. När det gäller det här aktuella utgiftsområdet, 24 Näringsliv, innebar den föreslagna ramen en minskning med 297 miljoner kronor jämfört med riksdagens beslut. Hur den minskade ramen borde fördelas på olika anslag framgår av motion 2005/06:N477 (m) och av bilaga 2.

Det krävs en rad förändringar för att Sverige skall bli ett land som bättre än andra attraherar och stimulerar företagande. Det handlar bl.a. om avvecklade etableringshinder för småföretagare, regelförenklingar utan dröjsmål, ökad rättssäkerhet, en företagarevänligare miljöbalk, en öppen och rörlig arbetsmarknad, bättre konkurrensvillkor, slopad överbeskattning av företagande och investeringar, förbättrad etableringsfrihet och upphandling, avpolitiserad energiförsörjning och en modern infrastruktur. För att Sve-

rige skall få ett bättre företagsklimat måste konkurrenssituationen bli sundare, avregleringsarbetet prioriteras, arbetsmarknads- och företagslagarna reformeras, skatterna sänkas och utbildningssituationen förbättras.

De prioriteringar som görs under utgiftsområde 24 Näringsliv bidrar, enligt oss, i mycket ringa utsträckning till ett förbättrat företagsklimat. Vi finner därför att en rad förändringar borde ha gjorts.

Vi anser att en särskild satsning bör göras på turistfrämjande och anslaget (38:4) för detta ändamål borde därför ha höjts med 10 miljoner kronor och tilldelats Turistrådet. Turismen är en framtidsbransch. Till skillnad från de flesta andra företag och industrier kan svenska turistföretag inte flytta till något annat land och är därför en industri som kommer att bli än viktigare i framtiden. Som relativt ny industri har turismen ännu inte hunnit bygga upp en kunskap och ett förtroende hos myndigheter, andra industrier, medier eller hos gemene man. Till skillnad från etablerade industrier som t.ex. skogs-, bil-, järn- och stålindustrierna har turismens företrädare inte samma tillträde till statsmakterna, massmedierna eller arbetsplatserna. Det nyligen beslutade samarbetet mellan de statliga institutionerna som är engagerade i Sverigebilden utomlands – utrikesförvaltningen, Exportrådet, Svenska Institutet, Turistrådet och Invest in Sweden – är bra, men det behövs ökade medel för att främja samarbetet.

För ekonomins funktionssätt är en väl fungerande och stark konkurrensövervakning viktig. Vi menar att Konkurrensverket bör stärkas och ges ett vidare mandat. Verket bör bl.a. ge en ökad prioritet åt att belysa de konkurrensnedvridningar som kan följa av den offentliga sektorns monopol samt kommunalt och statligt ägande av bolag som konkurrerar med privata företag. Vi anser därför att anslaget till Konkurrensverket (38:16) borde ha höjts med 5 miljoner kronor i förhållande till regeringens förslag. Även anslaget till konkurrensforskning (38:17) borde ha tillförts ytterligare medel – en ökning med 1 miljon kronor borde ha gjorts. Inte minst i ett EU-perspektiv är det viktigt att Sverige ligger väl till inom konkurrensforskningens område.

En central ståndpunkt för Moderata samlingspartiet är att staten som huvudregel inte skall äga företag. Om staten skall äga företag krävs mycket goda skäl för detta. Regeringen föreslår att anslaget till kostnader för omstrukturering och genomlysning av statligt ägda företag m.m. (38:19) i huvudsak skall användas till omstrukturering av vissa statligt ägda företag m.m. Dock är det oklart vilka försäljningar av statligt aktieinnehav som regeringen planerar, varför det inte kan uteslutas att pengarna i praktiken är tänkta att användas till förvaltning av statligt ägda bolag, vilket vi finner anmärkningsvärt. Förvaltningen skall bolagen själva stå för, och kostnader som uppstår i samband med de försäljningar som förhoppningsvis sker i framtiden skall täckas av försäljningsintäkter. Därmed skulle anslaget, som nu är upptaget med 23,2 miljoner kronor, kunna

avvecklas. Med motsvarande argument borde också anslaget till kapitalinsatser i statliga bolag (38:20), som nu är upptaget med 1 miljon kronor, kunna avvecklas.

Regeringens förslag om ett nytt anslag för utvecklingsprogram för ökad konkurrenskraft (38:23) visar på en föråldrad syn på ekonomins utveckling. Ett gott näringslivsklimat skapas inte genom att staten försöker peka ut s.k. strategiska branscher utan genom att hinder undanröjs. Sanningen är att ingen vet vilka branscher som kommer att visa sig vara strategiska. All erfarenhet visar att statliga strategier för att hitta vinnare ofta slutat med att bara förlorare hittats. Vi anser därför att detta anslag inte borde ha införts.

Vi anser också att anslaget för exportfrämjande verksamhet (39:3) borde kunna minskas snabbare än vad regeringen föreslagit, mot bakgrund av Sveriges just nu mycket betydande handelsbalansöverskott. Sveriges problem består knappast i att exporten går dåligt. Vi anser därför att anslaget borde ha kunnat minskas med 78 miljoner kronor.

Anslagen till åtgärder på konsumentområdet (40:5) och till miljömärkning av produkter (40:6) bör fasas ut. Det finns inget skäl att staten ger speciella bidrag till enskilda föreningar. Statsbidraget om 1,6 miljoner kronor till organisationen Rättvisemärkt bör också avvecklas. Miljömärkning är ett led i företagets marknadsföring och bör inte heller vara föremål för särskilda statliga insatser. De två nämnda anslagen borde ha halverats och minskats med 8,8 respektive 2,2 miljoner kronor.

2. Anslag m.m. inom utgiftsområde 24 Näringsliv, punkt 4 (fp)

Eva Flyborg (fp) och Yvonne Ångström (fp) anför:

I riksdagen finns en majoritet – bestående av socialdemokrater, vänsterpartister och miljöpartister – för förslagen i budgetpropositionen för budgetåret 2006 om ekonomiska ramar för de olika utgiftsområdena samt beräkningen av statens inkomster avseende år 2006 i den statliga budgeten. Samma majoritet har också uttalat sitt stöd gällande beräkningen av det offentliga utgiftstaket.

Folkpartiet liberalernas budgetförslag för år 2006 syftar till att förändra de ekonomiska förutsättningarna, så att Sveriges potential kan komma till sin rätt. Det handlar om förslag som förbättrar förutsättningarna för den dryga miljon människor som står utanför arbetsmarknaden att få en möjlighet att komma in och bidra med en egen arbetsinsats och förslag som leder till nya jobb. Vi föreslår en stor inkomstskattereform för alla som arbetar och skattelättnader för företagare så att det skall bli lättare att anställa. Vi föreslår vidare reformer av arbetsmarknadspolitiken, sjukförsäkringen och arbetslöshetsförsäkringen. Vi föreslår ett antal åtgärder för att underlätta företagande och nya jobb. Våra utgiftsökningar avser ökade resurser för en stärkt rättssäkerhet, bättre utbildning och forskning, satsningar på vård och omsorg särskilt för äldre samt förbättringar för handikappade. Vi uppnår utrymme för detta genom ett antal besparingsåtgärder.

Sverige var länge ett företagsamt land. Tyvärr har så inte varit fallet under de senaste decennierna. Sedan mitten av 1990-talet har antalet företag ökat i Sverige, men den ökningen innehåller dessvärre bara luft. På grund av skatteskäl och andra redovisningstekniska skäl har vissa människor valt att starta företag. Antalet företagare har däremot inte blivit fler. År 2004 fanns det 405 000 företagare i Sverige, vilket var 12 000 färre än år 1994. Sverige har för närvarande det lägsta nyföretagandet i Norden och är på väg att få den äldsta kåren företagare i Europa. Var tredje företagare kommer att pensioneras inom tio år, och med dem riskerar en stor del av småföretagen att försvinna. Nutek räknar med att det behöver startas minst 10 000 fler företag varje år för att få en rimlig återväxt av småföretagande och för att kompensera för de arbetstillfällena som försvinner från de större industriföretagen. I motion 2005/06:N437 (fp) redovisas en del av de politiska åtgärder som är nödvändiga för att skapa de ytterligare minst 10 000 nya företag som krävs varje år för att trygga sysselsättning och välfärd på sikt. Om Sverige kan ta vara på sina goda förutsättningar kommer det inom några år att vara ett land som åter sjuder av nyföretagande och där nya och bärkraftiga jobb ersätter de arbeten som flyttats utomlands.

Vårt förslag till utgiftsram för utgiftsområde 24 Näringsliv har, som nämnts, avslagits i budgetprocessens första steg. Då Folkpartiets budgetförslag är en helhet är det i detta andra steg av budgetprocessen inte meningsfullt att delta i beslut avseende fördelning på olika anslag inom utgiftsområdet. Vi avstår därför från att delta i utskottets beslut avseende punkt 4 om anslag m.m. inom utgiftsområde 24 Näringsliv. I finansutskottets betänkande 2005/06:FiU1 om utgiftsramar och beräkning av statsinkomsterna har företrädarna för Folkpartiet i en reservation (4) lagt fram förslag till totala utgifter på statsbudgeten och fördelning på utgiftsområden. När det gäller det här aktuella utgiftsområdet, 24 Näringsliv, innebar den föreslagna ramen en minskning med 418 miljoner kronor jämfört med riksdagens beslut. Hur den minskade ramen borde fördelas på olika anslag framgår av motion 2005/06:N437 (fp) och av bilaga 2. I det följande redovisar vi vilken fördelning på anslag inom utgiftsområde 24 som förordats av Folkpartiet.

Som ett led för att stärka konkurrensen på den fria marknaden borde anslagen till Konkurrensverket (38:16) och till forskning i konkurrensfrågor (38:17) ha förstärkts. De båda anslagen borde ha ökats med 25 respektive 6 miljoner kronor.

En ökning av anslaget till åtgärder på konsumentområdet (40:5) borde vidare ha skett – med 10 miljoner kronor. Det höjda anslaget på detta område skulle dock ha fasats över till de olika organisationerna på konsumentområdet. Även anslaget till turistfrämjande (38:4) borde ha ökats – med 10 miljoner kronor.

Anslaget till kostnader för omstrukturering och genomlysning av statligt ägda företag (38:19) och anslaget till kapitalinsatser i statliga bolag (38:20) borde slopas. Det nya anslaget Utvecklingsprogram för ökad konkurrenskraft (38:23) borde inte införas. Därutöver borde neddragningar – i en strävan att minska riktade och allmänt ökande anslag till olika myndigheter – ha skett på fyra anslag, nämligen Vinnovas förvaltningsanslag (26:1) med 40 miljoner kronor, Nuteks förvaltningsanslag (38:1) med 105 miljoner kronor, anslaget till näringslivsutveckling (38:2) med 75 miljoner kronor och ITPS förvaltningsanslag (38:3) med 25 miljoner kronor.

3. Anslag m.m. inom utgiftsområde 24 Näringsliv, punkt 4 (kd)

Maria Larsson (kd) anför:

I riksdagen finns en majoritet – bestående av socialdemokrater, vänsterpartister och miljöpartister – för förslagen i budgetpropositionen för budgetåret 2006 om ekonomiska ramar för de olika utgiftsområdena samt beräkningen av statens inkomster avseende år 2006 i den statliga budgeten. Samma majoritet har också uttalat sitt stöd gällande beräkningen av det offentliga utgiftstaket.

Kristdemokraterna har i parti- och kommittémotioner förordat en annan inriktning av den ekonomiska politiken och budgetpolitiken än den regeringen och dess stödpartier föreslår. Kristdemokraternas budgetalternativ tar sikte på att långsiktigt förbättra Sveriges tillväxtförutsättningar genom strukturella reformer för fler människor i arbete, minskad ohälsa, förbättrad lönebildning och strategiska skattesänkningar. Därigenom skapas förutsättningar för att sysselsättningen skall kunna öka i en sådan utsträckning att statens finanser och därmed den gemensamma välfärden tryggas för alla. Marknadsekonomin behöver ordning och regler för att kunna fungera effektivt. Modern ekonomisk teori visar att en sund och väl fungerande marknadsekonomi förutsätter institutioner som lagar, förordningar, normer och sociala konventioner. En ekonomi som vilar på väl fungerande institutioner – såsom förutsägbart rättssystem, personligt ansvarstagande, god affäretik och hederlighet i uppträdande människor emellan – utmärks av ordning och låg osäkerhet. Denna ordning har inte uppkommit spontant utan bygger på det kristna och det klassiska kulturarvet.

Sverige står inför stora utmaningar. Vi vet att de närmaste tio åren kommer att medföra en växande andel äldre i befolkningen, med ökade krav på vård och omsorg som belastar de offentliga finanserna. Andelen i arbetsför ålder minskar, vilket ökar behovet av att öka antalet arbetade timmar för att upprätthålla skatteintäkterna. För att fler skall komma i arbete räcker det inte med att reformera delar av den svenska ekonomin – det krävs ett helhetsgrepp. Det handlar bl.a. om arbetsmarknaden, som måste göras mer flexibel för att möjliggöra nyanställningar i nya och växande företag. Den kraftigt ökade sjukfrånvaron måste mötas med förbättrad arbetsmiljö och rehabilitering men också med tydligare krav på återanpassning till arbetslivet för den som annars riskerar att hamna i utanförskap.

Sverige utmanas även från omvärlden genom den alltmer globaliserade ekonomin. Svenska storföretag har klarat omställningen bra, men främst genom att förlägga verksamheter till andra länder. Sverige som land står dock som förlorare, där alltför få av de utflyttade jobben har ersatts med nya och bättre betalda. Globaliseringen medför därför sannolikt att skatterna på arbete och företagande på sikt måste anpassas till omvärldens betydligt lägre skattetryck. Den höga kapitalbeskattningen leder t.ex. till att Sverige exporterar investeringskapital som skulle ha kunnat göra nytta på hemmaplan, bl.a. som riskkapital till nya affärsidéer i växande företag.

Den offentliga sektorn måste också förnyas för att bättre möta medborgarnas behov och bättre tillvarata personalens kompetens och idéer. Dessutom måste valfriheten inom familjepolitiken öka, polis- och rättsväsendet återupprättas, pensionärernas ekonomiska situation stärkas och infrastrukturen förbättras. Kristdemokraterna anser även att statens lånebehov kan minskas jämfört med regeringens förslag genom ett starkare finansiellt sparande och genom en snabbare avveckling av det statliga ägandet av bolag som verkar på den konkurrensutsatta marknaden.

Målet med de reformer vi förordar är att skapa förutsättningar för en uthållig tillväxt på åtminstone 3 % över en konjunkturcykel, där sysselsättningen kan öka utan att inflationen tar fart, där den enskildes valfrihet, personliga ansvar och välfärd kan öka utan politisk detaljstyrning, där den offentliga sektorn kan vitaliseras och möta ökande behov utan att jagas av krympande skattebaser och där statens finanser blir mindre konjunktursänkliga.

Kristdemokraternas budgetalternativ – med förslag till utgiftstak, anslagsfördelning och skatteförändringar – bör ses som en helhet, där inte någon eller några delar kan brytas ut och behandlas isolerat från de andra. Då riksdagens majoritet har fattat beslut om en annan inriktning av politiken, avstår jag från att delta i utskottets beslut avseende punkt 4 om anslag m.m. inom utgiftsområde 24 Näringsliv. I finansutskottets betänkande 2005/06:FiU1 om utgiftsramar och beräkning av statsinkomsterna har företrädaren för Kristdemokraterna i en reservation (5) lagt fram förslag till totala utgifter på statsbudgeten och fördelning på utgiftsområden. När det gäller det här aktuella utgiftsområdet, 24 Näringsliv, innebär den föreslagna ramen en minskning med 368 miljoner kronor jämfört med riksdagens beslut. Hur den minskade ramen borde fördelas på olika anslag framgår av motion 2005/06:N480 (kd) och av bilaga 2. I det följande redovisar jag vilken fördelning på anslag inom utgiftsområde 24 som förordats av Kristdemokraterna.

När det gäller anslaget till Vinnovas förvaltningskostnader (26:1) borde en besparing med 5 miljoner kronor ha gjorts, med hänvisning till att Vinnova bör kunna göra administrativa effektiviseringar. Även på Vinnovas anslag till forskning och utveckling (26:2) borde en besparing ha gjorts –

med 100 miljoner kronor. Förvaltningsanslaget till Nutek (38:1) borde också ha kunnat minskas, med 15 miljoner kronor, med hänvisning till att uppbyggnad av ärendesystem inom de regionala stöden borde avvisas.

Kristdemokraterna anser att en extra satsning på såddfinansiering bör göras och därför borde anslaget till näringslivsutveckling (38:2) öka med 30 miljoner kronor. I anslutning till detta anslag vill jag också lyfta fram regeringens satsning på IUC. Den är ett typexempel på den politik som den socialdemokratiska regeringen använder sig av och som innebär att den med buller och bång lanserar nya satsningar men sedan inte tar något ansvar för att ge rimliga villkor för den verksamhet som satts i gång. Kristdemokraterna anser att IUC-verksamheten, med ett fortsatt UPA-uppdrag, bör få ett årligt anslag direkt över statsbudgeten. Varje IUC bör, förutsatt att bolaget redovisar resultat, kunna räkna med bibehållet UPA-uppdrag i sju år.

En besparing med 5 miljoner kronor borde ha gjorts på förvaltningsanslaget till ITPS (38:3) med hänvisning till att en effektivisering av verksamheten är rimlig.

När det gäller anslaget till turistfrämjande (38:4) borde 100 miljoner kronor utöver regeringens förslag ha anvisats för att finansiera ökade satsningar på marknadsföringen av Sverige som turistland. Sverige har en stor potential att utvecklas som turistland, och turistnäringen skapar stora värden i form av arbetstillfällen och skatteintäkter. En god marknadsföring av hela Sverige är av största betydelse för att attrahera ytterligare turister.

Beträffande anslaget till Sveriges geologiska undersökningsverksamhet m.m. (38:5) kan noteras att det ännu är för tidigt att bedöma effekterna av den förändrade minerallagen (prop. 2004/05:40, bet. 2004/05:NU8) för den geologiska undersökningsverksamheten. Kristdemokraterna gör dock bedömningen att anslaget inte behöver utökas de närmaste åren, och därmed borde anslaget i stället ha kunnat minskas med 5 miljoner kronor.

Anslaget Rymdverksamhet (38:14) täcker bl.a. inhemsk rymdforskning, men huvuddelen av anslaget avser deltagandet i det europeiska rymdsamarbetet. Kristdemokraterna anser att det är viktigt att Sverige fortsätter att delta i ESA:s olika program. Anslaget uppgår dock till hela 659 miljoner kronor, varav ca 70 % används till det europeiska rymdsamarbetet. Kristdemokraterna gör därför bedömningen att en utgiftsbesparing på 35 miljoner kronor borde ha kunnat göras, genom en effektivisering av verksamheten.

Kristdemokraterna vill öka Konkurrensverkets möjligheter att driva viktiga konkurrens mål, och anslaget (38:16) borde därför ha höjts med 5 miljoner kronor för ändamålet. Vidare borde Nämnden för offentlig upphandling (NOU) göras till en självständig del av Konkurrensverket, och därför borde 4 miljoner kronor föras över till Konkurrensverket från utgiftsområde 2, varifrån NOU för närvarande finansieras.

Företag som är verksamma på en konkurrensutsatt marknad skall, enligt Kristdemokraterna, inte ägas av staten. Statliga företag bör alltså avyttras i den takt som marknaden kan absorbera, varvid försäljningen bör finansie-

ras inom bolagen. Anslaget till kostnader för omstrukturering och genomsynning av statligt ägda företag m.m. (38:19) borde därmed slopas. Även anslaget Kapitalinsatser i statliga bolag (38:20) borde avskaffas.

När det gäller det föreslagna, nya anslaget Utvecklingsprogram för ökad konkurrenskraft (38:23) anser vi att regeringen är otydlig i sina beskrivningar. Det är dock klart att satsningen är tidsbegränsad. Kristdemokraterna är mycket kritiska till regeringens ryckighet och dess förkärlek för olika tidsbegränsade satsningar som är svåra att utvärdera värdet av. I stället borde satsningar göras på generellt förbättrade villkor för näringslivet. Det nya anslaget på 200 miljoner kronor borde därmed inte införas.

Många indikatorer pekar på att Sverige står inför en stundande högkonjunktur. De satsningar som görs via anslaget Exportfrämjande verksamhet (39:3) kan vara motiverade i en lågkonjunktur, men med hänsyn till den starka konjunkturutvecklingen och den förväntat positiva bytesbalansen borde en besparing, med 78 miljoner kronor, ha gjorts på anslaget.

Kristdemokraterna har, som tidigare nämnts, föreslagit en satsning på Konkurrensverket för att verket effektivare skall kunna driva konkurrensfrågor. Mot denna bakgrund borde en besparing med 5 miljoner kronor ha gjorts på anslaget till Konsumentverket (40:2).

4. Anslag m.m. inom utgiftsområde 24 Näringsliv, punkt 4 (c)

Håkan Larsson (c) anför:

I riksdagen finns en majoritet – bestående av socialdemokrater, vänsterpartister och miljöpartister – för förslagen i budgetpropositionen för budgetåret 2006 om ekonomiska ramar för de olika utgiftsområdena samt beräkningen av statens inkomster avseende år 2006 i den statliga budgeten. Samma majoritet har också uttalat sitt stöd gällande beräkningen av det offentliga utgiftstaket.

Globaliseringen och internationaliseringen går allt snabbare. Konkurrensen för svenska företag ökar. Jobben försvinner till något annat land. Centerpartiet vill göra Sverige företagsammare. Sverige måste hinna i kapp den pågående globaliseringen. Detta är möjligt för en företagsam och välutbildad nation. Sveriges medlemskap i EU ger en stor inre marknad att sälja svenska produkter på, vilket är nödvändigt om Sverige skall kunna bli starkt och nå marknader även utanför EU. Globaliseringen kan öka Sveriges möjlighet till handelsutbyte och tillväxt. Om Sverige skall kunna dra nytta av globaliseringens alla fördelar och bli mer konkurrenskraftigt, krävs ett flexibelt samhälle som förändras i samma takt som omvärlden. Det kräver stora förändringar i utbildnings- och forskningssystem, skattesystem, näringspolitik, offentlig sektor och arbetsmarknad. Det förutsätter också att kvinnor ges samma förutsättningar som män – med lika löner, sänkt skatt på hushållstjänster, förbättrade möjligheter att starta företag och stimulans av tjänstesektorn.

Centerpartiets budgetalternativ – med förslag till utgiftstak, anslagsfördelning och skatteförändringar – bör ses som en helhet, där inte någon eller några delar kan brytas ut och behandlas isolerat från de andra. Då riksdagens majoritet har fattat beslut om en annan inriktning av politiken avstår jag från att delta i utskottets beslut avseende punkt 4 om anslag m.m. inom utgiftsområde 24 Näringsliv. I finansutskottets betänkande 2005/06:FiU1 om utgiftsramar och beräkning av statsinkomsterna har företrädaren för Centerpartiet i en reservation (6) lagt fram förslag till totala utgifter på statsbudgeten och fördelning på utgiftsområden. När det gäller det här aktuella utgiftsområdet, 24 Näringsliv, innebar den föreslagna ramen en minskning med 104 miljoner kronor jämfört med riksdagens beslut. Hur den minskade ramen borde fördelas på olika anslag framgår av motion 2005/06:N467 (c) och av bilaga 2.

För myndigheterna Vinnova, Nutek och ITPS förordar Centerpartiet effektiviserings- och besparingsmål om 3 miljoner kronor för år 2006. Förvaltningsanslagen till dessa tre myndigheter (26:1, 38:1 och 38:3) borde således ha minskats med vardera 3 miljoner kronor.

Från anslaget till näringslivsutveckling (38:2) borde 100 miljoner kronor ha flyttats till utgiftsområde 19 Regional utveckling anslaget Allmänna regionalpolitiska åtgärder. Det arbete som skulle bedrivas med medel från detta anslag skulle stimulera tillväxt och innebära att regioner och kommuner skulle få mer makt över de ekonomiska resurserna, vilket skulle ge bättre beslutsunderlag och större effektivitet. Om Sverige skall klara av att öka sin konkurrenskraft måste fler kvinnor vilja och våga starta företag. Därför anser Centerpartiet att det behöver tas krafttag för att fler kvinnor skall starta företag. För detta borde 100 miljoner kronor ha satsats under anslaget Näringslivsutveckling för att öka andelen kvinnor som driver företag.

En ökning av anslaget till Konkurrensverket (38:16) med 7 miljoner kronor borde ha gjorts för att verket på ett bättre sätt skall kunna kartlägga konkurrenssituationen i Sverige och t.ex. kunna öka antalet gryningsräder.

Anslaget till kostnader för omstrukturering och genomlysning av statligt ägda företag m.m. (38:19) är ett omotiverat anslag, då dessa kostnader skall bäras av företagen själva, på motsvarande sätt som privata företag gör. Anslaget borde slopas. Med motsvarande argument borde också anslaget till kapitalinsatser i statliga bolag (38:20) avvecklas.

Slutligen anser vi att anslaget Utvecklingsprogram för ökad konkurrenskraft (38:23) borde minskas med 78 miljoner kronor, eftersom den berörda verksamheten på ett effektivt sätt borde kunna samordnas med befintliga regionala organ.

BILAGA 1

Förteckning över behandlade förslag

Propositionen

Proposition 2005/06:1 Budgetpropositionen för 2006 Utgiftsområde 24:

1. Regeringen föreslår att riksdagen godkänner det mål för politikområde Näringspolitik som regeringen föreslår (avsnitt 3.4).
2. Regeringen föreslår att riksdagen bemyndigar regeringen att föra över ett belopp som motsvarar större delen av Patent- och registreringsverkets balanserade överskott till Bolagsverket i syfte att minska denna myndighets balanserade [underskott] (avsnitt 3.9.3).
10. Regeringen föreslår att riksdagen bemyndigar regeringen att för 2006 besluta om låneramar i Riksgäldskontoret för SJ AB, Jernhusen AB och AB Swedcarrier på sammanlagt 3 300 000 000 kronor (avsnitt 3.15.3).
11. Regeringen föreslår att riksdagen bemyndigar regeringen att under 2006 för ramanslaget 28:14 Rymdverksamhet ingå ekonomiska förpliktelser som inklusive tidigare gjorda åtaganden medför utgifter om högst 626 000 000 kronor under 2007 och 974 000 000 kronor efter 2007 (avsnitt 3.16.14).
12. Regeringen föreslår att riksdagen godkänner att regeringen under 2006 vidtar åtgärder för en förbättrad kapitalstruktur i statligt ägda bolag enligt de villkor som regeringen förordar (avsnitt 3.16.20).
13. Regeringen föreslår att riksdagen bemyndigar regeringen att under 2005 ikläda staten betalningsansvar intill ett belopp av högst 200 000 000 000 kronor för exportkreditgarantier (avsnitt 4.7.7).
14. Regeringen föreslår att riksdagen bemyndigar regeringen att under 2005 ikläda staten betalningsansvar intill ett belopp av högst 10 000 000 000 kronor för investeringsgarantier (avsnitt 4.7.7).
15. Regeringen föreslår att riksdagen bemyndigar regeringen att under 2005 besluta att Exportkreditnämnden får obegränsad upplåningsrätt i Riksgäldskontoret för skadeutbetalningar (avsnitt 4.7.7).
16. Regeringen föreslår att riksdagen bemyndigar regeringen att under 2006 för ramanslaget 26:2 Verket för innovationssystem: Forskning och utveckling ingå ekonomiska förpliktelser som inklusive tidigare gjorda åtaganden medför utgifter på högst 850 000 000 kronor under 2007 och 650 000 000 kronor efter 2007 (avsnitt 6.1.2).
17. Regeringen föreslår att riksdagen för budgetåret 2006 anvisar anslagen under utgiftsområde 24 Näringsliv i enlighet med uppställningen under avsnitt 1 i propositionen.

Motioner från allmänna motionstiden hösten 2005

2005/06:L310 av Inger René m.fl. (m):

6. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att slå ihop Konsumentverkets och Konkurrensverkets verksamhet.

2005/06:T499 av Anders Larsson (c):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att regeringen bör genomföra utveckling av IUC för måltiden kopplat till restauranghögskolan i Grythyttan.

2005/06:MJ395 av Marie Wahlgren m.fl. (fp):

9. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om ökat stöd till konsumentorganisationerna för granskning av och konsumentinformation om livsmedel.

2005/06:MJ532 av Maud Olofsson m.fl. (c):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att ett tekniskifte är nödvändigt för att nå målet om ett hållbart samhälle och öka tillväxten för Sverige.

2005/06:N211 av Tobias Billström (m):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om en sammanslagning av Konkurrensverket och Konsumentverket till en ny myndighet med namnet Kundverket.

2005/06:N224 av Yvonne Andersson och Sven Brus (båda kd):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om betydelsen av att erbjuda ett gott företagsklimat så att företagen stannar kvar i vårt land.

2005/06:N255 av Inger René och Anita Sidén (båda m):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om behovet av att justera upp anslagen till Sveriges Rese- och Turistråd.

2005/06:N287 av Marietta de Pourbaix-Lundin (m):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om behovet av ökade insatser för en marknadsföring utomlands av Sverige som turistmål.

2005/06:N306 av Mia Franzén (fp):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att ta fram ett åtgärds paket för ökat entreprenörskap och nyföretagande, ökad tillväxt och fler småföretag genom att tillsätta en utredningsgrupp med representanter från näringsliv och offentlig förvaltning.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att det behövs forskning kring förutsättningarna för nyföretagande och hur samhället som helhet bäst skapar förutsättningar för människors egen idéri kedom, kreativitet och nyskapande att blomstra.

2005/06:N308 av Maria Larsson m.fl. (kd, m, c, fp):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att göra det mer lönsamt att anställa och driva företag.

2005/06:N309 av Catharina Elmsäter-Svärd m.fl. (m):

5. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om bättre företag villkor.

2005/06:N317 av Claes Västerteg och Roger Tiefensee (båda c):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om en politik för svensk industris framtid.

2005/06:N319 av Eva Flyborg m.fl. (fp):

2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att ”koncernkontot” i Riksgäldskontoret för statliga bolag bör avvecklas.

2005/06:N321 av Ingemar Vänerlöv (kd):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om behovet av en inriktning av rymdverksamheten även mot icke-europeiska länder, främst Förenta staterna.

2005/06:N331 av Lars Ångström (mp):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om behovet av en bred samhällelig medverkan i standardiseringsarbetet.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om framtagandet av en nationell standardiseringsstrategi.

2005/06:N333 av Martin Andreasson (fp):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om behovet av en nationell standardiseringsstrategi framtagen i samverkan mellan myndigheter, näringsliv, frivilligorganisationer och brukare.

2005/06:N380 av Carl-Erik Skårman och Cecilia Widegren (båda m):

5. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om företagandets villkor.

2005/06:N384 av Tina Acketoft och Marie Wahlgren (båda fp):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om opinionsbildning för att höja entreprenörers status.

2005/06:N386 av Maria Larsson m.fl. (kd):

23. Riksdagen avslår regeringens förslag nummer 10 under utgiftsområde 24 i budgetpropositionen för 2006 angående att riksdagen skall bemyndiga regeringen att för 2006 besluta om låneramar i Riksgäldskontoret för SJ AB, Jernhusen AB och AB Swedcarrier (avsnitt 7.2).

2005/06:N393 av Åsa Torstensson (c):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om en bättre och mer strategisk näringspolitik för tjänstesektorn för nya jobb inom t.ex. utbildning, sociala tjänster och hälso- och sjukvård.

2005/06:N405 av Kerstin Lundgren och Agne Hansson (båda c):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om en långsiktig och utvecklad satsning på IUC-nätverken genom ett långsiktigt avtal om utveckling av det gamla s.k. UPA-uppdraget inom ramen för anslaget för näringslivsutveckling m.m.

2005/06:N412 av Roger Tiefensee och Agne Hansson (båda c):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att den långsiktiga finansieringen av Almi Företagspartner AB måste tryggas för att möjliggöra en verksamhet på minst dagens nivå.

2005/06:N437 av Eva Flyborg m.fl. (fp):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att förändra attityderna till företagande samt att stödja uppfinningar och patent.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att på olika sätt underlätta för en framväxande tjänstesektor.

8. Riksdagen anvisar med ändringar i förhållande till regeringens förslag anslagen under utgiftsområde 24 Näringsliv enligt uppställning i motionen.

2005/06:N440 av Per Bill m.fl. (m):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om ytterligare medel till Sveriges Rese- och Turistråd.

2005/06:N445 av Lars Lindén m.fl. (kd):

2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om statens uppgift som marknadsförare av Sverige.

2005/06:N457 av Bengt-Anders Johansson (m):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att använda IUC-nätverket i satsningen på små och medelstora företag.

2005/06:N467 av Åsa Torstensson m.fl. (c):

Riksdagen anvisar med ändringar i förhållande till regeringens förslag anslagen under utgiftsområde 24 Näringsliv enligt uppställning i motionen.

2005/06:N477 av Per Bill m.fl. (m):

1. Riksdagen beslutar avslå regeringens förslag (förslagspunkt 2) att riksdagen bemyndigar regeringen att föra över ett belopp som motsvarar större delen av Patent- och registreringsverkets balanserade överskott till Bolagsverket.
3. Riksdagen beslutar avslå regeringens förslag (förslagspunkt 10) att riksdagen bemyndigar regeringen att för 2005 besluta om låneramar i Riksgäldskontoret för SJ AB, Jernhusen AB och AB Swedecarrier.
5. Riksdagen avslår regeringens förslag (förslagspunkt 12) att under 2006 vidta åtgärder för en förbättrad kapitalstruktur i statligt ägda bolag.
6. Riksdagen anvisar med ändringar i förhållande till regeringens förslag anslagen under utgiftsområde 24 Näringsliv enligt uppställning i motionen.

2005/06:N478 av Maria Larsson m.fl. (kd):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om attityder till företagande.

2005/06:N479 av Lars Lindén m.fl. (kd):

8. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om satsning på den svenska turistnäringen.

2005/06:N480 av Göran Hägglund m.fl. (kd):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om grundläggande principer för ett gott näringslivsklimat.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om statens roll i näringspolitiken.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om etikens betydelse för en fungerande marknad.
27. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om industriella utvecklingscentrum.
31. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om näringspolitikens mål.
32. Riksdagen beslutar att för budgetåret 2006 anvisa anslagen under utgiftsområde 24 Näringsliv, med förändringar i förhållande till regeringens förslag, enligt uppställning i motionen.

2005/06:A309 av Maud Olofsson m.fl. (c):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om ett öppet och företagsamt Sverige där människors kreativitet och skaparkraft tas till vara för att ge Sverige en stark position i den globala konkurrensen.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om tydliga mätbara mål för fler riktiga jobb.

BILAGA 2

Regeringens och oppositionspartiernas förslag till anslag för år 2006 inom utgiftsområde 24 Näringsliv

Utskottets förslag överensstämmer med regeringens förslag till anslagsfördelning. Företrädarna för (m), (fp), (kd) och (c) har avstått från att delta i beslutet om anslag (se särskilda yttranden 1–4).
Belopp i 1 000-tal kronor

Anslag	Anslags- typ	Regeringens förslag	(m)	(fp)	(kd)	(c)
26:1 Verket för innovationssystem: Förvaltningskostnader	(ram)	117 730		- 40 000	- 5 000	- 3 000
26:2 Verket för innovationssystem: Forskning och utveckling	(ram)	1 375 755			- 100 000	
38:1 Verket för näringslivsutveckling: Förvaltningskostnader	(ram)	216 222		- 105 000	- 15 000	- 3 000
38:2 Näringslivsutveckling m.m.	(ram)	273 909		- 75 000	+30 000	
38:3 Institutet för tillväxtpolitiska studier: Förvaltningskostnader	(ram)	76 284		- 25 000	- 5 000	- 3 000
38:4 Turisfrämjande	(ram)	100 992	+10 000	+10 000	+100 000	
38:5 Sveriges geologiska undersökning: Geologisk undersökningsverksamhet m.m.	(ram)	168 103			- 5 000	
38:6 Sveriges geologiska undersökning: Geovetenskaplig forskning	(ram)	5 284				
38:7 Sveriges geologiska undersökning: Miljösäkring av oljelagringsanläggningar, m.m.	(ram)	16 868				
38:8 Patentbesvärsträtten	(ram)	15 332				
38:9 Bolagsverket: Finansiering av likvidatorer	(ram)	7 952				

Anslag	Anslags- typ	Regeringens förslag	(m)	(fp)	(kd)	(c)
38:10 Upprätthållande av nationell metrologi m.m.	(ram)	28 120				
38:11 Elsäkerhetsverket	(ram)	42 204				
38:12 Bidrag till FoU inom experimentell teknik m.m.	(ram)	42 320				
38:13 Rymdstyrelsen: Förvaltningskostnader	(ram)	22 884				
38:14 Rymdverksamhet	(ram)	659 292			-70 000	
38:15 Bidrag till Ingenjörsvetenskapsakademien	(ram)	5 327				
38:16 Konkurrensverket	(ram)	84 969	+5 000	+25 000	+9 000	+7 000
38:17 Konkurrensforskning	(ram)	6 672	+1 000	+6 000		
38:18 Medel till AB Göta kanalbolag för upprustning och drift av kanalen	(ram)	14 910				
38:19 Kostnader för omstrukturering och genomlysning av statligt ägda företag m.m.	(ram)	23 150	-23 150	-23 000	-23 150	-23 150
38:20 Kapitalinsatser i statliga bolag	(ram)	1 000	-1 000	-1 000	-1 000	-1 000
38:21 Avgifter till vissa internationella organisationer	(ram)	5 780				
38:22 Finansiering av rättegångskostnader	(ram)	5 000				
38:23 Utvecklingsprogram för ökad konkurrenskraft	(ram)	200 000	-200 000	-200 000	-200 000	-78 000
39:1 Styrelsen för ackreditering och teknisk kontroll: Myndighetsverksamhet	(ram)	21 405				
39:2 Kommerskollegium	(ram)	67 299				
39:3 Exportfrämjande verksamhet	(ram)	304 036	-78 000			-78 000
39:4 Investeringsfrämjande	(ram)	69 190				
39:5 Avgifter till internationella handelsorganisationer	(ram)	15 417				
39:6 Bidrag till standardiseringen	(ram)	29 349				
40:1 Marknadsdomstolen	(ram)	9 210				

Anslag	Anslags- typ	Regeringens förslag	(m)	(fp)	(kd)	(c)
40:2	Konsumentverket	109 034			- 5 000	
40:3	Allmänna reklamationsnämnden	24 198				
40:4	Fastighetsmäklarnämnden	12 129				
40:5	Åtgärder på konsumentområdet	17 520	- 8 760	+ 10 000		
40:6	Bidrag till miljömärkning av produkter	4 374	- 2 187			
Summa		4 199 220	- 297 097	- 418 000	- 368 150	- 104 150